

33
70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 793
AUGUST 1970

ÎN CINSTEA MARII SĂRBĂTORI

succese remarcabile

1970 este un an deosebit în toate privințele. În primul rând, pentru că el marchează un sfârșit de cincinal menit să ridice economia românească pe o treaptă superioară a evoluției sale; în al doilea rând, pentru că întreaga activitate productivă s-a desfășurat în condițiile excepționale ale unei primăveri catastrofale care a adus pagube nu numai unităților industriale direct lovite de ape, dar a solicitat întreaga economie la păstrarea unui ritm armonios al întregului organism industrial, demonstrând încă o dată, peremptoriu, vitalitatea lui, marea lui potență de adaptare la situații excepționale, dar mai ales inepuizabilele lui rezerve interne.

Aceasta este explicația că numai la o lună de la inundații, la jumătatea anului, producția globală industrială pe țară se realiza în proporție de 101 la sută.

După cum de altfel se și prevedea, eforturile trebuiau să fie înzecite. În fața națiunii stă o sarcină de onoare, aceea de a îndeplini și de a depăși în măsura posibilităților sarcinile planului cincinal. Sînt în joc nu numai cifre, ci și bunul renume al unor colective întregi. Cea de-a 26-a aniversare a zilei de 23 August a constituit un prilej de a raporta noi realizări și succese.

Cel dintîi eveniment remarcabil al acestor zile a fost anunțat de telegrama sosită de la Iași, prin care colectivele din județ raportează că la data de 1 august au îndeplinit cu succes planul cincinal 1966-1970 la producția globală industrială, urmînd ca pînă la finele anului să mai realizeze o producție suplimentară de 3 miliarde de lei. Chiar și mult încercatul județ Satu Mare nu a întîrziat să anunțe îndeplinirea înainte de vreme a planului cincinal. Șantierul naval din Galați anunță și ele îndeplinirea planului cincinal, după ce constructorii hidrocentralei de la Porțile de

Fier au început probele la primul hidroagregat. Fără îndoială că aceste zile premergătoare lui 23 August vor fi martorele unor noi vestii tot atît de bune.

Dacă observatorul economic acceptă cu un real interes aceste informații, el se va apleca cu atenție sporită asupra modalităților de realizare a indicatorilor. De aceea trebuie subliniat că dacă planul pe șapte luni al diverselor întreprinderi a fost realizat ritmic și uneori cu sporuri substanțiale, în cele mai multe cazuri el s-a obținut pe seama creșterii productivității muncii, ca în cazul județului Brașov (care a depășit prevederile planului producției globale cu 360 milioane lei) sau al industriei bucureștene (80,5 la sută din sporul de producție s-a realizat datorită indicatorului de productivitate).

Reducerea cheltuielilor de producție și acelea ale consumurilor specifice, economiile de materiale sau devansarea unor lucrări cu luni de zile sînt semne că, în marea ei diversitate de probleme, industria românească și-a axat în aceste luni și zile — de la caz la caz, de la fabrică la fabrică — atenția spre sarcinile specifice fiecărei unități în parte. Furnaliștii de la Reșița, care au dat peste plan pînă la 1 august 6 637 tone de fontă, au făcut în același timp și substanțiale economii de cocs, ceea ce a permis ca jumătate din sporul producției să fie realizat tocmai datorită acestor economii. Sau alt exemplu: la Combinatul de materiale de construcții-Birsești, Tg. Jiu, capacitatea de producție a fabricii de produse ceramice a fost atinsă în aceste zile cu un an înainte de termenele preconizate de proiect.

Toate aceste rezultate, pe care le putem numi fără ezitare succese remarcabile, se datoresc măsurilor care au fost luate la timp. Ele sînt rodul unei munci intense și al căutării celor mai corespunzătoare căi și mijloace de sporire a eficienței economice.

AL. T. PETRESCU

bilanț și succese în județul neamț

Rezultatele obținute de întreprinderile industriale din județul Neamț în cinstea mării sărbători naționale a poporului nostru, cea de-a 26-a aniversare a eliberării patriei, dovedesc în mod grăitor entuziasmul și munca plină de abnegație a oamenilor muncii de a transpune în viață sarcinile trasate prin planul de stat și angajamentele asumate pentru acest an. Astfel, planul producției globale și al producției marfă a fost depășit pe primele 7 luni cu 210 300 000 lei

și respectiv cu 195 200 000 lei. De asemenea, s-au livrat la export peste plan produse în valoare de 7 318 000 lei valută, iar productivitatea muncii a fost depășită cu 4,7 la sută, fapt ce a determinat ca peste 73 la sută din sporul producției globale să fie obținut pe seama creșterii productivității muncii.

În această perioadă s-au obținut peste plan: 5 894 tone țevi din oțel, 5 497 tone îngrășăminte azotoase, sută la sută substanță activă, 1 345 tone fibre sintetice, 13 294 mc cherestea rășinoasă, 9 500 tone ciment și alte produse.

În numărul viitor, revista noastră va publica un amplu reportaj consacrat vieții și activității oamenilor muncii din județul Neamț.

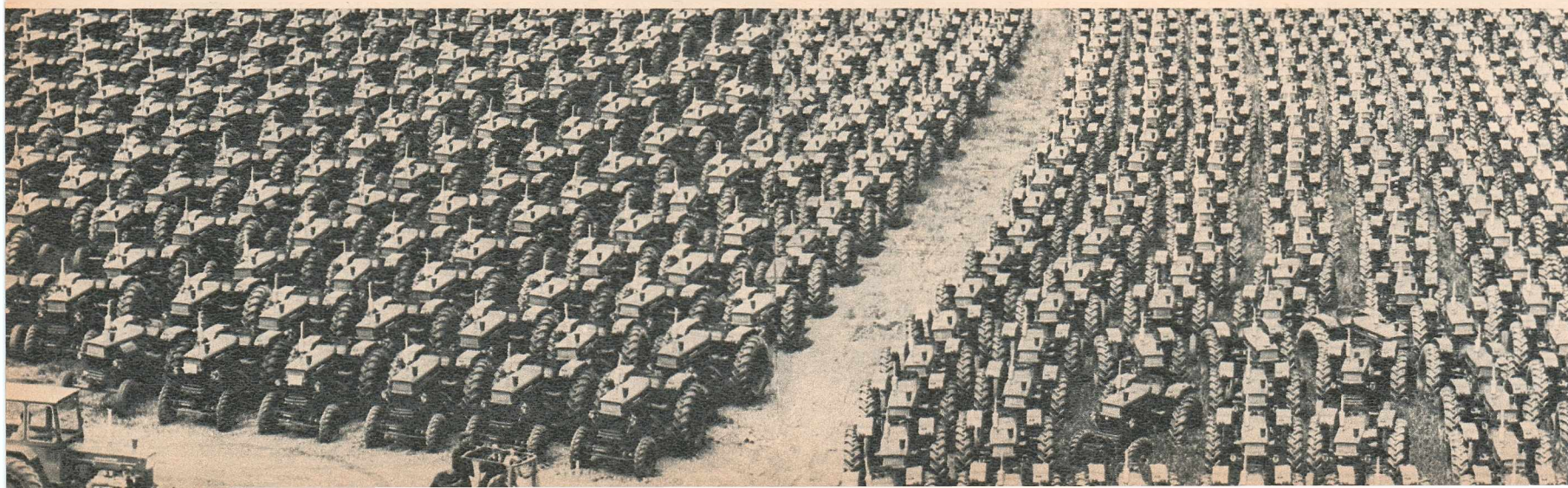
vara reconstrucției

Fiecare an își are, se pare, evenimentul său care polarizează atenția și energia oamenilor. Anul 1970 a avut o primăvară teribilă, care va rămîne în memoria citorva generații: catastrofele inundații care au afectat grav numeroase localități.

Altădată o asemenea catastrofă, cu largi implicații sociale, ar fi lăsat pe drumuri numeroase familii lipsite de adăpost și le-ar fi dezechilibrat pentru totdeauna. Statul socialist, prin măsurile concrete stabilite, prin ajutoarele bănești, prin terenurile afectate și materialele de construcții asigurate, a creat posibilitatea refacerii cît mai grabnice a locuințelor, anexelor gospodărești și a bunurilor de uz personal. Vara aceasta se poate numi cu adevărat vara reconstrucției. Nu numai pentru că în localitățile sinistrate sînt în plină construcție circa 5 000 de apartamente peste prevederile planului anual, dar și pentru vasta acțiune de ridicare pe vechi sau noi temelii a caselor dărîmate. Pe Dealul Florilor din Dej, unde în anii din urmă se clădiseră câteva blocuri, amplasarea lucrărilor tinde să transforme această parte a orașului într-un nou și modern cartier. La Ilia, în județul Arad, localitate care a cunoscut ore de mare pericol și încordare și unde apele au dus cu ele 43 de case și au avariat alte 304, zidarii lucrează cu sîrg și pînă în toamnă toți locatarii sinistrați se vor muta în noile lor case. Statul a acordat peste 4 500 000 lei locuitorilor din Ilia. Bilanțul ajutoarelor e vast și vom mai aminti numai câteva cifre: sinistrații din județul Satu Mare au primit pînă la 1 august 113 000 000 lei, cei din orașul Alba Iulia, 17 000 000, iar cei din Mediaș, 14 300 000 lei etc. În afara ajutoarelor bănești au fost asigurate mari cantități de materiale pentru construcția sau refacerea locuințelor proprietate personală. Milioane de cărămizi și de țiglă, zeci de mii de tone de ciment și material lemnos. Cartiere întregi sînt un vast și animat șantier în această vară a reconstrucției.

Ion MAN

Mii și mii de tractoare parcate în incinta uzinelor brașovene așteaptă să fie puse în mișcare de mîinile harnice ale tractoriștilor.

prezent, pe șantierul de lângă Casa Științei se lucrează la ridicarea unor noi pavilioane și platforme pentru puneri în aer liber. În jurul pavilionului central au fost amenajate până acum 15 pavilioane cu o suprafață variind între 100 și 1500 mp.

mânia tîrgul internațional în București

Complexul expozițional din Casa Științei se pregătește de prezent pentru a adăposti, în primărie, Tîrgul internațional-București. Evenimentul este de mare însemnătate nu atât prin faptul că pentru prima oară România organizează o manifestare de mare amploare, ci datorită specificului: Tîrgul internațional care va fi deschis între 13 și 15 octombrie, este un tîrg specializat cu profil de construcții și mașini. Or, asemenea tîrguri nu sînt organizate numai în țările industrializate, care permit o confruntare competitivă.

Este lucru așteptat cu claritate și interes de o mare parte din grupurile de mașini care cuprind în profilul primei categorii a tîrgului.

Prima categorie o formează mașinile-unelte pentru prelucrarea metalelor, cum sînt cele utilizate în fabricarea a metalelor, aparate și utilaje de defectoscopie, utilizate în industria de rulmenți. În afară de mașinile unelte clasice sînt cuprinse și cele mai noi în tehnica constructivă: mașini automate de prelucrare, precum și mașini pentru operațiuni speciale. Altele cuprind aparate și accesorii pentru sudură, mașini pentru prelucrare lemnului, utilaje mecanice speciale; echipamente, instalații și materiale pentru producerea energiei electrice și echipamente și aparate electronice de comandă și automatizare, dintre care nu vor lipsi aparate tehnologice pentru industria de radiotehnică și electronică; și utilaje pentru industria chimică ș.a.m.d.

În cel de-al 27-lea an de existență dar ca o expoziție cu caracterul profil să atragă un număr de participanți. Și în prezent, pînă în prezent, sînt să participe numeroși reprezentanți din Europa, Asia și America. Sînt: U.R.S.S., R.D. Germaniei, R.P. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria,

R.S.F. Iugoslavia, R.P. Albania, S.U.A., R.F. a Germaniei, Austria, Italia, Anglia, Elveția, Franța, Danemarca, Japonia, Belgia, Israel, Argentina, Brazilia, India ș.a.m.d. 26 de țări, la care se adaugă încă 70 mari firme care expun individual.

Ce vom expune noi, România? Reprezentanții noștri — întreprinderile de comerț exterior ca «Mașinexport», «Mecanoexport», «Autotractor», «Industrialexport», «Uzinexport», «Electronum», «Petrom», și «Metalimport» — vor etala cele mai cunoscute dar și cele mai noi produse ale industriei noastre. Astfel, vom fi prezenți cu mașinile-unelte pentru tăierea metalelor ale uzinelor «Strungul»-Arad și «FMU»-București. Într-o gamă largă vom prezenta mașinile și utilajele de construcții fabricate de uzinele «Progresul»-Brăila, «Timpuri noi» și «Steaua roșie»-București. Articolele și instalațiile electronice de automatizare ale F.E.A.-București, «Electronica», «Electromagnetica», «Electroaparataj» vor demonstra gradul de dezvoltare al industriei «industrii de vîrf», specifică țărilor dezvoltate din punct de vedere industrial. Nu vor lipsi nici fabricatele industriei electrotehnice produse de F.M.E.-Pitești, «Electroputer»-Craiova, «Electromotor»-Timișoara. Un loc important îl vor ocupa și rulmenții, utilajul petrolier și minier, instalațiile pentru rafinării și întreprinderi chimice — produse de înaltă tehnicitate, care au dus de mult peste hotare faima tinerei și puternicei noastre industrie socialiste.

Dintr-o suprafață totală de expunere de 78 000 mp (cu 22 de pavilioane și hale), industria românească va expune, pe o suprafață de 22 000 mp, cele mai reprezentative produse de construcții de mașini.

În cel de-al 27-lea an de existență dar ca o expoziție cu caracterul profil să atragă un număr de participanți. Și în prezent, pînă în prezent, sînt să participe numeroși reprezentanți din Europa, Asia și America. Sînt: U.R.S.S., R.D. Germaniei, R.P. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria,

M. MIHAI

non multa, sed multum — cu un corectiv

Omul civilizației contemporane este din ce în ce mai pretențios, mai dificil. Nu ne mai mulțumim cu produse, cu mărfuri de orice fel, oricum ar fi ele. Vrem lucruri de calitate. Vrem să muncim cu mașini de calitate, să trăim în case de calitate, în general să ducem o viață materială de calitate. Este amprenta pe care și-a lăsat-o revoluția tehnico-științifică în mentalitatea producătorului-consumator al secolului XX, a doua jumătate. Dar să nu limităm nevoia de calitate la exigențele individuale, pentru că problema este mult mai complexă.

Prin calitatea produselor se asigură o valorificare superioară a muncii sociale, se satisfac necesitățile mereu mai complexe ale economiei naționale, se înalță gradul de competitivitate a produselor pe piețele externe, în fine, se asigură creșterea continuă a nivelului de trai al populației.

Lată suficiente argumente care justifică de ce îmbunătățirea continuă a calității produselor a devenit la noi o problemă de stat.

Inspectoratul general de stat pentru controlul calității produselor — înființat printr-un recent decret al Consiliului de Stat — are menirea de a înfăptui — în colaborare cu ministerele, Camera de Comerț a R.S.R., Consiliul Național al Cercetării Științifice și celelalte organe centrale — politica partidului și statului în domeniul controlului, coordonării și îndrumării, îmbunătățirii permanente a calității produselor.

Înființarea inspectoratului face, cu evidență, parte din ansamblul de măsuri pentru perfecționarea organizării și conducerii în continuare a economiei naționale, ansamblu de măsuri analizat la Plenara C.C. al P.C.R. din martie. Cu alte cuvinte, încă un act prin care se transformă în realitate Directivele Congresului al X-lea al partidului, încă un act de autoexigență față de munca noastră productivă, cu care ne întîmpinăm sîrbătoarea din acest August.

Trecînd de la general la special, la concret, să vedem cum privește problema calității un practician, deci un specialist implicat direct în strădania pentru continuă ameliorare a calității produselor: tovarășul inginer Petrea Octavian, inspector în cadrul filialei București a Inspectoratului general pentru controlul calității produselor. Observația dumisale, sub aparența de umor, pune de fapt degetul pe rană.

— Există un puls infailibil care indică curba calității produselor: atitudinea beneficiarului. Produsul, marfa, o faci ca să ajungă undeva, la cineva care are nevoie de ea și ți-o cumpără. Beneficiarul, după ce o primește, poate să-ți trimită o scrisoare de mulțumire sau o reclamație, care de obicei atrage după ea și despăgubiri pentru prejudicii. Raportul dintre aceste categorii net deosebite de... corespondențe este revelator.

— Și noi cum stăm cu el?
— Nu tocmai rău. Am să vă dau un exemplu de la o unitate la care am fost recent în control: Combinatul de confecții și tricotate-București.

— Au primit multe scrisori de mulțumire?

— Mai mult decît atît: firme beneficiare din Anglia, R.F. a

Germaniei, Danemarca, Kuweit, Statele Unite ale Americii, Canada, Olanda și altele au cerut reînnoirea contractelor de livrări de pînă acum.

Înainte de a pune articolului punct final, ne îngăduim două note:

O dată cu apariția noii instituții centrale de control al calității produselor a fost desființat vechiul Inspectorat general de stat pentru controlul produselor de export. Tragem mare nădejde că mulți, din multe întreprinderi, vor înțelege că este timpul să renunțe la concepția — comodă pentru ei însă dăunătoare nouă, consumatorilor interni — potrivit căreia produsele pentru piața internă pot fi fabricate mai în grabă, mai cu neglijență, mai fără grijă pentru calitate.

«Nu multe, ci mult» — adagiul pe care ni l-a lăsat moștenire Marcus Fabius Quintilianus — elogiatorul valorii, al calității — trebuie să sufere o modificare în condițiile exploziei fantastice a producției industriale moderne. Pretenția lui 1970 este mult și bun.

I. NICOLAE

călătorului îi șade bine cu... găzduirea civilizată

Ni s-a întîmplat multora dintre noi. Duși de treburi prin diverse orașe, am colindat vechile hoteluri unul după altul pentru a afla același răspuns: «N-avem camere libere». Sau cel puțin o dată am trecut fiecare din noi prin prea puțin plăcută situație de a fi cazați în camere cu mai multe paturi, cu mobilier învechit, lipsite de confort, în condiții care numai plăcere nu ne puteau face. Și dacă — conform vechii zicale — «călătorului îi șade bine cu drumul», cu atît mai mult îi este necesară o bună și civilizată găzduire, fie pentru realizarea deplinei relaxări în scopul căreia călătorește, dacă e turist, fie pentru a-i păstra capul limpede și forțele fizice intacte în vederea îndeplinirii corecte a sarcinilor de serviciu, dacă voiajul îl face în acest scop.

Vechiul deziderat al celor ce călătoresc a început să fie împlinit

V. SAVIN

Complexul «Decebal» din Bacău: parter și 12 etaje, cuprinzînd 200 de locuri în hotel, 100 în restaurant, 25 în cofetărie și 120 în barul de zi.

reportaj de șapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Trei mateloți = 6.

Fotografie de S. STEINE

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLĂCĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

tradiția în varietate

Un popas la UCECOM acum, în mijlocul anului, când se fac bilanțuri ale semestrului I '70 dar se prevede și ce se va întâmpla mai departe — în semestrul II și primul an al noului cincinal.

Direcția de artă populară și meșteșuguri artistice coordonează produse cunoscute și apreciate nu numai de iubitorii autohtoni ai frumosului național, ci și peste hotare, de oameni dornici de originalitate și bun-gust. Tocmai de aceea vom vorbi despre planul de export realizat: 103,8% per total. Dacă ne-am oprit asupra acestei obișnuite formule «per total», ea s-ar desface în minunate covoare plușate, românești, în țesături sau cusături, în împletituri, obiecte din lemn sau de metal, în produse de ceramică sau marochinărie. Un autentic colț de «rai» la care lucrează meșterii din cooperativele orășenești și comunale, cu fantezie innoitoare, modelând în forme moderne obiecte și motive coloristice transmise din strămoși. Un colț de «rai» pe care-l întâlnim și noi la magazinele de «Artizanat», ce e drept impurificat citeodată de apariții estetice îndoielnice, dar despre care direcția sus-numită ne asigură nu numai că nu are nici un amestec, dar că se și luptă

împotriva lor (dar aceasta este o altă poveste!).

Cu acest colț de «rai» al frumosului românesc participă întreprinderea de prezentare la târgurile anuale din străinătate. Pe semestrul I, participarea la 11 târguri anuale a asigurat contractările pe anul în curs; după cum expozițiile de pe semestrul II de la Alger, Damasc, Milano, Lyon, Helsinki etc. vor determina planul pe anul viitor. Acum se pregăteau preexpozițiile standurilor noastre de la tradiționalele târguri de la Salonic și Viena. Un juriu competent, format printre alții din reprezentanți ai Camerei de Comerț, ai direcției artistice din cadrul UCECOM-ului, dă avizul dacă obiectele expuse sînt reprezentative atît prin specificul național cît și din punct de vedere estetic și comercial.

Și pentru că vorbim de planuri de viitor și de exigențe artistice, va trebui să spunem că pentru viitorul cincinal această Direcție a artei populare și a meșteșugurilor artistice din cadrul UCECOM-ului va căuta ca prin redescoperirea unor tehnici noi sau revitalizarea unor tradiții uitate să dezvolte întreaga producție artizanală într-o diversitate de invidiat. Să amintim deci înființarea unei producții de mobilier rustic; dezvoltarea meșteșugurilor unor produse din corn de cerb și os de vită; împletituri din alun; împletituri colorate și multe, multe altele.

R.S. POP

„farmec” și frumusețe

«Farmec» este denumirea magazinului deschis de curînd în Capitală pe Calea Victoriei, în vecinătatea cofetăriei «Republica». Profilul acestei unități — prezentarea și desfacerea cosmeticelor românești — explică deci farmecul denumirii sale și aflulul neîntrerupt al cumpărătorilor (în primul rînd cumpărătoare). Inițiativa «Farmec» aparține Ministerului Industriei Alimentare, decîs, în sfîrșit, să ne dezvăluie mirajul întineritor al produselor cosmetice preparate de către principalele fabrici subordonate: Macul roșu și Stela din Capitală, Nivea-Brașov, Apollo-Galați etc. Loțiunile, cremele, parfumurile românești își așteaptă amatorii cărora, prin intermediul unor specialiști cosmeticieni, casa de frumusețe «Farmec» le pregătește o altă surpriză: aceea a consultațiilor. Foile de sondaj și buletinele de consultație aflate «în alb» la dispoziția oricărui vizitator constituie o modalitate necesară — și sperăm că va fi desă-

virșită cu timpul — îndrumării noastre în «labirintul» rafturilor din drogherii și parfumerii, bine asortate dar cu neputință de a ne oferi și recomandări pertinente. Pînă acum, «cumpărătoarele» ni le făceau trăgînd cu ochiul sau cu urechea... Iată de ce toate unitățile care desfac produse cosmetice vor primi la rîndul lor informări competente din partea corpului științific al magazinului «Farmec». Consultațiile acordate de specialiști intr-ale farmecului și frumuseții (de exemplu, diplomatul cosmetician Olga Tuduri) și sugestiile cumpărătorilor, făcute cu prilejul lecturii pliantelor-prospecte, au și valoare de testare. Rezultatele acestor teste vor contribui deci la lărgirea și nuanțarea gamei de produse cosmetice românești pe măsura nostalgiei mereu actuale a tineretii «fără bătrînețe». Trebuie să adăugăm faptul că magazinul «Farmec» se recomandă printr-o ambianță elegantă și sobră, cu un personal de servire calificat și, de ce n-am spune-o, simbolizînd totodată tineretea, farmecul și grația.

I. NAPI

„o admirabilă ambasadă culturală”

Correspondență specială
din Madrid

de la Valentin SILVESTRU

Doa două autobuze cu artiști români străbat drumurile Spaniei pe întinse podișuri aride, prin umbroase crînguri de măslini, țînînd malul verde al Ebrului sau cel de pămînt cărămiziu al Guadalquivirului, răcoriți de briza Mediteranei pe Costa Brava sau de burnița măruntă din golfulurile nordice ale Mării Canta-

brice. Optzeci de balerini, instrumentiști și soliști vocali, sub conducerea artistului poporului Dinu Stelian, parcurg un itinerar iberic prelung și sinuos, dînd spectacole în uriașe grădini, în săli de sport cu mii de locuri, pe stadioane, în impunătoare teatre, bucurîndu-se totdeauna de un foarte mare succes. Nu numai aplauzele, bisurile și ovațiile publicului marchează succesul, ci și cele aproape patruzeci de articole și cronici de pînă acum, însoțite de foarte numeroase fotografii și care consemnează — în toate zările centrale și în multe cotidiane locale — prețuirea criticilor și specialiștilor. În titluri ori în cuprinsul acestor cronici se vorbește despre «strălucitul triumf al An-

sambului român» («Odiel» Huelva), «o grupare folclorică unică» («Cordoba»), «o admirabilă ambasadă culturală» («Provincios» — Valencia), «mare și foarte plăcut spectacol» («Ya» — Madrid), «virtuozitate gust ales într-un program de impresionantă valoare» («Arba» — Madrid), «toate numerele fiind puternic aplaudite» («A.B.C.» — Madrid).

Sînt apoi manifestări care lăunează tot atît de semnificativ audiența deosebită a acestor prezențe românești. Primii mulți orașe țîn să-i cunoască nemijlocit pe artiști; celelalte dansatoare spaniole Lucero T. a făcut, a doua zi după ce a asistat la spectacol, daruri tuturor membrilor ansamblului; altă ilustrare artistică, Rosa Durán, a invitat artiștii români în micul ei teatru cabaret «Zambra» din Madrid oferindu-le numai lor, între 4 dimineața, un extraordinar program de muzică și dans-menco. «Regina florilor», ale în fiecare an de populația Galiciei, a dăruit, la Pontevedra un impozant buchet cu toate speciile florale ale țînutului. Vigo, în nord-est, pe coasta lanticului, după ce a asistat împreună cu noi, în două săptămîni în uriașul amfiteatru natural ovațiile a 25 000 de spectatori, directorul festivalului din Lugo, Angel Hilary, remarcabil om de cultură, a fost de părere că este cea mai importantă manifestare artistică a anului. Fiziunile de radio și televiziune consacrate grupării românești fac decît să confirme într-un sau altul această opinie.

În puțînul, foarte puțîn timp liber care le rămîne, artiștii români vizitează monumente istorice — cum e impunătoarea catedrală din Santiago de Compostela, sau muzee de artă modernă — de pildă casa Picasso la Barcelona, fac plajă printre clădirile roșii la Benidorm, beau ape minerale în somptuosul sanatoriu Mondariz, se scaldă în Atlanticul Pontevedra, rătăcesc prin vîșii și pitorești ulițe cordobeză clamă toredorii biruitoare la Valencia și se preumblă nădădătorii prin saloanele cu uimitoare tapiserii ale Escorialului. Sîntem la Ocean, în Coruna, vom fi la Vitoria, la 600 metri distanță, peste trei zile la Malaga, apoi la Cadiz și din nou în nord. La Bilbao și Santandria iar în sud, la Motril și Sevilă străbătînd în cele două case roate drumuri lungi, ciudate crînguri de smochini și vii pendente, prin munți acoperiți de stejari și prin văi cu palmieri sub briza albastră a Mediteranei sau în arșița uscată a vechiilor tîlii, făcînd să răsună peste melodiile și ritmurile vigu ale folclorului românesc. August 1970.

salvați... „salvarea“!

La 3 noaptea, în casa aceea a fost aprinsă lumina. Fiica bolnavei a chemat «Salvarea» și a început cumplita cursă cu secunde, fiecare clipă fiind prețioasă, fiecare minut putând să însemne viața sau moartea. Mașina «Salvării» a apărut la... 6 dimineața. Adică peste trei ore. Cum?

Probabil că apariția asistentei medicale A.L., sosită cu ambulanța, a fost prin ea însăși de natură să compenseze criza. Însoțitoarea «Salvării» arată complet erdută, grav traumatizată psihic, plină de vîntăi, cu părul nuls din cap. Ea însăși avea nevoie de ajutor și... a fost chemată altă «Salvare».

Era finalul penibil al unei nopți itate, nu prin numărul și gravitatea cazurilor asistate, ci prin-un șir de nesăbuițe și grave ateri de la disciplina muncii. dovadă în plus că, în pofida turor criticilor aduse și în ciu- importanței instituției, stația salvare a Capitalei continuă rămîna un sat fără cîini.

A.L. a intrat în schimb la orele 00 și a fost repartizată pe mașina șoferului Octavian Păunescu. Mașina nu mergea, i se arseese electromotorul. Discuții, paraucuii și echipajul se imbarcă o altă autosanitară. Dispeceul le repartizează o primă urgență: copil bolnav în strada Gheorghe nr. 13, sectorul I. Trec 35 de minute pînă d cea de-a doua mașină prețea de Păunescu reușește să rnească. «Salvarea» părăsește toul cu o întreagă brigadă de uriași: pe lingă Păunescu și tenta A.L. se mai urcaseră încă un șofer, o asistentă medicală și un medic, în total cinci soane.

Mașina, cu o echipă atît «competentă», nu ajunge la tinație pentru simplul fapt că citarea nr. 523/1970 nu era it o farsă. De fapt, nu numai arsă, ci un fals, o comandă fonică fictivă, menită să oriente ambulanța spre cartierul ureștii Noi, unde un alt cod de serviciu își sărbătorea onomastică.

În ciuda protestelor asistentei, străină de întreg aranjamentdoctorul Radu Ghiulea și șoful Octavian Păunescu au decizat la «cazul» la care-i aștepta masă cu fripturi stropite cu coniac și vin din belșug. «Conația» a durat aproape trei timp suficient pentru ca șoful, abia intrat în serviciu, să «grizeze» bine, încît nu se putea ține de volan. În acest timp, la «06» se aglomerau itările adevărate.

La ora 9-10 seara, echipajul anunțat liber și a fost îndrunit prin stația de radio la cazucare așteptau. Păunescu n-a putut să șofeze și doctorul Ghiulea a preluat cu bunăvoință lucerea ambulanței. Dînsul, medic pediatru, solicitările erau copii bolnavi, de data asta copii adevărați, încît pre-

zența medicului, fie și mahmur, era abia așteptată.

Aproape de miezul nopții echipajul a trecut din nou pe la locuința sărbătoritului ca să-l ia și pe ultimul petrecăreț rămas acolo. Stația de radio a «Salvării» le-a anunțat alte patru cazuri. Ați înțeles că «Salvarea» Capitalei și mașinile ei sînt dotate cu stații de radio-emisie-recepție, investiție costisitoare, menită tocmai să creeze toate condițiile pentru intervenția cît mai operativă la cazurile urgente. Medicul Radu Ghiulea și adjutantul său — șoferul Păunescu — au profitat din plin de tehnica modernă pentru escapadele lor nocturne.

Pe la ora 3.00, Octavian Păunescu s-a mai dezmeticit, încît medicul-șofer a putut să rămîna liniștit acasă. Leșise din schimb.

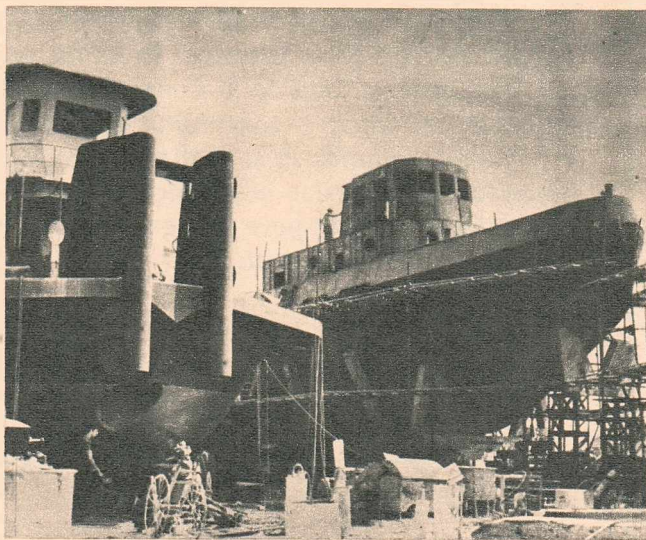
La ora aceea, stația de radio le-a transmis cazul bătrînei de 74 de ani care suferea de insuficiență cardiacă. Echipajul, rămas acum în componența lui firească, s-a îndreptat într-acolo. Pe drum, Octavian Păunescu a insistat să treacă pe la locuința lui să-și vadă «soția» bolnavă. Cu acest pretext a atras-o și pe A.L. în casă, implorînd-o să dea primul ajutor. Cursă! «Soția» nu era acasă. Cînd asistenta medicală a pătruns în apartament, Păunescu i-a blocat ieșirea și a încercat să o violeze. Respins de colega lui de serviciu, bruta a apucat-o de păr și a trînit-o pe covor, izbind-o cu palmele, cu cîntața ușii, cu picioarele. Scăpată cu greu din izbucnirile animalului dezlănțuit, A.L. a ajuns la ora 6.00 acolo unde era așteptată cu atîta nerăbdare. Văzînd-o cum arăta și aflînd cele întîmplate, solicitanții au chemat din nou... «Salvarea». Cînd a sosit a doua mașină, de data aceasta pentru A.L., Octavian Păunescu tocmai adormise pe capota motorului.

Este meritul maiorului Ion Vișan de la miliția sectorului I de a fi elucidat acest caz, trimițîndu-l în judecată pe Octavian Păunescu. Dar ce au făcut persoanele din conducerea stației de «Salvare»? Au pus la cale transferul vinovatului, i-au făcut și o caracterizare elogioasă, pe asistenta A.L. (studentă în anul V la medicină, care ziuă învăța iar noaptea făcea gărzi) au determinat-o să-și schimbe locul de muncă, iar medicul Radu Ghiulea a rămas mai departe nediscutat, nesancționat, să povestească în orele de plictiseală amănuntele picante ale acelei nopți de pomină.

Sergiu ANDON

lii din Ogradena, Tisovița și Plavișevița. Cunoscuta insulă Ada Kaleh, a cărei populație a fost strămutată în întregime, reapare în imaginea sa inițială pe insula Șimian (fotografia alăturată), unde se desfășoară ample lucrări de organizare a unui muzeu. Din relatările Consiliului popular județean reiese că în această perioadă peste 10 000 de oameni s-au mutat în locuințe noi.

Revărsarea năprasnică a apelor a provocat grave prejudicii și Șantierul naval din Brăila. În prezent, datorită muncii eroice a constructorilor, marea unitate economică de pe malul Dunării și-a recăpătat pulsul activității normale. Printr-o judicioasă organizare a proceselor tehnologice de fabricație, colectivul întreprinderii a izbutit, pînă la încheierea primului semestru, să-și realizeze angajamentele la toți indicatorii de plan, obținînd totodată o depășire cu 6,1 la sută a sarcinilor contractuale la export. Constructorii de nave brăileni s-au angajat de asemenea să recupereze pînă la sfîrșitul anului toate pierderile provocate de inundații.

Ore de caniculă întrebuințate cu folos: lecții de înot la Ștrandul tineretului din Capitală.

fără culpă

I se zice Culpea și, fără să fie vinovat cu ceva, e smuls din mediul în care s-a născut și a crescut, e trînit cu capul de podele și pus la saramură. Apoi, după o călătorie îndeobște lungă, bietul de Culpea harengus ajunge în galantarele alimentarelor sau, jumult și înzorzonat cu ceapă, ne este servit la restaurante și bogedi ca gustare (hors d'oeuvres).

«Astfel, maestrul... de la restaurantul... a remarcat deosebita diversitate a gusturilor (hors d'oeuvres) de care restaurantele daneze le pun la dispoziția clientelei...» (citad dintr-un ziar departamental).

Deci, invitînd cîțiva maeștri care n-au avut posibilitatea să «remarce»... etc., cumpărați din vreme heringi saramurați și executați asupra lor următoarele operații: spălat cu apă rece și jupuit de piele cu grijă.

Luaiți apoi 12 exemplare mici, decapitați-le, scoateți-le șira și oasele prin interior, fără a-i decupa pe spinare. Luaiți șase exemplare curățate astfel și rulați-le în jurul a cite 3-4 felioare lungi de castraveci. Puneți-le la marinat în vin alb, slab, în care ați adăugat o lingură de oțet, cîteva boabe de piper și de muștar. Cu celelalte șase faceți la fel, fără castraveți. Se țin 4-5-6 zile, pînă se murează castraveții și se pătrund heringii.

Cu aceste preparative mai de durată și cîteva altele în plus, se pot servi:

1. rolmopsuri de heringi umplute cu castraveci (cele arătate la început), peste care se pune puțină ceapă tăiată și frunze de pătrunjel;

2. rolmopsuri simple, așezate pe o canapea de maioneză obișnuită dar ușor picantă, avînd drept suport o foaie de salată verde;

3. salată de heringi preparată din fileuri (se găsesc gata preparate la magazin), tăiate mărunt, care se amestecă cu salată à la russe, la a cărei maioneză se adaugă 2-3 lingurițe de iaurt, după gust;

4. fileuri întregi de heringi, acoperite cu ceapă și peste care se adaugă 4-5 linguri de smîntînă;

5. fileuri de heringi simple, fixate cu două scobitori pe jumătăți de castravete proaspăt și rece;

6. fileuri de heringi tăiate mărunt, amestecate cu puțin muștar, — în care s-a pus puțin zahăr, piper pisat și apoi freat cu ulei — care se introduc în roșii proaspete golite de miez și ținute la rece;

7. tartine făcute din plîne prăjite și unse cu o compoziție formată din heringi dați prin mașină și frecați cu unt, asezonat cu ridichi, roșii etc.

8-9-10. ...ș.a.m.d.

Servind onorabililor maeștri și altor specialiști în ale restaurantelor aceste mici gustări derivate numai din heringi, puteți a le comunica că toate sînt bune cînd se «remarcă» varietatea «horsurilordovre» prin alte părți, însă secretul stă nu în a afla de ele, în a ști cum se prepară, ci în a le face și a le pune la dispoziția moftangului de mușteriu.

Așa că pînă atunci, pentru că ne-am oprit numai la heringi, acesta rămîne deocamdată, fără să fie vinovat, Culpea harengus... numai cu ceapă.

P.P. NAȘU

la-kaleh, insulă re se mută

urmăre a stadiului avansat construcției Sistemului hidrogetic și de navigație de la le de Fier, în prezent se emnează modificări substan-

țiale în privința denumirilor și amplasamentelor a numeroase localități din zona respectivă. Astfel, în județul Mehedinți vor fi strămutate parțial sau total 12 localități. De exemplu, în raza sa teritorială noua Orșovă va cuprinde și fostele comune inundate, Jupalnic, Tufări și Coramnic, iar Vîrciorova va fi inclusă în contururile municipiului Turnu Severin. La Ieșelnița și Dubova au venit alături de localnici fami-

de Lucian RAICU

POMPILIU
CONSTANTINESCU:

SCRIERI (vol. IV)

Al patrulea din seria de șapte a *Scrierilor* lui Pompiliu Constantinescu ni-l arată din nou pe remarcabilul critic în exercițiul curent și modest, lipsit de satisfacții, al Cronicii literare. Cu același efort de acomodare și înțelegere cerut de ultima carte apărută se puteau scrie studii întinse și opere monumentale și se putea desfășura o activitate cu mult mai spectaculoasă; dar Pompiliu Constantinescu și-a refuzat această voluptate, și-a reprimat orgoliul de autor, asumându-și sarcina atât de dificilă, obositoare și ingrată de recenzent tenace al literaturii contemporane în plină fluctuație. Cineva trebuia s-o facă; și el a considerat că e dator să acesătrudă cotidiană de lector și glosator al scrisului altora.

Între toți criticii importanți ai generației și ai epocii sale, Pompiliu Constantinescu este acela care, la o simplă evocare mentală, îmi provoacă o impresie aproape lirică, de pătrunzătoare vibrație a sentimentului, greu de imaginat dacă ne gândim la natura aridă a scrisului său, caracteristic prin echilibru, stăpânire de sine, atitudine rece în fața operei, judecată inflexibilă. De unde vine atunci această paradoxală impresie? Acest val de caldă participare invadează pe neașteptate ori de câte ori realizăm prezența lui Pompiliu Constantinescu, a criticului profesionist, dedicat datoriei sale ca unui exercițiu monoton, obligat, cu totul lipsit de însemnele exterioare ale bucuriei, ale angajării sufletești? Luăm cronicile sale, cărțile sale, nu pentru a ne excita spiritul și imaginația, nu pentru admirație și exaltare ci din rațiunii strict profesionale, ca și cum am consulta un manual spre a ne împropăta cunoștințele. Nimic mai puțin exultant!

Explicația trebuie să o căutăm în actul însuși al dăruirii implicat în acest tip de activitate: atență, cuminte, dreptă și sîrguincioasă.

Eugen Lovinescu a intuit ca nimeni altul extraordinara valoare și unicitatea exercițiului practicat de Pompiliu Constantinescu, sensul eroic și sacru al ascezei la care criticul a trebuit și a consimțit să se supună cu o impresionantă uitare de sine. Desprindem, pentru adevărul lor, dar și pentru secreta vibrație afectivă, aceste rînduri pe care i le consacra în ultimul an la vieții: «Pompiliu Constantinescu este «criticul» acestei generații... Locul și-l dădorește în primul rînd calităților morale indispensabile oricărui critic: seriozitatea profesională izvorîtă dintr-o mare conștiință a rolului împlinit ca un sacerdotiu laic (s.n.), obiectivitatea deci, curajul și lipsa de oportunism. Cu aceste însușiri criticul avea elementele necesare ale unei meserii care cerea mai întii de toate probitate sufletească, egalitate temperamentală. El se aplica astfel asupra obiectului studiat numai din dorința de a-l lumina și nu de a se pune în lumină pe sine; e o jertfă a persoanei sale (s.n.), prin care tocmai și-o sporrește».

VIITORUL ELECTRONIC

Cea mai mare revoluție economică din industria civilizației umane a fost declanșată de industria de vîrf.

Dacă există o bătălie pentru viitorul economic al lumii, aceasta este bătălia industriei de vîrf. Soarta tuturor ramurilor industriale, tuturor sectoarelor economice, depinde, încă de pe acum de industria de vîrf.

1970 marchează începutul domniei mereu mai puternice a industriei de vîrf.

Progresul economiilor naționale depinde de atenția care se acordă industriei de vîrf.

Progresul excepțional — garantat de industria de vîrf — se plătește însă cu o mare complexitate tehnică și cu investiții deosebit de ridicate, din păcate neaccesibile tuturor statelor.

România — încă de la Congresul al IX-lea și, în continuare, la Congresul al X-lea ale partidului său comunist — și-a propus un amplu program de dezvoltare a unei industrii de vîrf naționale.

Investițiile masive și realizările obținute în această direcție au fost posibile, înainte de orice datorită acumulărilor economice și politicii economice din ultimii noștri 26 de ani.

lată de ce ni se pare firesc să închinăm aceste pagini privitoare la industria de vîrf mării noastre de la 23 August.

ÎN CĂUTAREA NOȚIUNII

Termenul întâlnit tot mai frecvent în presa de informare generală sau de specialitate, folosit în emisiunile economice, tehnice sau științifice ale posturilor de radio sau televiziune, *industria de vîrf* este totuși o noțiune destul de vag definită, care nu este explicată nici măcar în unele dintre cele mai moderne dicționare, lexicoane sau enciclopedii (Webster's, Larousse, Brokhaus etc.).

Accepțiunea cea mai atrăgătoare pare a fi aceea de industrie specială, care beneficiază de instalații și mașini cu totul ieșite din comun, cu care se obțin rezultate singulare spectaculoase, cum ar fi industria spațială sau industria nucleară. Aceste industrii sînt însă rezultatul dezvoltării științei aplicate în practică grație evoluției unor anumite elemente tehnice componente, care au permis, prin îmbinare, obținerea unor rezultate deosebite dar teoretic prevăzute ca posibile cu mulți ani înainte.

Un alt înțeles al industriei de vîrf poate fi eventual acela de industrie care, într-o anumită perioadă a dezvoltării economice și industriale, este prioritară în ce privește ritmurile de creștere (cum ar fi industria energetică sau cea chimică) sau beneficiază de fonduri, de investiții deosebit de mari (cum este industria siderurgică). Chiar dacă

aceste industrii constituie, într-o anumită perioadă, esența dezvoltării bazei tehnico-materiale, motorul care face posibilă modernizarea lor, care permite accelerarea ritmurilor de evoluție provine în fapt din alte domenii ale tehnicii, care aduc elemente fundamentale noi ale instalațiilor și utilajelor respective, creșterea ritmurilor de lucru și a productivității muncii, automatizarea proceselor de producție.

Sîntem deci obligați să recunoaștem ca industrie de vîrf acea ramură industrială care prin progresele sale determină schimbări majore în viața oamenilor, atît în timpul afectat producției cit și în intervalul dinafara orelor de lucru, schimbări care provoacă și facilitează progresele sectoarelor de activitate în care știința și tehnica se află cel mai strîns înlănțuite, se condiționează reciproc, continuu și imediat: **INFORMATICA și AUTOMATICA.**

Progresele în aceste sectoare, în ceea ce privește aplicarea practică, sînt posibile printr-o dezvoltare corelată a cunoașterii în trei domenii principale: matematica, fizica solidelor și electronica.

Matematica contribuie prin evoluția continuă a cunoștințelor de logică și prin perfecționarea limbajelor mașinilor de calcul, deci prin ușurarea ariei de cuprindere a

problemelor ce pot fi abordate de calculatoare. Fizica solidelor contribuie prin înnățăirea calitativă și reducerea dimensiunilor a elementelor componente ale circuitelor mașinilor de calcul, iar electronica prin modernizarea continuă a modalității de asamblare a acestor elemente, a circuitelor de conectare, realizîndu-se în ansamblu circuitele integrate microminiaturizate.

Industria calculatoarelor face de a eforturi remarcabile pentru a răspunde cerințelor beneficiarilor care definesc calculatorul ideal drept acela care se manevrează ca «o mașină instantanee, bună la tot care să funcționeze fără cheltuială și să necesite nici o programare, nici măcar analiză a problemei».

Manifestarea tehnică a acestor progrese se materializează în mai multe aspecte ferite dar corelate:

— în primul rînd, se realizează o concurență mai bună între calculatoare și mașinile lor înconjurător, înțelegînd prin această special oamenii, dar adăugînd acestora ansamblurile industriale și agregatele care le conduc. Calculatoarele care lucrează «în timp real» sînt cele a căror evoluție este cea mai interesantă din acest punct de vedere;

— se obține o siguranță din ce în ce mai mare de funcționare, care tinde către erorile sau opririle practic imposibile;

— crește capacitatea de memorizare viteza de prelucrare a informațiilor. Într-o măsură, reducerea «timpului de acces» pe care îl necesită regăsirea datelor constituie o preocupare îngreunată tocmai de dezvoltarea electronică a capacității de înregistrare în medii foarte evolute — care atinge deja 10⁹...

pentru cele mai mari calculatoare — astfel încât se pune problema ca acestea să poată selecta numai datele de care au efectiv nevoie, fără a le mai parcurge pe toate cele disponibile înregistrate anterior. Se urmărește deci o funcționare «euristică» asemănătoare cu cea a creierului omenesc.

De asemenea, vitezele de prelucrare au crescut atât de mult încât azi deja operațiile logice elementare se desfășoară în intervale de ordinul monosecundelor (10^{-9} s), intervale atât de scurte încât lumina însăși nu poate străbate într-o monosecundă decât... 30 cm!

Consecințele acestei dezvoltări sînt și vor fi fără îndoială considerabile și vor apărea în cele mai diferite domenii. În primul rînd, avantajele folosirii mașinilor de calcul moderne sînt demonstrate de îmbunătățirile obținute în conducerea și planificarea economiei naționale și în conducerea întreprinderilor, în programarea și automatizarea producției propriu-zise, în studiul piețelor, în optimizarea structurilor unităților și chiar în dezvoltarea științelor umane (în special a sociologiei industriale).

Din alt punct de vedere, progresul și implementarea din ce în ce mai largă a calculatoarelor permite nu doar mărirea cantității de bunuri și servicii produse, dar asigură și scăderea prețului lor de cost, și sporirea calității acestora. Prin dezvoltarea calculatoarelor se va face în curînd posibilă situația în care consumatorii își vor putea face alegerile înainte de cumpărare mult mai bine documentați și într-un timp mult mai scurt. Vor apărea, de asemenea, și modificări structurale ale economiei, în special în ce privește repartizarea pe meserii a oamenilor muncii și modificarea metodelor și mijloacelor de conducere folosite de directorii din întreprinderile de tip nou, în care lucrările de birou vor fi treptat eliminate și în care, în schimb, se vor putea realiza unele cercetări rapide și puțin costisitoare prin modelarea pe calculator a situațiilor sau fenomenelor greu sau chiar imposibile de analizat teoretic cu metodele obișnuite.

Dar progresele electronicii nu sînt hotărîtoare numai în domeniul informaticii și automatizării; în domeniul telecomunicațiilor aceste progrese ușurează soluționarea unor probleme dificile de comutare în domeniul telefoanelor, ceea ce va permite mărirea considerabilă a posturilor telefonice individuale. De asemenea, folosirea luminii coerente ca suport al informațiilor va asigura posibilitatea transmiterii unui număr aproape nelimitat de canale de televiziune între diferite orașe, ceea ce va contribui la realizarea teleconferințelor vizualizate, spre exemplu între membri dispersați ai unui consiliu de administrație al unei centrale industriale. Progresul telecomunicațiilor face posibilă deja transmiterea de la distanță a datelor necesare calculatoarelor și vor permite în viitorul relativ apropiat conectarea mai multor calculatoare în rețele naționale sau plurinaționale. În domeniul telecomunicațiilor este evident că tot progresul televiziunii se bazează pe evoluția electronicii, care va fi în curînd și baza eleinformării cetățenilor prin teleimprimatoare individuale.

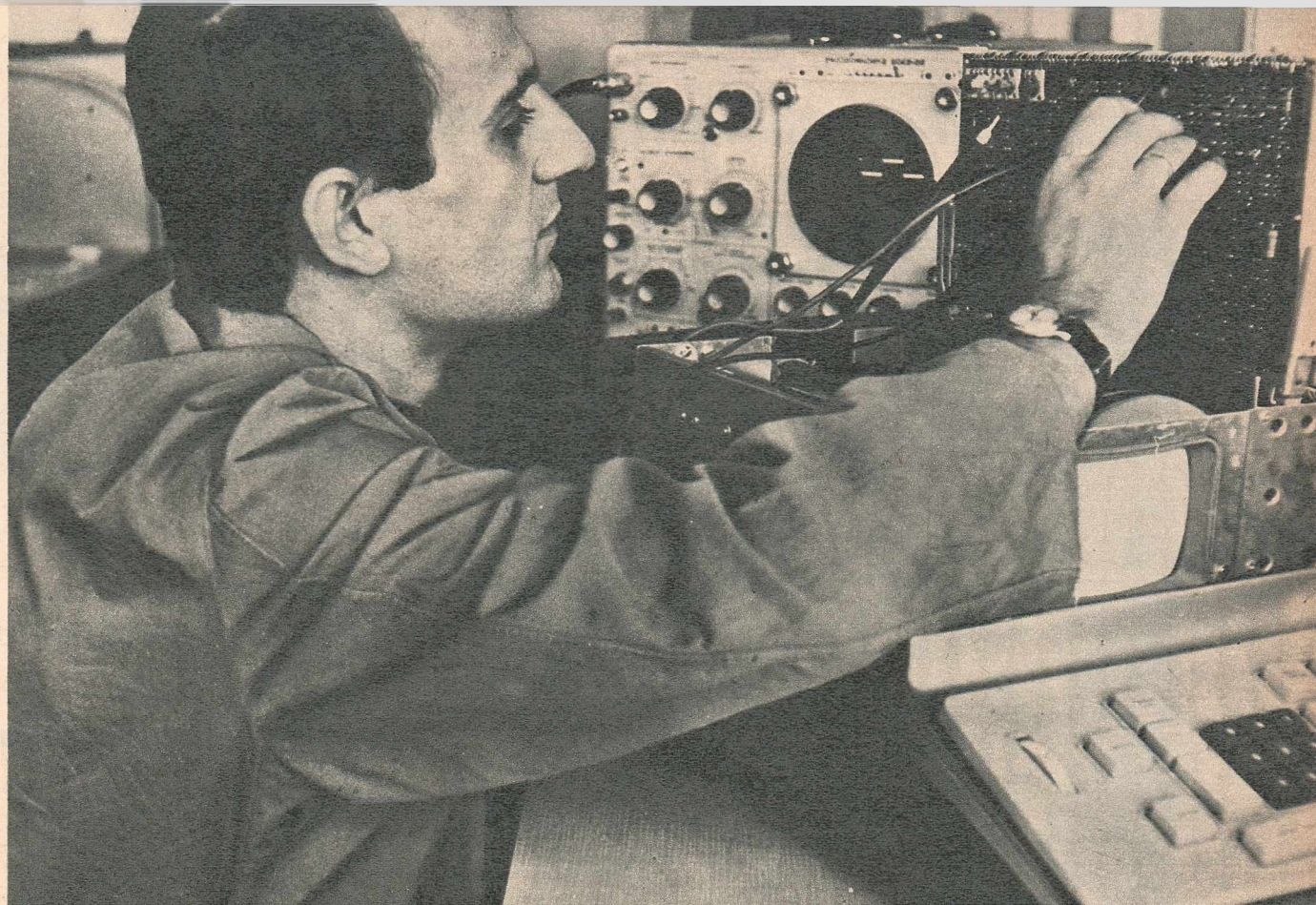
Electronica, prin faptul că devine din ce în ce mai sigură și mai evoluată, are influențe considerabile și în domeniul comunicațiilor (aeriene, terestre și navale) prin asigurarea securității mijloacelor folosite și prin utilizarea lor optimă, cu coeficienți de încărcare cât mai apropiați de cei proiectați sau doriți.

*

Într-adevăr, acest domeniu tehnic al electronicii este atât de general încît se poate spune că el constituie *industria de vîrf a dezvoltării civilizației*, pentru că toate celelalte industrii profită din plin de progresele sale.

Dar cum nu este posibil să examinăm toate sectoarele activității umane, vom sublinia doar că aceste progrese generale vor rezulta din două cauze esențiale:

— pe de o parte, din faptul că electronica permite să se măsoare din ce în ce mai

Prima mașină electronică de contabilizat-facturat realizată de industria electronică românească s-a născut în 1969 și a fost botezată «Felix 15». Este de o deosebită hărnicie: face calcule aritmetice în viteză de ordinul milisecundelor. Autoexigența profesională nu le îngăduie constructorilor ei să o livreze beneficiarilor fără o corecție finală a ei, făcută, după cum se vede, cu ajutorul sincroscopei.

precis un număr mereu mai mare de fenomene și de asemenea să se acționeze asupra lor, ceea ce va da oamenilor posibilitatea de a cunoaște mai bine mediul care-i înconjoară și de a avea o influență mai puternică asupra lui;

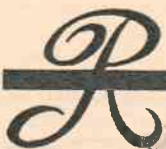
— pe de altă parte, prin aceea că toate acțiunile descrise se vor realiza cu o fiabilitate, cu un coeficient de siguranță din ce în ce mai mare, prin folosirea circuitelor

solide (integrate), tinzînd către siguranța totală de funcționare, etapă care va constitui ea însăși, din punct de vedere tehnic, o adevărată revoluție.

Iată de ce electronica poate fi considerată industrie de vîrf, iată și justificarea atenției deosebite de care se bucură acest sector în economia țării noastre.

Inginer MIRON POPESCU

PROGRAMUL ROMÂNESC DE FOLOSIRE A ELECTRONULUI

evoluția tehnico-științifică — care transformă sub ochii noștri, structural, viața și însăși lumea contemporană — face ca dezvoltarea economiei să depindă mereu mai mult de capacitatea de a introduce în practica economică și socială cuceririle științei și tehnicii.

De la această idee realistă s-a pornit atunci, la Congresul al X-lea al P.C.R., cînd — în contextul complex și vast al liniilor directoare ale dezvoltării economiei naționale — s-au stabilit și directivele menite să asigure promovarea în țara noastră a progresului tehnic în general, a industriei de vîrf în special.

A devenit astfel pentru noi linie de conduită economică: asimilarea de mașini, utilaje, aparate și instalații electronice la nivelul realizărilor avansate pe plan mondial; extinderea automatizării; trecerea la folosirea calculatoarelor electronice în conducerea proceselor tehnologice; extinderea tehnicii de calcul și crearea progresivă a sistemului național de prelucrare a datelor, promovarea ciberneticii și informaticii în producție și gestiune; în fine, acordarea unui loc special, în cadrul cercetării științifice, domeniilor moderne ale științelor tehnice — automatica, cibernetica, teoria informaticii, microelectronica etc.

Ne-am calculat lucid o viziune a viitorului pe o rază de 10 ani. Dar deocamdată ne trăim prezentul. Deci, să vedem ce am realizat «la zi» în domeniul pe care-l discutăm aici.

În stadiul actual de dezvoltare, electronica și electrotehnica acoperă domenii atât de variate încît abordarea lor duce cumva obligatoriu la un adevărat mozaic industrial. În sfîrșit, acesta este, și bine că este!

În domeniul elementelor de automatizare și al aparatului pentru instalații de automatizare întreprinderile bucureștene «Electroaparataj», «Electrotehnica», «Electromagnetica» și Fabrica de elemente electronice de automatizare au deja o istorie, sînt cunoscute atît în țară cît și peste hotare. Ele dispun de utilaje moderne, de cadre cu experiență de producție, precum și de institute de cercetare adecvate, bine dotate — la rîndul lor — cu mijloace de cercetare și cadre.

O altă întreprindere, «Automatica», realizează instalații complexe folosind pe de o parte proiectele și rezultatele cercetărilor Institutului de proiectări pentru instalații de automatizare, iar pe de altă parte produsele întreprinderilor arătate mai sus. Am vrut să dau un exemplu de cooperare. Introducerea în producția acestor între-

prinderi a tehnologiilor de ultim nivel tehnic a permis realizarea unei game complete de aparatură electronică de automatizare, elemente de automatizare miniaturizate, sisteme unificate de automatizare etc.

Dezvoltarea producției de electronică de larg consum este însoțită în prezent de dezvoltarea producției de electronică industrială, domeniu în care electronica profesională capătă un accent din ce în ce mai ridicat. Și în această direcție trebuie amintită intrarea în funcțiune a Fabricii de aparate electronice de măsură și industriale, a cărei producție va acoperi necesarul național de aparatură de cercetare și de producție.

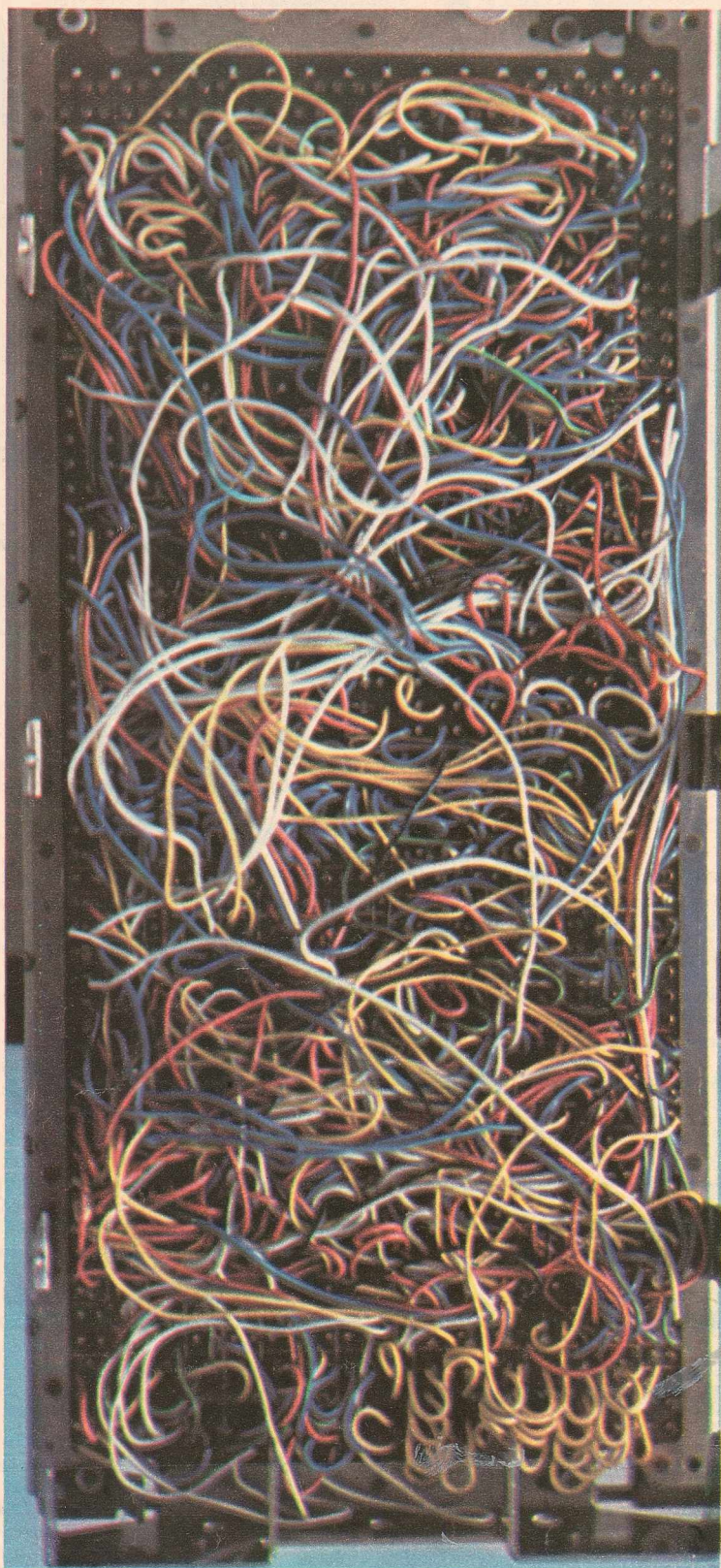
Experiența de cercetare și de producție pe care o avem în fabricarea de componente electronice face posibilă abordarea la scară industrială a producției de astfel de componente cu caracteristici și performanțe ridicate, cu un grad înalt de fiabilitate, face posibilă abordarea tehnicii microelectronicii, care reprezintă un vîrf în tehnicile de vîrf.

Un accent deosebit punem pe producția de mijloace de calcul: mașini de calculat electromecanice, mașini de calculat electronice cu mai multe operații, calculatoare electronice. Mașinile de calculat electronice de birou ale fabricii de elemente de automatizare sînt larg răspîndite în economie. Aceeași întreprindere și-a dezvoltat și producția de mașini de control centralizat pentru procese de producție complexe (DC-100), mașini ale căror rezultate în exploatare sînt meritorii.

Și acum, două informații scurte dar consistente despre centrala care înglobează întreprinderile din această ramură. În cadrul ei funcționează un centru de calcul electronic dotat cu un calculator electronic de capacitate medie — ceea ce nu-i de loc puțin. Producția centralei va avea în cincinalul următor un ritm superior ramurii construcției de mașini, al cărei ritm va fi la rîndul său superior ritmului mediu pe întreaga economie. Ceea ce iar nu-i puțin lucru.

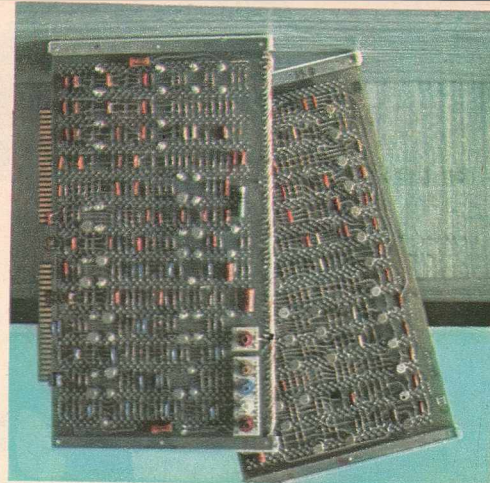
Într-un cuvînt, electronica va pune umărul din ce în ce mai puternic la soluționarea sarcinilor construcției socialiste.

Ing. Virgil LEFTER
director adjunct al Centralei
industriale de electronică
și automatizare

La prima vedere îți vine să spui foarte românește că «s-au încurcat ițele». Și totuși panoul de programare pentru mașina de facturat și contabilizat «Felix F.C.15» contribuie în mare măsură la descurcarea lor.

Comparând minusculul transformator pentru circuite imprimate cu oricare dintre fotogenicele unghii rozalii, veți ajunge și dv. la concluzia că la «Electromagnetica» nu se face risipă de spațiu.

oare care ar fi reacția părintelui silogismului, Aristotel din Stagira, în fața acestor plăci logice cu circuite imprimate pentru calculatorul electronic cu patru operații «Felix C.E.30»?

SENSURILE „PETEI DE ULEI”

D

eci — repetind cu alte cuvinte un lucru care s-a mai spus în cuprinsul acestui grupaj de articole — criteriul potrivit căruia se definește noțiunea de «industrie de vîrf» este acela al gradului de amestec al industriei respective în viața omului, măsura în care ea ne schimbă ceea ce am apucat noi de la părinți și bunici. Iar dacă așa se face cîntarul, nu mai încapă nici o îndoială că cea mai fantastică revoluție care ne răstoarnă pur și simplu felul de a gândi, a fi și a trăi este produsă în electronică și prin electronică.

S-ar putea spune că uriașa aventură a început în 1946, cînd a apărut primul calculator electronic. Dar faptul se datorează cercetărilor din veacul trecut. Pe atunci omenirea încă nu știa că generațiile de urmași vor duce o cu totul altă viață mulțumită geniului de cercetători al contemporanilor lor: Maxwell, Hertz, Marconi, Popov, Edison, Thomson, Balboge, Boole, Fleming. Pe atunci omenirea nu știa că basmul și utopia se vor topi într-o realitate cotidiană.

Or, electronica influențează totul. Amestecul ei în viața omului este enorm de mare și enorm de variat.

Încă de pe acum se știe că nici o ramură industrială nu va putea fi independentă și nu va putea progresa dacă, în procesul de dezvoltare în continuare al ei, nu se va începe cu ordinoarele. Nici agricultura nu va rămîne în afara puterii electronului. O întreprindere engleză a construit un tractor ce poate fi comandat prin unde radio. Un singur om poate comanda și supraveghea, prin televiziune, vreo 20 de astfel de tractoare care lucrează pe tot atîtea terenuri.

O mașină electronică calculează, în patru ore, salariul a 10 000 de salariați; alta conduce aproape total o fabrică; alta învinge pe campionii de șah; alta triază scrisorile ajunse la poștă; alta proiectează case, avioane ori nave; alta poate compune simfonii

ori poate isprăvi Simfonia neterminată a lui Schubert; alta predă, ascultă și corectează temele ca cel mai exigent și obiectiv profesor; alta a învins, în cursul unor mari aplicații, flota engleză condusă de floarea amiralilor britanici; alta diagnostichează excelent maladiile cordului; alta...

În secolul XIX mașina ne-a înlocuit și depășit, ca forță, mîna, brațul. În secolul XX se pare că vrea să ne înlocuiască și creierul. Afirmatia nu-i într-un totu exagerată. Pentru că creierul electronic ridiculizează uneori concurența celui uman. Într-o singură oră o mașină electronică poate elabora un număr mai mare de date decît cel pe care 10 000 de oameni de știință l-ar putea elabora într-un veac. Munca noastră se măsoară în luni, săptămîni, zile, ore. A mașinilor electronice în miliardimi de secundă.

Oamenii de știință spun că între 1970 și 1980 industria ordinoarelor va fi a treia mare industrie mondială, după cele ale petrolului și automobilului. În zece ani ele vor fi răspîndite ca telefoanele. La fel ca minte: omenească, industria materiei cenușii tînde să acapareze totul.

Specialistul francez Louis Armand ne avertizează că ele — mașinile — «se răspîndesc se întind ca o pată de ulei». Iar Jean Jacl Servan Schreiber, cumva metaforic, cum trist, spune cam așa: tehnica se mută în comedia umană.

Asta poate fi bine. Mașina electronică nu poate îmbunătăți radical nivelul de viață ne poate lungi concediile, ne poate scurta distanțele, ne poate rezolva zdrobitoare problemă rușinoasă a subdezvoltării, în care trăiesc enorm de mulți semeni ai noștri.

Dar asta poate fi și rău. Mașina electronică poate duce la șomaj și poate dirija un atac nuclear.

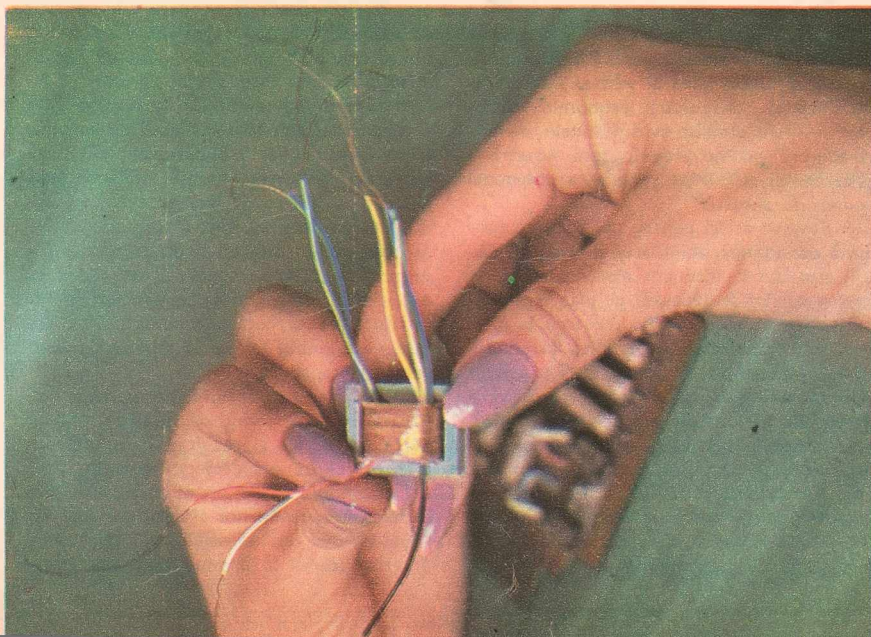
Pînă la urmă dilema se transformă într-un problemă de politică: în ce sens lăsăm să se extindă această «pată de ulei» specială?

La mijlocul lui aprilie 1970, la invitația guvernului Republicii Socialiste Române au avut loc în București lucrările Reuniunii Grupului de lucru pentru calculatoarele electronice și tehnica de calcul, organism constituit de Comitetul consultativ O.N.U. pentru aplicarea științei și tehnicii în folosul dezvoltării.

La propunerea României și a altor țări rezoluția reuniunii a fost adoptată cu prilejul celei de-a 23-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Rezoluția este intitulată «Cooperarea internațională pentru utilizarea calculatoarelor electronice și a tehnicilor de calcul în folosul dezvoltării» și — lesne de înțeles — este menită să intensifice cooperarea internațională în domeniul folosirii tehnicilor de calcul pentru accelerarea progresului mondial.

Informația nu-i tocmai nouă, sînt siguri că o cunoașteți, și nu mi-aș fi îngăduit să recauz dacă n-ar fi constituit un foarte meritor exemplu, o foarte valabilă dovadă — în privința sensului «petei» — n-am ales.

Nelu IONESCU
Fotografii de Eugen IAROVICI

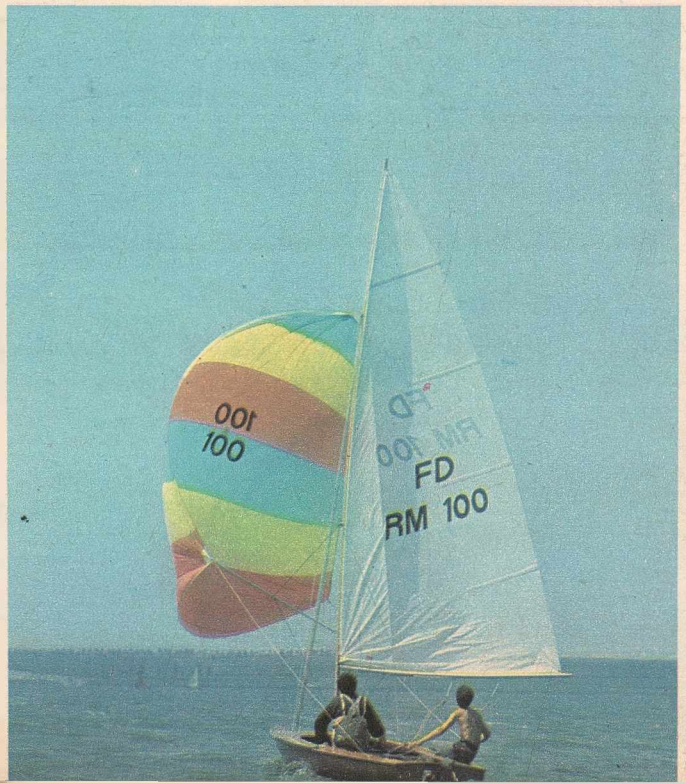

MAREA IN SARBATOARE

de Napoleon IANCU — Fotografii de S. STEINER

Fantezie și umor «marinăresc» la jocurile pe apă prilejuite de Ziua mării (sus), zeul Neptun și două nereide în ipostaza de amfitrioni la balul mascat de la cazinoul din Constanța (stînga) și o avanpremieră (eliminatoire) a unui concurs internațional de iahting organizat pe lacul Siutghiol (jos).

MAREA ÎN SARBATOARE

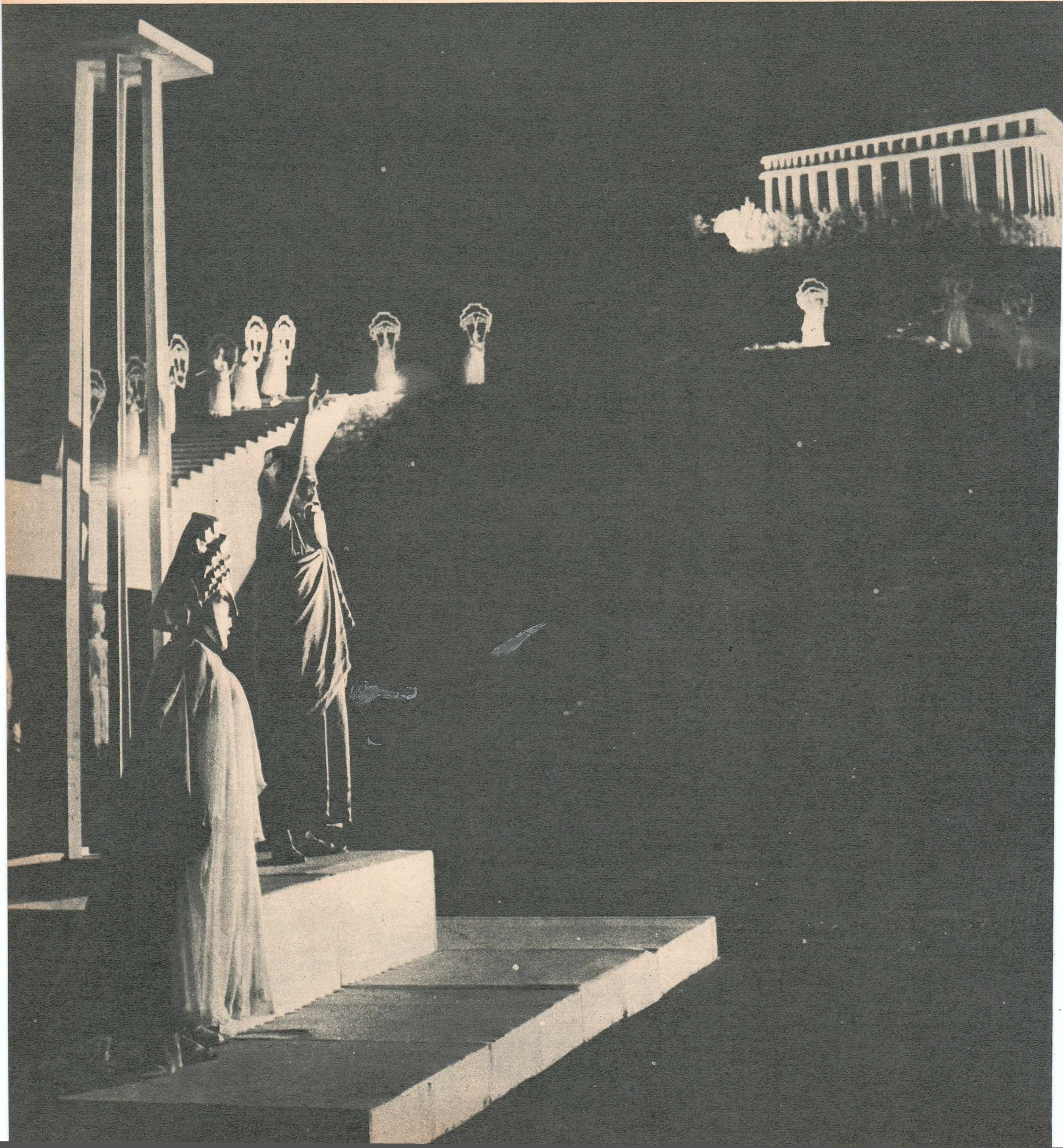
Timpe de o săptămână (27 iulie—2 august) întregul litoral, transformat în teatru olimpic natural, a găzduit prima ediție a unor festivități de o anvergură neobișnuită. «Serbările mării» — stagiune estivală demnă de invidiat prin întindere și amploare, a oferit oaspeților litoralului, zi de zi, câte o manifestare specifică și de dimensiuni impresionante. Încă o dată, trecerea timpului a împrumutat astfel rivierei pontice, dincolo de simbolica statornicie și neschimbare a elementelor naturale — soarele și marea — atracția puternică a lucrurilor și a imaginilor insolite. Căci, chiar înainte de a se fi simțit pulsul febril al pregătirii marilor serbări, sutele de mii de vizitatori ai litoralului, de la Capul Midia și pînă la Vama Veche, constatau cu surprindere cum vechile

așezări, pentru unii atât de bine încrustate în memoria drumețiilor trecute, ajunseseră de nerecunoscut; priveliștile se schimbaseră de la an la an; înfățișările anterioare apăreau ca reamintiri greu de localizat. Metamorfozele litoralului românesc se urmăresc, se înlănțuie și se suprapun stîrnind reazăzări nebănuite altădată (stațiunile Venus, Iupiter, Neptun), într-o ordine firească, impusă nu numai de vecinătatea mării dar și de neastîmpărul inventiv al localnicilor. Deschiderea oficială, în seara zilei de 27 iulie, a «Serbărilor mării» și a marelui carnaval, concomitent la Constanța și Eforie-Sud, s-au desfășurat sub însemnele triadei Neptun-Pontos-Fortuna (înconjurate de o «curte de epocă» — nimfe și vietăți marine); dar, rînd pe rînd, și reprezentărilor alegorice

ale altor momente precum cele aparținînd expediției lui Iason, scene desprinse din metopele de la Tropaeum Traiani, sugestive tablouri bahice, binecunoscute personaje ale folclorului românesc — Ileana Cosînzeana, Făt-Frumos, Păcală, Tîndală — sau inspirate de basme celebre; zeci și zeci de măști redînd lumea feeriei, mari ansambluri de cîntece și dansuri, formații muzicale — fanfare și trîmbițași.

Și în celelalte localități ale litoralului — Mangalia, Mamaia, Eforie ș.a. — crainici ad-hoc au anunțat turiștilor alăturarea stațiunilor respective la «Liga pontică» a marilor jocuri estivale.

Peste 3 500 de artiști profesioniști și amatori, la care trebuie să adăugăm sutele de figuranți, sportivi și, desigur, zecile de mii

OMUL DE HÎRTIE

Așa — de la depărtare — pare și el un om ca toți ceilalți. Se pare că nimic nu-i lipsește. De mers, merge. De tușit, tușește. De întrebat cât e ceasul, întreabă.

Foarte straniu, are toate obiceiurile unui om adevărat. Inima acestui manechin bate ca orice inimă omenească. Își duce mâna la frunte și toată lumea are impresia că gîndește — altfel de ce ar fi făcut-o...? N-are cultură, dar are în schimb oboseala în fața culturii, nobila plictiseală a omului care a zăbovit prea mult în fața cărților... Nu l-a citit pe Tolstoi, dar se arată deja plictisit de atîta Tolstoi...

Asemănările lui cu un om adevărat, în carne și oase, merg foarte departe... Se spală pe dinți și are păreri proprii. Uneori chiar rîde la cite o glumă idioată.

Înainte de a fi un om autentic, bietul om de hîrtie a avut nefericita idee, catastrofala idee de a căuta să semene cu un om. El a crezut că viața e o suită de obiceiuri pe care trebuie să le copieze și să le imițe. El nu rîde decît după ce rîde altcineva, din proprie inițiativă nu e-n stare să facă nimic.

El trebuie să examineze îndelung un alt om care rîde, să-i copieze timbrul și să-i imite buna dispoziție. De aceea omul de hîrtie caută cu disperare modele pe care să le imite... Imitația e la fel de importantă pentru el cum e pentru noi respirația. Dacă nu imită, moare... Copiază tot ce-i iese în cale. Pînă și păcatele le copiază de la alții — în fondul lui propriu n-are nimic, nici măcar vicii... Ca să fie drept, trebuie să recunoască că omul de hîrtie e-n stare să copieze, să fure de la alții chiar și acte de curaj... E drept că demnitatea o imită ceva mai prost, dar de străduisit se străduiește...

Omul de hîrtie e totuși foarte activ... Foșnește inconștient... Se agită, se zbuguie și o să vi se pară curios dar hîrtiuța noastră și țipă cîteodată...

Omul de hîrtie e într-un fel desăvîrșit... Nu-i lipsește nimic... Are totul, în afară de viață. În rest — totul e-n regulă.

*Jocurile celor mici
(«Cel mai bun constructor
de castele din nisip»),
spontaneitatea și intuiția
de-a dreptul surprinzătoare
a frumosului
au constituit atracția plajei
din Mangalia-Sud
și oarecare «griji»
pentru anume privitori —
desigur, mamele.*

treprinderi de gospodărire și ornamentare, comerciale etc. O acțiune de coordonare a acestor contribuții se întrevede și ea extrem de dificilă. De aceea nu riscăm afirmînd că ceea ce s-a obținut în final confirmă dificultățile momentului, dar prin punerea lor pe tapet viitoarele serbări ale mării vor cuceri treptat coeziune și armonie. Ca spectatori ai majorității manifestărilor cuprinse în «Serbările mării» constatăm, de pildă, cîteva carențe asupra cărora se poate interveni cu maximum de eficacitate în edițiile ulterioare. Serbările mării au neglijat rolul unuia dintre cele mai active personaje — publicul, masa spectatorilor trebuie, de acum înainte, «solicitată», prin organizarea unor concursuri cum ar fi «Cea mai reușită mască», «Cea mai reușită șotie», «Cel mai frumos costum» și multe altele.

Ne gîndim în special la tinerii care în actuala ediție a «Serbărilor mării» au deținut postura pasivă a unui simplu martor; nu mai trebuie subliniat cît de «flămînzii» de participare la orice gen de jocuri sînt îndeobște tinerii. Se impune în același timp o popularizare mai intensă a «Serbărilor mării» în limbile de mare circulație internațională (emisiunile de la Radiovacanța nu pot suplini obligațiile care revin în mod firesc afișului — prezent în număr redus la actuala ediție). Mai multă omogenitate acordată momentelor artistice alcătuitoare, în așa fel ca «Serbările mării» să nu se confunde cu reprezentațiile curente organizate pe litoral.

Dar și așa prestația culturală a «Serbărilor mării '70» le conferă deja acestora perspectiva menită să susțină diversificarea mijloacelor de agrement puse la dispoziția nemăraților vizitatori ai litoralului.

*Arterele
radiare pieței Tomis
au ajuns mari spații
de ospăție culinară:
«strada micilor și a cîrnaților»,
«strada berii»,
«strada gogoșilor și
a plăcintelor dobrogene»
sînt ca niște punți de vapor
străbătute de comenzile sigure
ale consumatorilor
— atîția mici...
atîtea chifle...
atîtea sticle cu bere...*

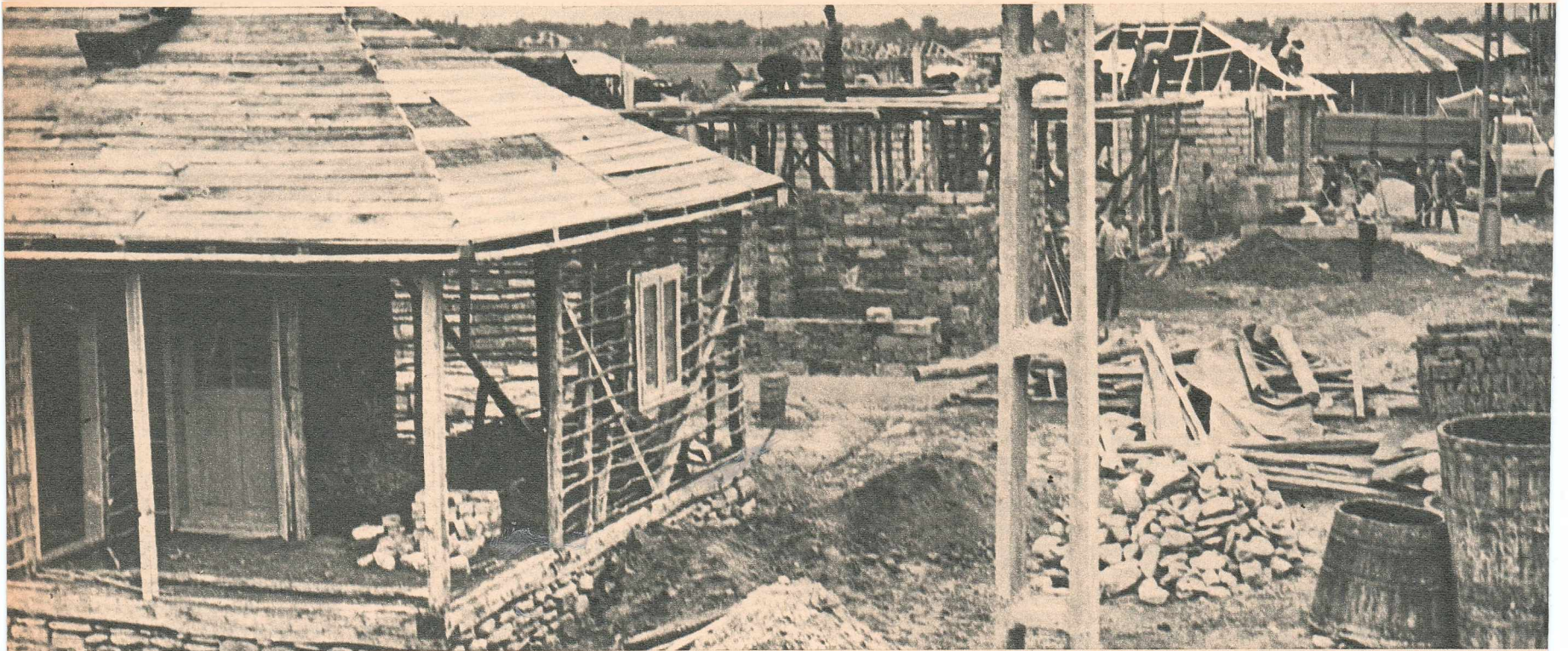
spectatori — în același timp participanți — au reînsuflețit entuziasmul celebrărilor antice configurîndu-le totodată zionomie nouă — cea modernă. Sutele mii de vizitatori români și de peste mare au resimțit, încă mult timp înainte, simțimentul febril al așteptării, mulți dintre vizitatorii străini, din motive lesne de înțeles, venind într-un fel de avantajul unei surprize totale. Închiderea «Serbărilor mării» a fost încununată cu un eveniment care a devenit tradițional — Ziua marinei — prin experiența edițiilor anterioare conferit acestei săptămîni a jocurilor de mare mării prestigiul maturității). Acțiunile de organizare a «Serbărilor mării» a în vedere popularizarea valorilor artistice locale și naționale în afara scenei în fața edificului teatral, cu aspectul lui monumental, printr-o reprezentare a acestora în spațiul deschis al străzii (piața), al arenei (teatru de vară), al falezei special amenajate a portului Tomis (deținînd o valoare artistică poate cel mai deplin realizată pe întreg litoralul). Cîteva cuvinte despre piesa euripidiană («Medeea») prezentată în aer liber, pe scena naturală a plajei, zăgăzită de jocul inspirat al treptelor coborînd către cheiul portului și avînd în proseniu în stare să primească o mare asă figurație. «Medeea», spectacol de mare et și lumină, a atras numeroși spectatori. Teatrul constănțean deține un atu care l-ar putea valorifica prin organizarea unor concursuri internaționale de dramă care sezon estival. Din agenda respectivă festivitățile de pe litoral spicuim, în oricărui criteriu (avînd în vedere mulțimea numerelor de atracție), spectacolul muzical-coregrafic închinat marelui mareș al mării, Mihail Eminescu; spectacolul muzical-coregrafic al pionierilor și al tinerilor, desfășurat la Mamaia, în incinta teatrală de vară, «Concursul cel mai bun constructor de castele de nisip» (Mangalia); Concursul internațional de iahting «Serbările mării» (Mamaia); varietățile nocturne din Stadionul «1 Mai» (Constanța) ș.a. — acestea sînt culmea al serbărilor fiind atinsă la 2 august, cu prilejul Zilei marinei. Este de la sine înțeles faptul că organizarea serbărilor de pe litoral a solicitat contribuția tuturor factorilor locali, instituțiilor de artă, de cultură fizică și sport, în-

*ea,
cîntă fiică
a lui Aietes
înutul Linii de aur,
venindu-l pe Egeu...
afunzime, «măștile» coreuților
cventă dintr-un spectacol
șurat pe versantul estic
ninsulei tomitane,
pe de cheiul
re este ancorată
dara Argo.*

anul unu pe cîmpia ospitalieră

de Ilie TĂNĂSACHE — Fotografii de E. IAROVICI

Ne îndreptăm spre Lacu lui Baban. Loc unde dealurile au pornit spre pîrîul Rîmna, trădîndu-și stăpîinii. O fabuloasă forță telurică le-au pus în mișcare în această primăvară. Pămîntul s-a crăpat, s-a umflat, valea s-a făcut muchie, muchia vale. 130 de case au fost antrenate în această sinistră glumă tectonică. 130 de case răpuse definitiv de pămîntul în care și-au înfipt, încrezătoare, temeliiile.

Șoseaua, dreaptă pînă la un loc, se cațără neașteptat peste dîmburi galbene. Coboară și, deodată, se sfîrșește retezată, împinsă ca un bolovan nefolositor într-o prăpastie nouă. Oameni cu hîrlețe, cu lopeți, ajutați de un tractor, decupează din malul înalt altă șosea. Aduc piatră și o împrăstie în răcoarea drumului proaspăt. Alături, la 10-15 metri, în vîgăuna despîcată de curînd, piatra inutilă a vechii șosele...

- Răzbit pînă la Poeni?
- Cu mașina, nu.
- Dar pînă la Lacu lui Baban?
- Poate, cu atenție...

Hîrlețele, lopețile, tîrnăcoapele își continuă ritmul lor. Oprim la Gura Caliței. Fost sat component al comunei Lacu lui Baban (județul Vrancea), devenit de o lună de zile noul centru civic. În încăperile Consiliului popular comunal — improvizat ad-hoc — se turna pardoseala de beton; câteva uși așteptau să fie prinse în balamale. Aurel Ghibir-

dic, președintele, tocmai se întorsese de la un centru de distribuire a alimentelor pentru sinistrați. Mergem împreună pe jos, prin Lacu lui Baban.

— Aici totul a curs spre apușoara asta, Rîmna. Și dealurile, și casele, și copacii, și grădinile, și gardurile, și fîntînile... Singurii care nu s-au prăbușit în fața acestei puteri sînt oamenii, deși mulți dintre ei au fost greu loviți. De altfel, o să-i vedeți...

Vedem chiar la cîțiva pași. Într-o vatră de casă semănată cu porumb, Mihalache Morcoșan prășește.

— L-ați «scăpat» de buruieni?

— Ba de loc. Dar «cerea» încă o prașilă. Și hambarul nu se umple cu lene...

Acasă, la Ion Tandră, nimeni. «Acasă» — un morman de pereți sfărîmați. Căpriorii, furcile, pervazurile ferestrelor, stîlpii prispei — strînși grămadă, sortați. Numai gardul nu-i smuls încă. Păzește singuratic, inutil, o grămadă de pămînt albită ici-colo de scoarța de var pe care erau atîrnate fotografiile, covoare, orarul copiilor de școală...

— Tandră e la fabrică — ne lămurește președintele Consiliului popular comunal. Lucrează la IPROFIL-Gugești. Era la fabrică și în ziua cînd i «s-a pornit» casa. Marioara, femeia lui, a ieșit în uliță și-a început să țipe: «Săriți, oameni buni! Se duce casa!» Au sărit oamenii, așa cum au sărit la Sandu Pupăză și la cîți alții. Au îmbărbătat-o. Deși și ei

aveau nevoie de îmbărbătare. Au ajutat-o să salveze și mai putea salva. Deși fiecare avea nevoie de acest ajutor.

La Centrul de preluare a fructelor și legumelor, oai așteaptă gestionarul. Pînă una, alta, fac ordine în vraf lăzi cu cireșe, cu vișine. Căruțele cu fructele roșii, și cînd de roua dimineții, curg continuu. Oamenii cul acest anotimp al fructelor, de prin curțile răvășite în prin nu știu ce miracol, pomii au scăpat neatinși, alu doar cîțiva metri cu rădăcini cu tot din locul lor stănit. Culeg din grădinile pustii, cu vetre de ceapă și cu nuci pline de rod și pruni cumînți.

— Eu, gata, mă mut la Gugești, spune Grigore veanu.

— Și noi...

140 de familii se mută, se dezrădăcinează definitiv aici. Dealurile acestea sînt răscolite în adînc de o uriașă. Cînd crezi că s-au așezat, că nimic nu-ți mai cîlînti casa din loc, agoniseala de o viață, se pun în mișcare și coboară spre Rîmna. Faliile argiloase alunecă, crăpîmense se despîcă unde nu te aștepti — în mijlocul școlii și al casei, pîntenii de pămînt modificîndu-și structura logică, forma geografică. Pentru un timp. Pentru cîlîntesc apoi să răscolească din nou totul.

140 de familii — o parte dintre ele încă au gospodăria neatinsă — se mută. Oamenii aceștia au primit de la

jutoare în valoare de 1 314 000 de lei și terenuri de casă.
 — Te muți și dumneata, moș Costică?
 — Am o fată profesoară la Odobești. Doi băieți păduari. Unul e la județ, funcționar...
 — Te muți? — ne încăpăținăm noi.
 — Păi... bătrîn cum sînt... Trebuie să rămînă cineva...
 i, luminat de o idee: să păzească cimitirul... Știți, cimitirul
 se mută. Cum să-i muți pe morți?...
 Bătrînul amuțește. Tac și ceilalți. Nu-i ușor să-i convingi
 și toți să părăsescă aceste locuri.
 — A venit gestionarul! — strigă cineva.
 — În sfîrșit!...

...Mergem la corturi. Aici, sub cîțiva nuci, o adevărată
 colonie. Nevasta lui Ion Savatin pregătește prinzul. Un
 nc cu o pungă de pufarin în mină aleargă după niște
 și de curcă.

— Cîți ani ai, mă, gîrgăriță?

Ride:

— Cinci.

— Abia a împlinit trei — zice nevasta lui Savatin. De
 minți, mă?

— Soțul e «acasă»? — îl scoatem din încurcătură pe
 nincinos).

— Nu. E dincolo.

Dincolo înseamnă deja fosta casă.

— Ne pregătim de mutare. Scoate cuiele, așază lemnăria.

— Cum va arăta noua casă?

— Am văzut-o pe schiță.

În așezarea de la 15 kilometri de aici, Gugești, oamenii
 ingați din Lacu lui Baban de vitregia pămîntului vor
 ugura, poate, o nouă tradiție arhitecturală.

— O să avem cu toții casă «la față», iar vecini — fiecare
 pă cum se împacă mai bine. Și 400 de metri pătrați la
 spodărie, cum zice în hotărîre...

Pe «poarta» coloniei intră băiatul lui Gheorghe Bezea.
 uce lemnăria casei într-un car. Trage sub nuci și dejugă
 ii, apoi se apucă de descărcat.

Traversăm peste «casa» lui Sandu Pupăză. Apa fîntinii,
 e care copiii țipau să audă ecourile, a fost azvîrlită din
 ncuri afară. Adîncurile s-au sucit, s-au contorsionat
 otic, călcînd legea firii. Un cățel cam jigărit ne latră
 țin convins. Într-o parte, plita. Rece. O cofă de apă a
 t așezată (sau azvîrlită) în știrbitura gardului. O dăm
 o parte — mînerul de lemn păstrează umezeala, răcoarea
 și — intrăm în via lui Gh. Pupăză, fratele lui Sandu.
 ul ridică lăstarii fragezi. Are și cîteva ajutoare.

— Am cam întîrziat — se scuză dînsul. Cu necazurile
 ea...

În capul vetrei de casă, un morman de pietroaie. Lucesc
 soare, tari, uscate, puternice.

— Voiam să fac băiatului casă.

Trivește spre ce a mai rămas din casa lui frate-său.

— M-am răzgîndit.

Omul leagă cu îndemînare vița verde de aracul scund,
 t prea scund. Butucii păstrează și ei răcoarea dimineții.

— Păi, asta caut... Eu aveam locul la geam. Mă uitam
 cîteodată cum zboară păsările. «Tîlvăr, unde te uiți?» —
 mă muștra tovarășa învățătoare.

Învățătoarea, Bocu Natalia, de trei ani venită la Lacu
 lui Baban, cînd a văzut că se «duce» școala ridicată abia
 în 1968, a început să care împreună cu ceilalți colegi băn-
 cile, materialul didactic și cărțile. Apoi, ultimele două săp-
 tămîni de școală le-au făcut în corturi. Nimeni, nici o clipă,
 nu s-a gîndit să intrerupă cursurile.

— Tu ce-ai cărat, lonele? Cărămizi?

— Cărămizile le-a luat tractorul. Noi am cărat țigla.
 Și-o întrebam pe tovarășa învățătoare: unde învățăm la
 toamnă? Acum știm. Am fost la școala «din deal». Și am
 văzut oameni cu lemne și cărămizi. Mai fac încă două clase,
 pentru noi.

Pe o «uliță» hîită cu trei-patru metri din locul ei, deșe-
 lată la mijloc, bombată neverosimil, în dreptul fostei clă-
 diri a consiliului popular, la numărul 20, casa lui Grigore
 Chioveanu. Zob. Via din fundul curții, neatinsă. Din fosta
 casă, doar un morman de pămînt depune mărturie că aici
 a răsunat glas de om.

— Unde-i lemnăria?

— Am dus-o. Mă mut la Gugești.

— Ai început casă nouă?

— Începeam de mult. Dar am amînat noi.

Și Grigore Chioveanu a ocolit o coardă de viță stropită
 de curînd, plină de rod. Apoi a plecat la treburile lui.
 («Mai am niște socoteli de incheiat la Centrul de legume
 și fructe...»)

Tovarășul Nicolae Chipăilă, prim-vicepreședinte al Con-
 siliului popular județean Vrancea, avea să ne lămurească
 despre amînarea de care vorbea Chioveanu. Cu cîteva zile
 în urmă avusese loc o adunare cu familiile ce s-au hotărît
 să se mute la Gugești.

— Le-am arătat schițele de case. Cîteva variante. A ales
 fiecare. Haideți acum, le zic, să batem țărșuși, să trecem
 la parcelări. Locul vetrelor de casă se află la marginea
 Gugeștilor. Cîteva hectare de cîmp drept, cu orz frumos.
 Oamenii au început să discute despre recolte. Unii, că ies
 2 500, alții, că aproape 4 000. Nu de asta ne-am adunat aici,
 îi zoream eu. Haideți să terminăm treaba începută. «E
 păcat de orz — zice Ion Savatin. Ia uitați-vă cit e de frumos».
 «Și atunci?», «Atunci mai așteptăm cîteva zile. Pînă se strîng
 boabele».

Și-au așteptat.

Am fost la Gugești. În marginea aceea de cîmpie. Com-
 binele înotau în soarele fierbinte al lanurilor mirosind a
 cuptor de pîne încins. În urma combinelor au venit oamenii
 din Lacu lui Baban. Au venit cu puterea și curajul de a
 începe o nouă existență. O sută patruzeci de case se vor
 înalța pe vatra satului, înscriind date noi în geografia
 acestei așezări. O sută patruzeci de familii încep o existență
 nouă, într-un peisaj nou, într-un echilibru uman
 pe care dramele zguduitoare ale dislocării nu l-au răstur-
 nat. Acum, în anul unu, pe cîmpia ospitalieră.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Cititorul **Alexandru Baci** din Tg. Mureș supune
 unei analize cuprinzătoare conținutul și forma de
 prezentare a revistei noastre. După ce ne aduce o
 serie de laude, pe care, din modestie, nu le mai cităm,
 dumneașă remarcă: «Se întîmplă în cîte un număr,
 în cadrul unor rubrici, subiecte care nu mă interesează
 în mod deosebit, preferințele mele fiind de altă natură.
 Mă consolez cu gîndul că gustul miilor de cititori nu
 poate fi același și se vor găsi alții să se delecteze cu
 subiectele respective. Preciez îndeosebi notele de
 călătorie cu fotografii foarte reușite, pagini din istoria
 spionajului, rubricile de glob-comentar, TV, sport,
 pagina de varietăți, cronică judiciară și altele din cadrul
 reportajului de 7 zile. Și să nu uit de paginile rezervate
 filmului... Opinez pentru apariția pe prima copertă,
 în locul fotocompozițiilor, a celor mai buni cîntăreți,
 actori sau sportivi români... Sper să nu vă copleșescă
 sugestiile unora care pledează foarte insistent pentru
 muzica ușoară. Consider că atît cît apare în revistă
 poate satisface și masa mare a melomanilor, care tre-
 buie să știe că revista «Flacăra» este pentru toate
 vîrstele...».

Nu ne îndoim că alți cititori au alte preferințe decît
 tovarășul Al. Baci. Spre deosebire însă de unii dintre
 cei care ne scriu, cititorul din Tg. Mureș nu vrea să-și
 impună cu forța punctele de vedere și nici nu propune
 să li se taie capul celor care gîndesc alt fel. E un exemplu
 de urbanitate pe care-l salutăm.

Referindu-se la discuția purtată în urmă cu cîteva
 săptămîni în aceste coloane cu cititorul Toma Săulescu
 cu privire la criza de locuințe, tov. Al. Baci ține să
 amintească și faptul că pe lîngă cauze obiective mai
 există și destule nedreptăți și disparități. Nu am in-
 tenționat și nu intenționăm să negăm acest lucru. E
 clar că penuria, mai ales într-un domeniu atît de vital,
 e totdeauna generatoare de subiectivism (chiar și din
 partea solicitanților, ca să fim dreți). Desigur însă
 că nu putem privi într-un mod fatalist asemenea si-
 tuații. Împotriva nedreptăților trebuie luată atitudine,
 și coloanele presei noastre sînt deschise pentru sesi-
 zarea și combaterea anomaliilor.

Tot despre conținutul revistei noastre se ocupă și
 o cititoare din **Constanța** care, exprimîndu-și do-
 rința (pe care o salutăm!) de a se împrieteni cu noi,
 face primul pas, semnînd doar cu numele mic. La
 unele din observațiile conținute în scrisoare am putea
 răspunde că, probabil, interlocutoarea noastră este o
 cititoare recentă și întîmplătoare a «Flăcării» (o dove-
 dește și scena cumpărării revistei, relatată în scrisoare).
 Dacă ar fi citit mai de mult «Flacăra», ar fi fost, desigur,
 la curent cu lunga discuție privind reproducerea în
 culori a operelor de artă și ar fi cunoscut detaliile pe
 care le-am comunicat pe larg în această privință și,
 de asemenea, n-ar fi afirmat că n-am publicat «nimic
 vreodată despre Salvador Dali». «Flacăra» este prima
 revistă românească care a publicat un amplu interviu,
 bogat ilustrat, cu marele pictor spaniol și a reproduc
 de multe ori din operele sale.

Dar dincolo de toate acestea, rămîne faptul că citi-
 toarea constănțeană face, pe lîngă o serie de aprecieri
 pozitive, și afirmația că unele materiale publicate sînt
 plictisitoare, că revista nu e, uneori, destul de capti-
 vantă. Critica ni se pare îndreptățită; e adevărat că
 unele texte, mai ales pe teme economice, au un caracter
 «de serviciu», sau sînt îmbîcsite de tehnicisme,
 sau nu se deosebesc suficient de materiale similare
 apărute în presa cotidiană. Cauza acestor deficiențe
 rezidă mai ales în incapacitatea noastră de a
 defini cu suficientă pregnanță și claritate modalitățile
 specifice unei reviste ilustrate de a aborda temele
 «grave» ale realității. Trebuie totuși să facem o pre-
 cizare: «Flacăra» nu este și nu-și propune să fie o
 revistă pur distractivă, un carboxin publicistic, menită
 deconectării duminicale (așa cum afirmă la un moment
 dat — și contestă pe o altă pagină — cititoarea con-
 stănțeană). De altfel, nici marea majoritate a cititorilor
 nu doresc aceasta. «Flacăra» se vrea o revistă de actuali-
 tate, reflectînd și comentînd — cu mijloacele ei spe-
 cifice — tot ce e important, interesant, nou, în reali-
 tatea internă și internațională. Pe această linie și de
 pe această bază trebuie să devenim «captivanți», și
 nu prin concesii făcute lenii de gîndire.

Să consemnăm, în incheiere, două scrisori prin care
 doi cititori arădeni își oferă serviciile: **Simion Miclea**
 din Arad, str. H. Barbusse nr. 2, ap. 2, ține la dispozi-
 țiia doritorilor exemplare din «Flacăra» de la apariție
 și pînă azi, iar **Olga Merfy** din Arad, str. Alexandru
 Sahia nr. 3, e dispusă să comunice celor interesați
 adresele a peste 150 de artiști.

În fine, **Inspectoratul Miliției Botoșani** ne infor-
 mează că a reușit să identifice pe tatăl cititoarei **Euge-
 nia Olac**, despre care am scris într-un «Dialog» de
 acum cîteva săptămîni. Ne bucurăm și noi de bucuria
 familiei regăsite.

- 1 Muncitori de la I.A.S.-Focșani și Pufești
ajută la înălțarea noilor case.
- 2 Apare o stradă nouă în Gugești.
- 3 Familia Stan Bîtcă locuiește deocamdată
în cort, în timp ce se construiește noua casă
care se vede chiar în spate.
- 4 Cei din Lacu lui Baban n-au lăsat acolo
nici cîinele cu cotețul lui, nici hulubăria.

— O să ai recoltă frumoasă...

— Păi, de ce mă lupt?

În Lacu lui Baban cuvintele acestea spun enorm. Oamenii
 bătut întîi pentru case. Cînd au văzut că pămîntul
 este împotrivă, au scos din ele tot. Au ales apoi scîndură
 scîndură, par cu par.

Șeamele au pornit la cules fructe. Bărbații, la hîrleț,
 apă. Să astupe prăpăstiile căscate în șosea, în vii și
 umburi. Pămîntul trebuie îmbîlnzit și numai munca îl
 se supune. În această îndîrjire a oamenilor am citit,
 l, și semnul unei răzbunări pentru dezastrul adus
 o zi și o noapte.

Sîntem pe ruinele fostei școli. Îl întîlnim aici pe Ionel
 ăr cu o vargă în mină, cu picioarele goale, cu obrazul
 jît de vișine.

— În ce clasă ești, lonele?

— Într-a treia.

— Hai, arată-ne «școala».

Recem nestîngerii printre fostele ziduri.

— Aici era laboratorul.

— Dar aici?

— Cancelaria.

— Dincoace?

— Ei, acolo terenul de volei.

— Clasa ta?

ÎMPLINIREA ELIBERĂRII — SOCIETATEA SOCIALISTĂ MULTILATERAL DEZVOLTATĂ

de prof.dr. Pavel APOSTOL

E greu să ne transpunem într-o perspectivă istorică îndeajuns de cuprinzătoare și distanțată de prezent spre a putea descifra întreaga semnificație internațională și internaționalistă a construirii socialismului în România și a activității teoretice și practice a Partidului Comunist Român.

S-a încheiat primul an din cel de-al doilea pătrar de veac din existența noii orînduiri, durate de un popor cu existență milenară în această arie de civilizație. An deosebit de important. Căci noi, cei de azi, sîntem participanții, iar în fața posterității vom fi martorii unui eveniment fără pereche în devenirea acestei comunități naționale. Nici în istoria altor popoare nu se cunosc multe situații asemănătoare.

În primăvara acestui an s-a abătut asupra țării noastre cea mai cumplită calamitate naturală din câte ține minte memoria scrisă și nescrisă a acestui pămînt. Au fost dure-roase pierderi de vieți și imense pagube materiale. Cu toate acestea, la mai puțin de trei luni de la cumplita încercare, pe baza datelor obiective, se constată că mersul nostru înainte, pe toate planurile, nu numai că nu înregistrează un reflux, ci dimpotrivă, se intensifică, crește în amploare și eficiență.

Această împrejurare constituie o neîndoielnică și Impresionantă confirmare a valorii, energiei, capacității spirituale și materiale, a potențelor de dezvoltare economică, social-politică dar mai presus de toate umană, a sistemului nostru socialist, a forței sale politice conducătoare, a aptitudinilor remarcabile ale poporului român. Manifestările de solidaritate umană și socială de peste graniță, în momentele de grea cumpănă, în care trebuia să ne adunăm voința, puterile și priceperea spre a zăgăzui și preîntîmpina efectele catastrofale ale inundațiilor, au dovedit proporțiile simpatiei ce se îndreaptă, din multe părți ale lumii contemporane, către poporul României socialiste.

O asemenea confruntare cu imaginea despre noi pe care ne-o oferă alții obligă la reflecție.

Și în trecutul mai îndepărtat poporul român și civilizația sa au jucat, uneori, în istoria Europei un rol demn de amintit; fără a fi providențialisti, însăși formarea unui popor cu limbă neolatină în sud-estul continentului nostru constituie un eveniment remarcabil. Adăpostirea și conservarea unor valori ale civilizației bizantine pe teritoriile noastre, oprirea înaintării otomane de către armate formate din sau conduse de către români, modelul de răscoală populară cu structură etnică eterogenă, cum a fost cea de la Bobilna, sau modelul de răscoală țărănească a lui Horia, Cloșca și Crișan, în care ideologul girondinilor, Jean-Jacques Brissot, vazuse un exemplu demn de valorificat în revoluția franceză... sînt momente caracteristice ale unei prezente românești în istoria universală.

Am semnalat cu peste două decenii în urmă elementele de convergență dintre concepția lui Marx și cea a lui Bălcescu în caracterizarea feudalismului în țările române. Au fost subliniate, în diferite forme și cu diferite argumente, rolul lui Nicolaie Olahus în dezvoltarea umanismului, aportul Cantemireștilor la cultura europeană și îndeosebi la cea rusă, însemnătatea lui Bănuțiu în elaborarea ideii de autodeterminare a popoarelor, pionieratul lui Gherea în întemeierea criticii literare marxiste... Nu se poate trece sub tăcere numeroasele contribuții românești din veacul al XX-lea în știință, tehnică sau cultură, intrate în circulație universală.

În lumina acestei incomplete retrospecțiuni, constatarea noastră de la început apare ca o continuare și împlinire. De bună seamă, activitatea poporului român și a forței sale politice conducătoare pe tărîmul construcției socialismului nu încapă într-o formulă, oricît de largă s-ar vrea ea. Fiecare stat socialist realizează principiile generale ale construcției socialiste, în conformitate cu specificul său. Realizarea socialismului în România s-a desfășurat, într-un complicat proces de luptă revoluționară și efort constructiv, potrivit principiului enunțat de Lenin: «Nu este cu putință un socialism victorios care nu înfăptuiește democrația deplină». Construcția socialistă este opera întregului popor. Aici este vorba de poporul liber, suveran, al unui stat socialist, care aderă, conștient și responsabil, la programul acestei construcții prin participare efectivă la conducerea colectivă a treburilor publice, prin dreptul său inalienabil de a exercita control și critică asupra modului de funcționare a întregii activități obștești.

Caracterul complex al sarcinilor construcției socialiste impune mobilizarea inițiativei, inventivității, inovației colective, a controlului, a deciziilor luate cu participarea maseilor, a execuției competente și cointeresării reale a tuturor. Coordonarea, orientarea științifică și plină de răspundere a acestei activități istorice a maseilor cere, bineînțeles, un stat major colectiv — partidul.

Evoluția țării noastre dovedește, cu prisos de argumente, că de indisolubil sînt legate aspectele procesului indivizibil al construcției socialiste: exercitarea, în forme superioare, politice, ideologice, a rolului conducător al partidului și expansiunea inițiativei maseilor, extinderea, respectiv perfecționarea continuă a participării lor la luarea deciziilor, în toate sectoarele vieții publice. Democrația socialistă reprezintă îmbinarea rolului conducător al partidului cu suverana manifestare a inițiativei, răspunderii și drepturilor inalienabile ale poporului muncitor la decizie asupra modalității proprii de realizare a societății socialiste și comuniste.

În această perspectivă, democrația so-

cialistă nu este numai o formă de organizare politică, ci modalitatea specifică a punerii în acțiune a umanismului marxist-leninist în toate domeniile vieții sociale. Ea reprezintă acea «democrație deplină» la care se referea Lenin, deplină, căci cuprinde toate planurile și nivelurile socialității. Un merit eminent al P.C.R., de altfel și al opiniei noastre publice, îl văd în faptul că s-a înțeles — în cel mai autentic spirit marxist-leninist — că democrația socialistă este o operă de invenție politică, de găsire a unor forme inedite ale democrației, respingînd de la bun început pseudosoluțiile de minimă rezistență care constau în prelucrarea modalităților burgheze ale democrației.

Pe planul democrației economice trebuie să amintim realizarea egalității șanselor economice pentru fiecare cetățean al țării. Dezvoltarea unitară, coordonată, a ramurilor economiei naționale și a regiunilor țării a determinat un proces de omogenizare a societății noastre. Acest proces structural, de mare adîncime, constituie baza ansamblului de măsuri privind extinderea participării maseilor la luarea hotărîrilor și la controlul asupra executării lor în viața economică. Noul sistem de salarizare generalizat are menirea să asigure o mai echitabilă retribuție socialistă a muncii.

Pe planul democrației politice, progresele sînt, deopotrivă, fundamentale. Măsurile luate pentru perfecționarea activității organelor și a aparatului de stat, creșterea autonomiei funcționale a consiliilor populare, complexul de măsuri vizînd întărirea legalității socialiste, sancționarea abuzurilor, promovarea echității, garantarea ordinii, libertății și a drepturilor cetățenești, perfecționarea și extinderea formelor de atragere a maseilor, instituționalizarea coparticipării organizațiilor obștești — inclusiv a consiliilor oamenilor muncii din rîndurile naționalităților conlocuitoare — la conducerea politică, toate aceste modalități de funcționare a democrației socialiste în domeniul politic atestă o înaintare continuă în direcția exercitării tot mai directe a puterii politice, a deciziilor și mai ales a controlului de către mase.

Pe planul democrației sociale, conducerea, soluționarea problemelor obștești se sprijină tot mai mult pe intervenția promptă, eficientă și plină de răspundere a opiniei publice, factor esențial al perfecționării activității sociale și de stat, activizarea opiniei publice ca modalitate proprie de informare și formare, de organizare a inițiativei maseilor și de declanșare a ei, de evaluare și normare a activității colective. Democrația socială implică respectarea fără concesi și compromisuri a sistemului de responsabilități obiective pe care le are individul integrat în societatea noastră socialistă.

Democrația socialistă se afirmă în domeniul culturii prin înflorirea, în cadrul unei

orientări ideologice marxist-leniniste un a unei varietăți de opinii, perspective, luri...

Pentru a cuprinde, pe planul analizei teoretice, explicative și prognostice, totodată această amplă desfășurare de inițiative și activități în elaborarea și perfecționarea structurilor, relațiilor, proceselor noii societăți tovarășul Nicolae Ceaușescu a definit această etapă istorică drept *făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate*. Termenul indică momentul de maturizare a noii orînduiri, cînd accentul se pune pe realizarea integrală a potențelor de care dispune socialismul, ca sistem social.

Prin accentul pe care-l pune pe folosirea cît mai deplină, judicioasă, a capacităților umane și materiale ale societății noi, necesitatea asimilării rezultatelor progresului tehnologic, științific și, în general, în scopul perfecționării neînterupte a structurii, relațiilor, respectiv proceselor sociale, organizate și conduse la nivelurile științei din era civilizației electronice, conceptul de «societate socialistă multilateral dezvoltată» reprezintă reflectarea sintetică a unei legități a construcției noii orînduiri pe care o pune în evidență cercetarea cu experiențe istorice.

Perseverența strădanie de a dezvoltarea tehnico-materială și economia, la nivel contemporan al forțelor productive, se plinește prin efectul convergent al curburilor democrației socialiste, pe plan economic, politic, social, cultural. Societatea socialistă românească multilateral dezvoltată ridică probleme complexe de organizare, planificare și conducere economică, socială. Preocupările partidului și ale opiniei publice se îndreaptă tot mai hotărît către introducerea în procedeele exacte științifice a conducerii în toate sectoarele activității. De curînd, la plinătatea din 1970, secretarul general al partidului a anunțat că, din ce în ce mai mult, competențele științifice, responsabilitatea și inițiativa aplicative în practică, devin criterii prioritare ale promovării în funcții de conducere.

Conducerea societății socialiste multilateral dezvoltate realizează o specie de activități științifice.

Întreaga desfășurare a capacităților materiale și spirituale pe care o solicită și o dezvoltă societatea socialistă multilateral dezvoltată exprimă, în limbajul lipsit de echivoc al faptelor, fermitatea marxist-leninistă a comuniștilor români, care au să folosească prielnicele condiții create pentru eliberare spre a dovedi lumii întregi în zăbala capacității de autoperfectare a socialismului.

Un afiș emblematic vestește, din 3 în 3 ani, evenimentul mult așteptat.

sub cupola muzicii enesciene

Thibaud, Enescu, Kreisler —
cei trei «mari» ai viorii
secolului nostru.

Pe vremea când copilul George Enescu și alte talente de-o seamă cu el începeau să-și încerce forțele artistice, arena întrecerilor era strict limitată iar concursurile internaționale muzicale, atât de «la modă» astăzi în lumea întreagă, nu-și făcuseră încă apariția. Și totuși, tânărul pornit de pe meleagurile Dorohoiului spre a-și desăvîrși înzestrarea, adăugînd harului de la natură învățătura unor mari maeștri din Apus, a cucerit câteva însemnate distincții, egale cel puțin cu prestigioasele premii internaționale din zilele noastre.

La 12 ani, cînd absolvă Conservatorul din Viena, unde studiasse cinci ani, obține «Gesellschaftsmedaille» de argint, adică premiul II. Doi ani mai tîrziu, medaliatul de la Viena intră la Conservatorul din Paris pentru a se instrui la clasele iluștrilor pedagogi și muzicieni Marsick, Massenet, Gédalge și Fauré, avînd printre colegi pe cîțiva dintre compozitorii și interpreții care, ca și el, au intrat în istoria muzicii încă de la începutul secolului nostru. Cîteva nume: Maurice Ravel, Florent Schmitt, Jacques Thibaud.

Aceasta este ambianța în care se vor fi confruntat mărimi artistice aproape de aceeași talie, nu fără a permite unui talent excepțional cum era moldoveanul de la Siret să cucerească primele trofee ale gloriei. În iulie 1898, la concursul de vioară al Conservatorului din Paris, el obține premiul II, iar în anul următor, cînd împlinise 17 ani, lui George Enescu i se conferea Marele Premiu de vioară ex aequo cu colegul și prietenul său Jacques Thibaud.

Cît de mîndri trebuie să se simtă azi atîția tineri artiști care, venind la București pentru a trece «proba de foc» a concursului trienal internațional «George Enescu», reușesc să-și atribuie prin laurii cucerii aici o pîrticică din aureola inseparabil legată de geniul enescian.

După 12 ani de la prima sa ediție, competiția se bucură de un prestigiu în continuă ascensiune. Pînă acum, la cele patru ediții ale competiției au participat peste 600 de violoniști, pianiști și cîntăreți din 30 de țări. Printre laureații respectivi se află destui interpreți care, la ora aceasta, contează printre artiștii de largă notorietate care au făcut în acest interval o carieră vrednică de toată lauda. Să-i amintim astfel pe pianiștii André Gorog, Michèle Boegner, Elisabeta Leonskaia, Joseph Alfidi; violoniștii Claire Bernard, Nina Beilina, Solomon Snitkovski, și cîntăreții Ayhan Baran, Agnes Baltza, Evelina Stoitzeva și multe alte nume devenite familiare publicului meloman de preutindeni.

Cît despre școala interpretativă românească, ea are toate motivele să fie satisfăcută de rezultatele obținute de elevii săi în confruntarea muzicală pe «teren propriu», la nivel egal cu succesele dobîndite prin participarea lor la cele mai prestigioase concursuri din străinătate. Lista laureaților noștri «Enescu» e destul de lungă. Vom cita, doar pentru exemplificare, pe cîțiva dintre cei mai tineri reprezentanți ai artei interpretative naționale: Ion Buzea, Viorica Cortez-Guguianu, Marina Krilovici, Ionel Pantea, Mugar Bogdan, Dan Grigore, Radu Lupu și mulți alții.

În cercurile Federației concursurilor internaționale de muzică, ca și oriunde în lumea artistică, se relevă înaltul nivel de exigență profesională care caracterizează desfășurarea concursului «George Enescu», seriozitatea și spiritul riguros dar plin de biectivitate de care au dat dovadă în mod constant juriile celor trei secții ale concursului. Personalități de prim rang ale vieții muzicale au onorat această competiție cu rezența lor în jurii. Compozitorul elvețian

Radu Lupu (Premiul I la Concursul «Enescu»-1967) felicitat de președinta juriului de pian, regretata Florica Musicescu, care i-a înminat distincția acordată.

André Marescotti, președintele Federației concursurilor internaționale de muzică, marchizul Armand de Gontaut-Biron, președinte de onoare al Concursului «Marguerite Long-Jacques Thibaud», se numără printre cei care au participat în această calitate la toate edițiile și vor lua parte și la cea de-a cincea, din septembrie a.c.

La apropiatul concurs s-au înscris 134 de concurenți din 26 de țări, reprezentînd, cu excepția Africii, toate continentele. În zilele concursului, a cărui primă etapă va începe la 6 septembrie, se vor perinda în fața juriilor de vioară, pian și canto (femei și bărbați) concurenți din: Anglia, Australia, Brazilia, Bulgaria, Cehoslovacia, Cipru, Cuba, Elveția, R.D. Germană, R.F. a Germaniei, Grecia, Iran, Israel, Italia, Japonia, Iugoslavia, Mexic, Olanda, Polonia, Spania, S.U.A., Turcia, Ungaria, U.R.S.S. Alături de aceștia figurează, bineînțeles, și lotul celor 26 de candidați din țara noastră.

Este neîndoielnic că reputația de care se bucură concursul internațional «George Enescu» — socotit astăzi ca unul dintre cele mai prestigioase din lume — își va afla o nouă confirmare cu prilejul celei de-a V-a ediții.

Claudiu MIHAIL

Ugo Tognazzi

Vittorio Gassman

pe ecrane

«monstria»

Mai rar cineast atât de consecvent cu sine însuși ca acest Dino Risi. Ca și prietenii săi Comencini și Lattuada, el este unul dintre acei regizori care duc în spate greul unei cinematografii; fără a fi deschizători de drumuri, ei asigură acesteia o sănătoasă bază de producții. Filmele sale alcătuiesc un adevărat studiu de moravuri al Italiei contemporane văzute de ochiul omului de bun-simț, al omului care nu-și pierde capul în fața miracolelor de tot felul ci știe să deslușească cu amară ironie ceea ce se află dincolo de ele. Sarcastic până la neîndurare uneori, ironic cu îngăduință altelei (mai ales în vremea din urmă), Risi ne lasă să rîdem în voie de «mascalzoneriile» personajelor sale, dar ne atrage atenția că multe dintre ele nu sînt de fapt decît un mijloc de a te descurca și apăra într-o lume ostilă, întortocheată și mincinoasă.

«Monstria», film mai vechi, — a fost realizat în 1963 — se deosebește ca structură de ceea ce cunoaștem noi pînă acum din creația lui Dino Risi («O viață dificilă», «Depășirea», «Tigrul», «Creola, ochii-ți ard ca

flacăra» etc.). Este un film-scheci sui-generis, mai degrabă un film-flash, alcătuit dintr-o suită de povestiri, glume, caricaturi ce-și cedează grăbite locul, foiletoane concentrate în pilule, cum întîlnim adeseori în paginile presei. Cineastul își surprinde eroii într-un moment esențial sau în plină desfășurare a strategiei lor, după care precipită deznodămîntul. Episoadele — nu toate egale în acuitatea observației — se succed nervos, ca o continuă făgăduință a puterii cineastului de a investiga, de a descoperi altceva nou. Societatea pare pentru Risi un imens teritoriu pe care îl poți străbate de la un capăt la altul convins că pentru un ochi atent prilejurile de satiră se vor ivi în lanț. Tatăl, care-și înarmează copilul cu solida învățătură potrivit căreia în viață trebuie să ai pregătită o șmecherie pentru fiecare moment, deputatul necinstit și nepăsător, soția, iubitul și prietenii necredincioși, artiștii egoiști și înfumurați, preotul fățarnic sînt doar cîteva din personajele-trep desprinse din galeria celor care cred că se pot descurca la infinit pe seama altora. Cu scăderi de intensitate

inerente acestui gen de film, unele episoade alunecă în notații superficiale sau de un comic mărunț, înduioșător (soldatul mult prea candid, bunăoară). În schimb, cel puțin unul dintre ele (boxerul decăzut) prefigurează tragiismul născut din suprasolicitarea ambiției și a inconștienței, așa cum l-am cunoscut, în expresia lui desăvîrșită, în «Depășirea».

Toate aceste pilule cinematografice au fost lăsate în grija a doi dintre actori, fără de care filmele lui Risi sînt greu de închipuit: Vittorio Gassman și Ugo Tognazzi. Ei apar și dispar de pe ecran cu dezinvoltura unor actori ai commediei dell'arte, schimbă măsriile, se joacă cu destinele și e firesc ca, la un moment dat, filmul să se confunde cu curiozitatea de a ști în ce piele vor mai intra cei doi: Gassman — mobil ca un arc, cu un stil făcut numai din steluțe strălucitoare, gîndit anume să ne amețească; Tognazzi — mai greoi și mai mucalit, mai puțin dispus să ne facă cu ochiul. Nu știi cum ar arăta un film de Dino Risi fără ei sau fără Sordi și Nino Manfredi.

Magda MIHĂILESCU

«LA RĂSCRUCI DE VÎNTURI»

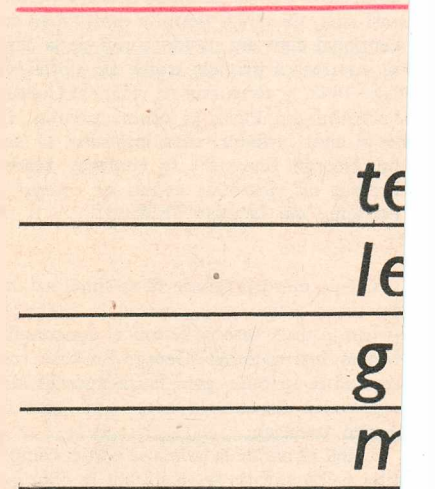
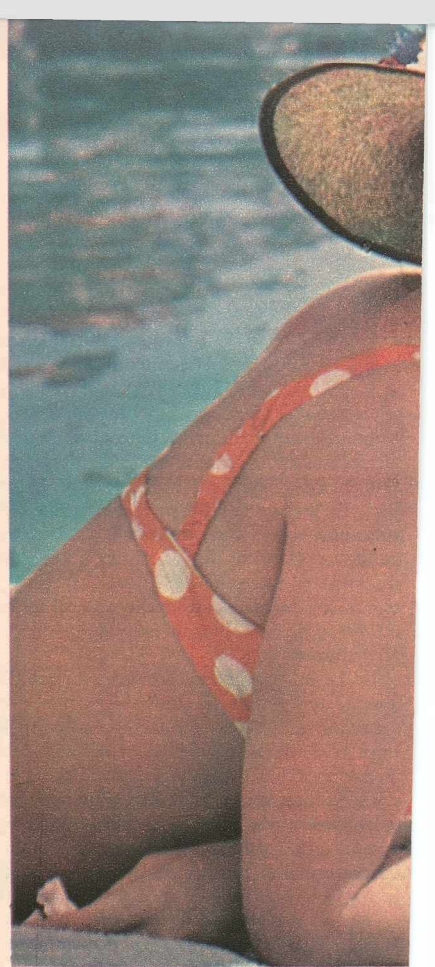
După 31 de ani de la ecranizarea lui William Wyler (sub patronajul lui Samuel Goldwyn), cu Laurence Olivier și Merle Oberon, doi reprezentanți ai firmei American International Pictures of Hollywood se încumetă să pornească din nou la drum pe urmele «celei mai romantice cărți a literaturii engleze». Cei doi, pe nume Samuel Z. Arkoff și James H. Nicholson, consideră că proiectul de a readapta «La răscruce de vînturi» este cel mai ambițios și — speră ei — și cel mai prestigios din cite au nutrit pînă acum. Fără să nege «superba regie» a vechiului film, noii autori țin să reamintească păcatul lui Wyler — și al celor care l-au finanțat — de a nu fi scos acțiunea în aer liber, de a se fi închis prea mult în studio. Drept care, actuala echipă s-a instalat într-o localitate din ținutul Yorkshire, unde se pare că însăși Emily Brontë și-a imaginat eroii: «Vrem să realizăm o ecranizare apropiată de spiritul real al cărții. Versiunea lui Sam Goldwyn fusese filmată în alb-negru și, în cea mai mare parte, în studio, iar ranch-ul creat de Joe Mc Crea

era la cîteva mile de Los Angeles, nu putea să semene cu pustiiul din Yorkshire. Generația de astăzi n-ar putea să accepte asta. Am descoperit locuri fantastice în aceste ținuturi neprimitoare ce-i marchează pe oamenii care trăiesc aici. Filmul nostru va fi mult mai aspru și mai credincios lui Emily Brontë».

Distribuția cuprinde actori exclusiv englezi, în majoritate necunoscuți. Să ascultăm și în această privință părerea autorilor: «La răscruce de vînturi» nu este o poveste amplă, plină de evenimente. Are nevoie de actori tineri, care nu sînt încă vedete dar din care filmul ar putea să facă staruri internaționale».

Întunecatului Heathcliff va fi Timothy Dalton (a mai jucat pînă acum în «Leul în iarnă», «Cromwell»), iar nefericita Catherine va fi interpretată de Anna Calder Marshal, deținătoarea premiului Emmy al Academiei americane de televiziune.

În alte roluri apar: Harry Andrews, Pamela Brown, Judy Cornwell, Rosalie Crutchley, Jan Ogilvy.

● Michelangelo Antonioni a fost lesemnat, în urma unei anchete întreprinse de un săptămânal american, ca una dintre «cele o sută de personalități mai importante din lume», alături de președintele Nixon și papa Paul al VI-lea.

● Se pare că bîntuie moda cuplurilor de vedete pe care, din motivele presupuse rivalitate sau neaderență, cineștii nu au îndrăznit pînă acum să le solicite să joace împreună. După Delon — Belmondo, Brigitte Bardot — Annie Girardot, producătorul Raymond Eger intenționează să le reunească pe Nathalie Delon și Mireille Darc pentru un western comic: «Dragoste în galop».

● Rock Hudson (foto 1), a cărui

artă comic tandră am admirat-o pe micul ecran în filmul «Mărturisirile unei perne», va fi interpretul unui serial TV realizat în studiourile engleze. Parteneri — Glenn Ford și Madelyn Rhue.

● Anthony Quinn a fondat societatea «Four Stars International». Aflat la Londra cu ocazia premierei filmului lui Kramer «Secretul de la Santa Vittoria», actorul a declarat presei că vedeta feminină a primelor trei realizări ce-i vor purta semnătura va fi actrița și cîntăreața americană Jan Daley (foto 2).

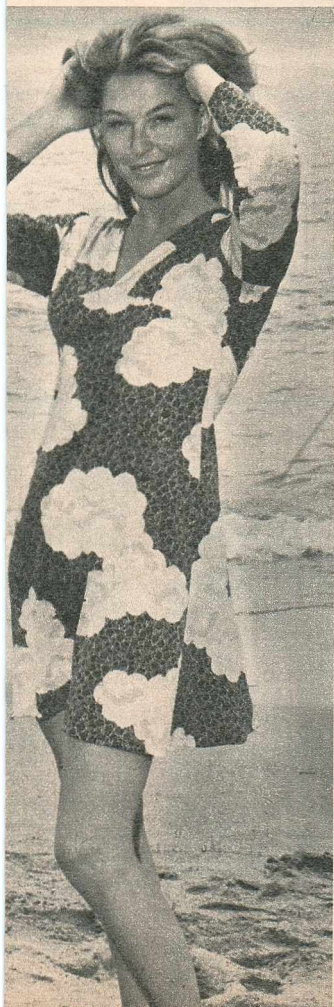
● Duccio Tessari, unul din părinții westernului italian, realizează «un western total» cu Franco Nero și, probabil Jack Palance, Alec Guinness, Elliot

Gould; acesta am văzut lansat de «M.A.S.H.», proaspătul film premiat la Cannes.

● Marina Vlady (foto 3) va fi protagonista unei adaptări după romanul lui Alphonse Daudet, «Sapho». Regia aparține lui Georges Farrel.

● Geraldine Page, Elizabeth Hartmann și Clint Eastwood sînt parteneri în filmul «Ademenții».

● Mario Monicelli realizează o continuare a filmului său «Armata Brancalione», intitulată «Brancalione în cruciadă». Interpreta feminină este tînăra cîntăreață italiană Nada, pe care fotografia(4) o înfățișează în patru imagini luate în timpul probelor.

DE LA A LA Z

BLANCHE Francis

Actor francez de film și teatru, autor dramatic, textier și regizor, născut la Paris la 21 iulie 1921. Fiu al unui actor, deprinde de mic arta scenei, devenind un «copil minune». Îl «ășim» apoi, în anii tinereții, producându-se ca poet-fabulist și șansonetist. La 20 de ani e deja autor al unui număr impresionant de cîntece de succes. Se manifestă mai întîi la radio, unde realizează și animă o serie de emisiuni de mare fantezie («Sans rime ni raison», «Faites chauffer la colle», «Malheur aux Barbus»). E atras apoi pe rînd de teatru și music-hall (autor și animator al faimoaselor Branquignol), unde devine în scurtă vreme unul dintre marii favoriți ai publicului parizian. În cinematograful debutează în 1948 ca actor, scenarist și dialoghist al filmului «L'assassin est à l'écoute». Apoi succesul delirant al comediiilor în care apărea l-a făcut foarte popular dar l-a dăunat artistic, determinându-l să accepte orice ofertă, să turneze cu orice regizor mediu, în povești lipsite de haz și fantezie, în care se miza exclusiv pe uimitorul său potențial comic. Căci acest om scund, rotofei, vulgar, arțagos, cu figura iscoditoare, era de mult o celebritate din acelea care aduc bani mulți la casă. Vom aminti aci din enormul număr al comediiilor sale, în mare parte răsunătoare succese comerciale, pe cele în care admirabilele sale compoziții nu distonau față de ansamblu. Ne amintim, bineînțeles, de savuroasele sale roluri de ofițer nazist, insolent și ridicol, din filme ca: «Babette pleacă la război» (1959) și «Feldmaresal» (1968); de cele de comisar înfumurat și stupid («Un enoriaș ciudat» — 1963). Ne sînt cunoscute (din auzite) o serie de comedii ca: «A pied, a cheval et en Spoutnik», «La Polka des menottes», «L'Incevables», «Les Motards», «Les Menteurs», «Les Snobs», «L'abominable homme des douanes», «Dragées au poivre», «Les Barbouzes», «Les Gorilles», «Le repas des fauves», «La grande frousse», «Les compagnons de la marguerite», «La tête du client» etc. A demonstrat că poate juca și alceva decît comedie bufă sau satirică, în «Belle de jour» al lui Buñuel și că-și poate reinnoi mereu stilul, în comedii din ce în ce mai originale ca «Erotissimo», «La grande sauterelle», «Le Tube», «Les gros malins» sau «Le bourgeois gentil...méc».

BLASETTI Alessandro

Regizor italian de film, născut la Roma la 3 iulie 1900. Diplomat în științe juridice, alege ziaristica, făcînd critică cinematografică la cotidianul L'Impero, devenind ulterior director al revistelor de specialitate: Lo Schermo, Cinematografo și Lo Spettacolo d'Italia. Atras din ce în ce mai mult de film, el va trece în curînd de la masa de scris în spatele aparatului de filmat. În 1929 îl găsim printre primii cinești italieni care atacă filmul sonor. Cu filmul său «Sole», Blasetti dovedește neașteptate aptitudini pentru un debutant, care reușește în plus să descopere și să pună în valoare multiplele posibilități de exprimare ale «vorbitorului», așa cum nu știa încă s-o facă cineștii de profesie formați la școala mută. Succesul acestui prim film, care place în egală măsură criticii și publicului, îl decide să persevereze și — din fericire pentru titlul italian, care în perioada fascistă traversa una dintre cele mai întunecoase etape din întreaga lui istorie — să marcheze prin fiecare nouă operă a sa tot atîtea momente memorabile. Între anii 1930 și 1945 A.B. realizează o serie de filme ieșite din comun, ca: «Terra Madre» și «Resurrexio» (1931); «La Tavola dei Poveri» și «Palio» (1932); versiunea italiană a filmului «Procurorul Halleri» (1933). Tot în această perioadă el devine director al primei școli de cinematografie de pe lângă Academia Santa Cecilia din Roma (1932-1934) și publică un volum de popularizare a artei filmului: «Come nasce un film». Se exersează și în domeniul documentarului «Assisi» (1932), al comediei muzicale: «L'Impiegato di papà» și al filmului de propagandă, la comandă «Vecchia Guardia» (1934). De astă dată tonul ironic și nefirescul unor situații nemulțumesc profund cercurile lasiciste, care se simt de-a dreptul ofensate. Revine la temele libere cu faimosul: «1860», impresionantă frescă garibaldiană, cu «Aidebaron» (1935), «Contesa de Parma» (1937), documentarul «Vîntoarea de vulpi» (1938), primul film italian în tehnicolor, «Retroszena» (1939). Între 1938 și 1941 realizează patru mari opere istorico-legendare, două evocări ale unor figuri ilustre: «Ettore Fieramosca» (1938) și «Salvator Rosa» (1940) și două poeme cinematografice: «Coroana de fier» și «Ospățul nebunilor» (după Sem Benelli), realizate cu mijloacele considerabile de care dispunea pe atunci Cinecittă. Sînt poate operele cele mai ambițioase ale filmului italian din perioada războiului. După eliberarea Italiei, Blasetti regăsește vechea sa dragoste pentru oamenii simpli, pe care o cîntase cu mult lirism și delicată poezie în faimosul «Patru pași în nori» (1942), socotit de mulți drept primul film neorealistic italian. El va realiza astfel filme ca: «Un giorno nella vita» (1946), «Altri tempi» (1952), «Tempi nostri» (1954), «Dragoste și pădureală» (1957), «Peccato che sia una canaglia» și «Fortuna di essere donna» (ambele cu Sophia Loren — 1955-1956), «Eu, eu, eu și ceilalți» etc.

BLIER Bernard

Actor francez de film și teatru, născut la Buenos Aires, la 11 ianuarie 1916. Se stabilește cu familia la Paris, unde își face studiile, obținînd licența în litere. Se pregătește pentru ziaristică, dar, mare amator de teatru, se înscrie la Conservator, la clasa lui Louis Jouvet. Ajutat de maestrul său, debutează în 1936 la Théâtre de l'Etoile și, la un an distanță, își încearcă forțele și în film, în «Gribouille» de Marc Allégret. Debuturi modeste ale unui actor ambițios care promite, dar al cărui fizic ingrat îl limitează la roluri de compoziție în comedie sau dramă. O lungă carieră pe două căi paralele îl așteaptă pe tînărul Bernard: în teatru, aproape tot repertoriul boulevardier; în film, cu șanse mai mari, făcînd excelente compoziții în opere ale unor cinești de prestigiu ca Allégret, Carné, Christian-Jaque etc. De la tipul obez și caraghios, dar patetic, din primele sale filme, vom descoperi după război un alt Blier, mai uman, în roluri dificile, ingrate, de oameni slabi de caracter, cinstiți sau lași, mai degrabă victime ale firii lor pasive. Așa sînt eroii zugrăviți de el în «Messieurs Ludovic» (r: Le Chanois — 1946) și «Le Café du Cadran», «Quai des Orfèvres» (r: Clouzot — 1947), «Dedee d'Anvers» (r: Y. Allégret), «Examenul» (r: Le Chanois — 1948), «Manèges» (r: Y. Allégret — 1949), «Piecat fără adresă» (r: Le Chanois — 1950), «La maison Bonnadieu» (r: Carlo Rim — 1951), «Avant le deluge» și «Le dossier noir» (r: André Cayatte — 1953-1955), «Les Hussards», «Crime et chatiment» (1956), «Mizerabili» (1957), «Jucătorul», «Marile familii», «Marie-Octobre» (r: Duvivier — 1958), «Marele război» (1959), «Vive Henry IV» (r: Autant-Lara — 1960), «Germinal» (r: Y. Allégret — 1962), după Zola, coproducție franco-maghiară. Obezul puțin ridicol de odinioară face acum loc unui mare actor de dramă, nelipsit de un foarte personal umor, dar cu impresionante momente de trăire autentică, apanajul unui comedian în plinătatea forșelor sale dramatice. Este o vedetă ajunsă la glorie exclusiv prin talent, care-și poate permite să treacă cu ușurință de la roluri de comedie satirică («Operațiunea Leontine») la cele de dramă poliștopsihologică («Peau d'espion») sau de caracter («Mon oncle, Benjamin»). Dintre ultimele sale filme mai amintim: «Même si j'étais un espion», realizat de fiul său Bertrand Blier, «O chestiune de onoare» (r: Luigi Zampa), «Un idiot la Paris», «Haute infidelité», «Marele restaurant», «Ne-bunul de la laboratorul 4».

PE I GUADALAJARA MEXIC

ÎNSEMNĂRI DE

de

Foto

Viața în Mexic nu este de conceput fără mariachis... Ei sînt prezenți în viața de fiecare zi a mexicanului, și-n cea intimă, și-n cea protocolară. Ei sînt aproape o instituție. Că fără muzică omul nu poate concepe amorul, asta înțelegem și noi, europenii, dar mexicanii au nevoie de muzică chiar cînd fac afaceri. Îmi amintesc că în apropiere de Tehila ne-a delectat în timpul mesei o orchestră de mariachis care aparținea fabricii de bere Cuervo. Fabrica își avea cîntăreții ei.

Am stat mai mult de două săptămîni în Guadalajara și încetul cu încetul am început s-o cunosc. Recunosc că îmi făcea plăcere să străbat străzile uscate

nevestele — mi-
El mi-a vorbit
gorii de bogătaș
Desigur, ghidul
crat, se declara
vechi, mai puțin
în etalarea bune
de la bun încep
acest fel poate p
problema m-a s
un milion de d
vastă-sa îl înșală. Cutare are 10 milioane
de dolari la bancă și nevastă-sa îl iu-
bește... Ca să vezi cum e făcută lu-
mea!... Amestecul de date financiare
și psihologice aruncate de-a valma de
fermecătorul meu ghid m-a făcut să mă

Ghinion în afaceri... Nici de data asta n-a reușit să vîndă un șirag de mărgele. ▶

Vineri..., zi de tîrg la Ozomba. ▶

Și această fotografie de la Cautla, pe o temă atît de eternă și universală, n-are nevoie cred de o explicație... ▶

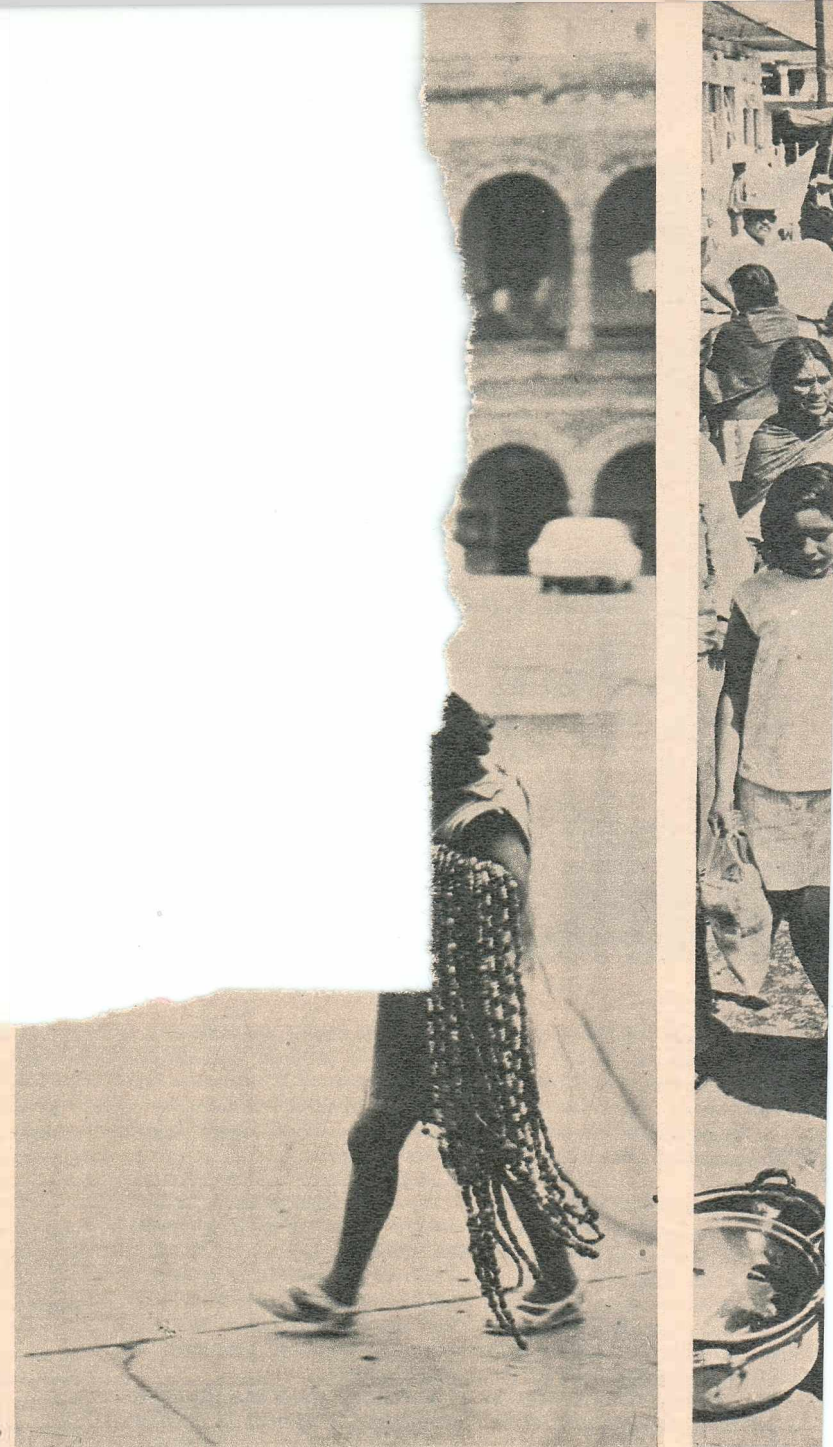
Parcă nu în primul rînd Coca-Cola lipsește acestor oameni... ▶

ale orașului — pîrjolite de un soare ucigător — și mai ales îmi plăcea să aștept autobuzul la umbra îndoielnică a unui palmier. Mă gîndeam că totuși e un privilegiu să aștepți un autobuz la umbra unui palmier...

În țările calde criteriul suprem al bogăției este răcoarea. Dacă n-ai o instalație de aer condiționat modernă, degeaba te lauzi cu contul tău la bancă. Cu cît ești mai bogat, cu atît ai mai multă răcoare în preajma ta, casa ta e cea mai răcoroasă, strada pe care locuiești, cea mai ferită de soare. Nici Mexicul nu face excepție de la această regulă... Datorită unui ghid întîmplător — un francez care se stabilise de multă vreme în Mexic — am avut prilejul să cunosc Guadalajara cea răcoroasă, Chopolito, cartierul bogatașilor... Este evident că economia Mexicului cunoaște în momentul de față un indiscutabil avînt, dar și mai evident este faptul că numai puțini profită de acest avînt. Dar profită cu o energie și o vitalitate uimitoare. Ghidul meu improvizat — un om care cunoștea bine oamenii din Guadalajara, situația lor financiară, concurile de la bancă și cum se înțeleg cu

gîndesc încă o dată la relativitatea fericirii omenești... Îmi vorbea despre familia care au cîte 16 mașini — cam cîte două-trei de fiecare membru al fericitei familii; vorbea de mașini ca de cămăși — mașină de dimineață, mașină de prînz, evident, mașină de seară... Un bogătaș extravagant, din categoria celor proaspăt îmbogățiți, proprietarul unei somptuoase vile azvîrlite pe crestele unui deal abrupt, și-a construit o scară rulantă care îi aduce mașina pînă în dormitor. Un alt bogătaș nu voia să se scalde în aceeași piscină cu soția legitimă, de aceea îi construisese doamnei o piscină specială, să aibă și ea piscina ei. Bogătașii din Guadalajara n-au de loc voluptatea discreției; ei vor ca toată lumea să știe că afacerile lor merg bine.

Cu același încîntător ghid am plecat mai departe, la marginea Guadalajara — voia să cumpere cîteva kilograme de manjo, le dorea proaspete, de aceea prefera să le achiziționeze direct de la țărani. Autostrăzile Mexicului sînt într-adevăr excelente, în cîteva minute am străbătut cei aproape 50 de kilometri. Mizeria culegătorilor de manjo

În
drum
spre
Mexico—
Oaxtepec.

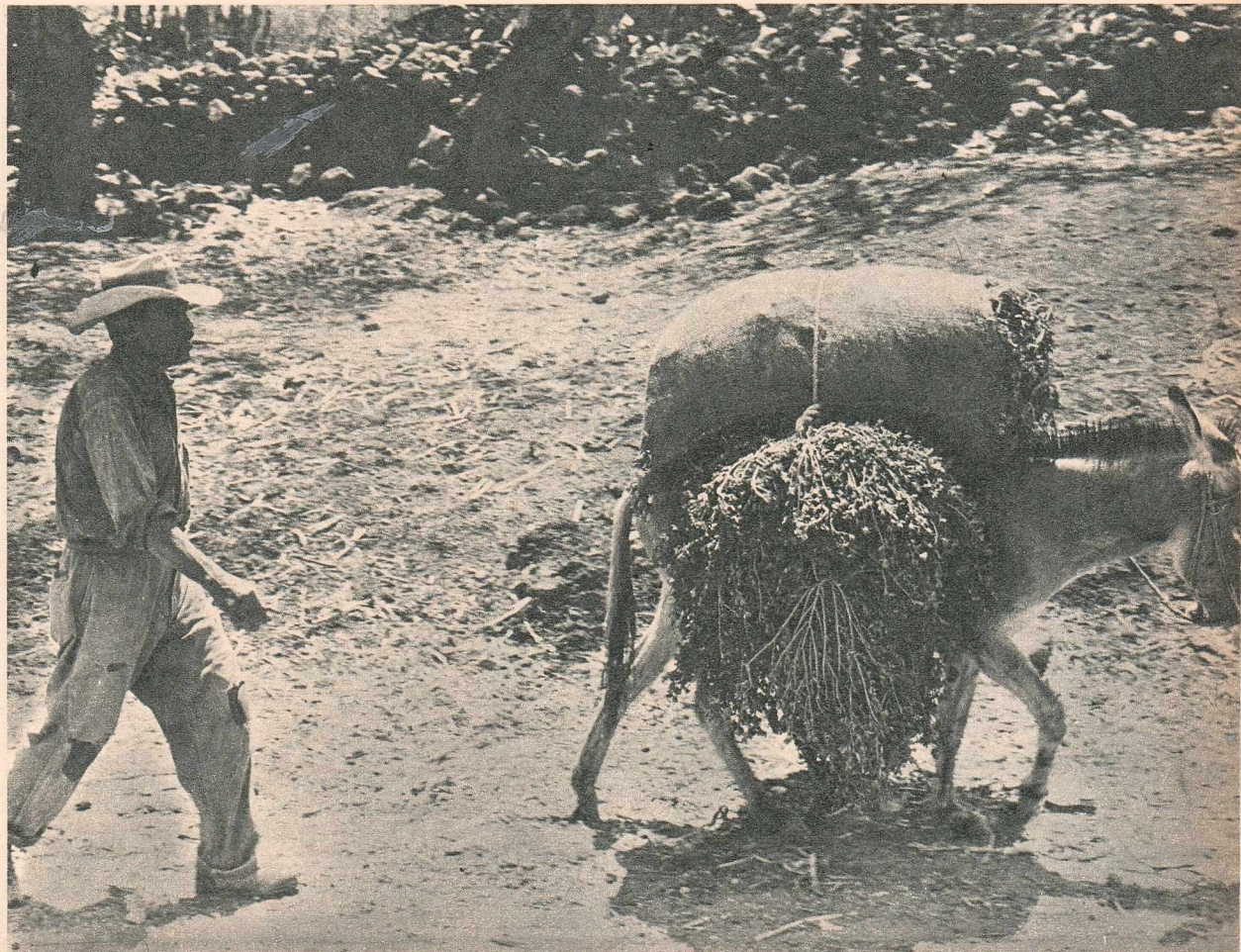
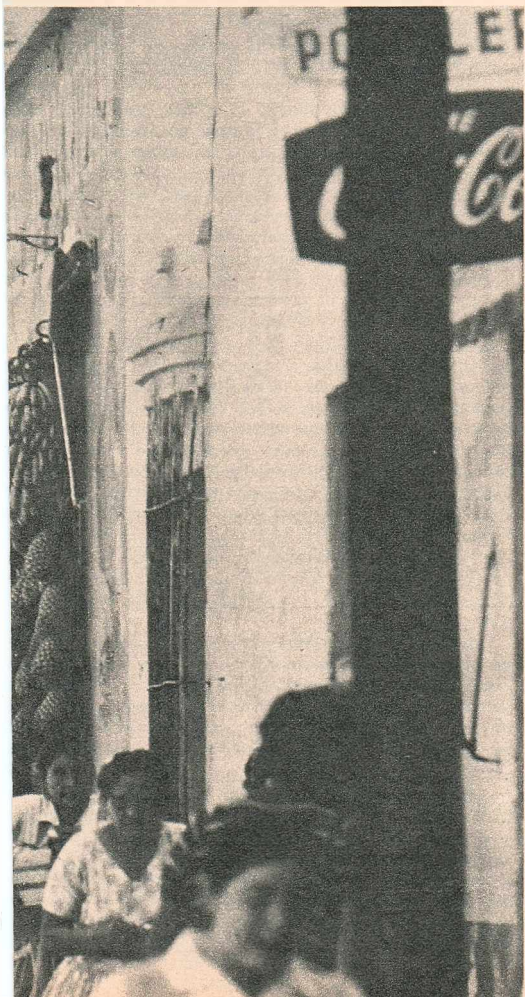
Femei
din
Cuautla
la
spălat
de
rufe.

ela fel de verosimilă ca și răsfățul bogătaşilor noi sau vechi. Țăranii dorm laolaltă în aceeași odaie cu animalele, cu porcii, cu găinile, înfrățiți în același mizer destin comun... Pământul e uscat și numai fructele manjo reușesc să triumfe în lupta cu acest pământ nemilos. Legile mexicane impun într-adevăr o limită în exploatarea țăranilor. Guvernul are pesemne bune intenții — el vrea să le asigure un minim necesar de trai — dar tocmai din ignorarea nepedepsită a acestor legi bine intenționate se ridică frumoasele vile din Guadalajara, frumoase până la isterie.

Viața e aspră în Mexic și lucrul cel

mai tulburător care preocupă în cel mai înalt grad și autoritățile mexicane e numărul mare de copii vagabonzi. Copiii vagabonzi dintr-o țară au fost totdeauna semnul cel mai sigur al mizeriei. Este într-adevăr dezolantă această tristă precocitate pe care o dovedesc copiii Mexicului. De la 7 ani ei știu că trebuie să-și câștige singuri existența, ca lustragii, ca hamali, ca vânzători, ca orice; de la 7 ani ei știu că viața e foarte dificilă — această ne-firească maturizare nu poate să nu te întristeze.

O întâmplare — căci întâmplare a fost — m-a ajutat să cunosc mai bine realitatea mexicană. Așteptam la Cuautla

Cuernavaca — ce frumos oraș Cuernavaca...

PE RUTA GUADALAJARA- MEXICO

Nu trebuie să disperăm. Vor veni și clienții.

— o localitate de 50 000 locuitori — autobuzul care urma să mă ducă la Ciudad de Mexico. N-aveam de unde să știu — eram la Cuautla numai de două zile — că aici autobuzele pentru distanțe lungi sînt împărțite pe clase. Am mai plecat o dată de la Cuautla la Ciudad de Mexico și în schimbul a numai 8 pesos și jumătate am ajuns în capitală pe autostrada principală în condiții excelente și într-o oră și jumătate. Am nimerit a doua oară într-un autobuz de clasa a II-a — diferența de preț era numai de un singur pesos, dar n-am crezut în viața mea că voi plăti atît de scump această înfimă și nedorită economie. În loc să ajung la Ciudad de Mexico într-o oră și jumătate — cum mi s-a întîmplat cînd am călătorit cu un autobuz de clasa I — am ajuns în metropolă în 4 ore și jumătate. N-am mai călătorit pe autostrada principală, unde, e drept, se cere o anume taxă, ci pe un drum lăturalnic. Și autobuzul oprea în toate satele. Aerul condiționat a dispărut. Aglomerația era indescritibilă. Călătoreau laolaltă — plini de voie bună — oameni și animale. În spatele meu guița un purcel de toată frumusețea, iar în brațele mele se așezase — fără să-mi ceară consimțămîntul — un băiat de zece ani. Turistul englez de alături, mai puțin filozof decît mine, dădea vizibile semne de exasperare. Prezența prea intimă a purcelușului îl scotea din sărite.

Era zi de tîrg la Ozomba, așa se explica această infernală agitație. Doamne, ce mi-a fost dat să văd în drumul de la Cuautla la Ozomba. Vînzătorii — majoritatea copii și femei — căutau cu disperare să-și vîndă marfa, dar autobuzul nemilos trecea peste tarabele lor chinuite, risipindu-le. Nimeni nu se supăra însă din pricina acestui dezastru. Șoferul nu făcea toate astea din răutate: n-avea altă soluție. Deasupra bordeielor fără uși — ele au în loc de ușă un fel de perdea — găseai mereu reclamele insistente ale și așa binecunoscutei Coca-Cola. Dar n-aveam impresia că în primul rînd Coca-Cola le lipsește acestor oameni.

La înapoiere m-am oprit la Cuernavaca — oraș frumos, unde vestigiile unui trecut dramatic atrag un mare număr de turiști. Mă opresc în fața palatului în care — după cum spun istoricii — a fost asasinat împăratul Maximilian. Întru într-o frumoasă braserie așezată în preajma locului cumplitei drame. M-a costat un dolar o banală oranjadă — sumă imensă pentru un oraș unde portocalele costă o nimica toată; compasiunea mea pentru soarta tragică a împăratului Maximilian s-a amestecat cu uimirea față de spiritul prea practic al patronului. Dar toate astea sînt pînă la urmă fleacuri. Nimic nu-mi poate șterge din memorie frumusețea aproape ireală a acestui oraș.

La înapoierea din Mexico plutea aceeași incertitudine plăcută în legătură cu scala pe care — oricum — trebuia s-o facem, dar nu știam unde anume. Nici un avion nu-și permite luxul de a zbura încontinuu 12 ore. Unii dintre noi sperau să revadă Canada, omul se leagă ușor de ce a mai văzut o dată. În timp ce noi ne frămîntam pe această temă, auzim ca prin vis glasul de argint al mamelor noastre provizorii, stewardesele olandeze.

Prima escală, după trei ore de zbor, insulele Bahamas...

Stewardesele s-au ținut de cuvînt. După trei ore de zbor aterizam pe aeroportul din insulele Bahamas.

sport

de Emanuel VALERIU DIN NOU ÎN GUSTUL PUBLIC

Sezonul sportiv estival a aparținut atletismului. Într-un anotimp în care fotbalul se zbătea să-și încheie o activitate devenită neinteresantă, după întreruperea campionatului și epuizarea finalei mexicane, în care spectatorul avea pe lîngă preocuparea sportivă și pe aceea a organizării vacanței sale, în care tenisul își continua perpetua sa corespondență internațională cu publicul românesc, în care litoralul includea, mai mult sau mai puțin (cred), interesante puncte în largul său program «distractiv» luate din arena sportivă, atletismul a ținut sus flamura disciplinelor fizice programînd cîteva întreceri de prestigiu și de mare frumusețe. Ca niciodată, în ultimii ani amatorii celui mai pur dintre sporturi au avut prilejul să urmărească evoluții splendide, adevărate meciuri individuale și colective, căci lupta din incintă se dădea nu numai între un atlet și ceilalți, dar și între echipe atletice. Sistemul acesta de competiție, ridicat la scară internațională, a reușit să capteze atenția adevăratului iubitor de sport, pe care l-am regăsit cu creionul în mînă și hîrtia în față socotind, prevăzînd, rectificînd, subliniînd, totalizînd: «Dacă învingem la 200 m plat, mai avem șanse la calificare», «Dacă urmașa Iolandei Balas, Cornelia Popescu, cîștigă săritura în înălțime», «Dacă pierdem la...», iată redată doar în cîteva întrebări întreaga frămîntare a celor aflați în tribune la întîlnirile atletice din ultimele săptămîni. Federația noastră de specialitate și-a plasat virful activității sale competiționale, din acest an, tocmai în momentul în care un calm plat aplativizase parcă întregul peisaj sportiv al sezonului. Înțeleg că importanta realizare a fost posibilă datorită unei conjuncturi internaționale care a pus de acord programul său cu cel al forului român de specialitate, dar nu pot să omit (fie și în memorie măcar) cîte asemenea coincidențe favorabile au fost ratate pînă acum, în atîtea alte discipline fizice!

După cum se știe, cînd s-au totalizat punctele, întrecerile nu ne-au fost favorabile dar nu s-a sinucis nimeni, n-am auzit nici măcar lamentări feroce, ci doar regrete pure am putut înregistra, pentru că atletismul este sportul care ne învață ceea ce, teoretic, trebuie să ne învețe orice sport, și anume, să știm să pierdem cu demnitate, să acceptăm că, la momentul respectiv, adversarul a fost mai bun decît noi.

După cum au avut în atîtea rînduri prilejul să se convingă, cititorii noștri știu că rubrica de față nu s-a sfiit să marcheze aspectele negative ale mișcării noastre sportive, astfel încît, dacă astăzi vom da o apreciere pozitivă deosebită eforturilor federației de atletism, se va înțelege că ea este pe deplin meritată. De altfel, ar trebui spus că grupul de activiști obștești ai acestui for tehnic, împreună desigur cu cei încadrați pe state de servicii la F.R.A., reușește să redeschidă gustul public pentru sportul pantofilor cu cuie și al pistei, după trecerea cîtorva ani în care atletismul înregistrase o netă izolare, atît în planul disciplinelor naționale cît, mai ales, în al celor internaționale. Perioada care a trecut de la celebrele campionate internaționale atletice ale țării noastre, cînd tribunele stadio nului Republicii păreau să asiste la cine știe ce finală de fotbal capacitatea lor de circa 40 000 de locuri fiind insuficientă pentru numărul celor dornici să vadă în desfășurare probe atletice, a coincis cu diverse formule de organizare a F.R.A. Noul profil dat federațiilor de plenara mișcării sportive românești, în urmă cu trei ani, accentuarea sa prin apariția Legii sportului, votată de Marea Adunare Națională nu mult după aceea, au făcut posibilă regrouparea la F.R.A. a unor pasionați și pricepuți amatori ai acestui polyvalent sport, al căror efor se vede răspîndit prin reintegrarea atletismului în circuitul mondial și prin reinscrierea sa în ordinea gustului public.

Televiziunea a făcut un mare serviciu atletismului programînd numeroase transmisiuni. Dar, cu toate că nicăieri mai bine decît pe ecrane nu poate fi urmărit efortul individual al celui care aleargă, aruncă ori sare, atmosfera unui concurs athletic în ansamblul ei nu poate fi trăită decît numai pe stadion. Nu așa putea preciza dacă fiorul care străbate spațiile de lansări, piste de elan sau traseele curselor de alergare este liantul principal al celor exprimate de mine, ori dac participarea efectivă a publicului la fiecare tentativă, în parte împrumută concursului acea notă specifică marilor confruntări: accentul de autenticitate care nu poate trece dincolo de ovalul de beton care-l încheie pe cel al pistei și care nu va trece nici odată de acolo pe ecranul electronic, dar știu, dintr-o îndelungată experiență de sportiv și spectator, că numai la tere poate fi «simțit» un concurs pe care, din fotolii, îl «degustăm» doar.

Publicul s-a dovedit reticent față de marile gale atletice care au înfrumusețat vara sportivă a lui '70, și de aceea pot să-mi îngădui să zic că la Constanța, pe litoral, în prezența unor mulțimi interesate multiple (referința de față îi privește pe turiștii străini, care și-ar fi putut vedea compatrioții în luptă dar și pe românii aflați în vacanță și opuși unui program nu suficient de divers), competițiile sportive s-ar fi soldat cu un succes de participare publică remarcabil. Televiziunea a fost permanent prezentă acolo cu carele sale de report și cu redactorii săi cei mai versați, astfel încît și condițiile unor retransmisiuni erau create la acea oră.

Săptămîna aceasta include Jocurile balcanice de atletism competiție cu mult mai echilibrată decît altele de pînă acur și în care sportivii-gazde pot recolta victoria. Fie ca previziunea aceasta să se îndeplinească în condițiile unei participări masive a publicului invitat de către vrednicii activiști ai acestor ramuri de dezmoștore și entuziasm.

După valul de căldură veni suflul care se iscă din «mingea de foc» și mătură totul în drumul său cu puterea unui vânt care ar sufla cu 800 de kilometri pe oră. Rămaseră în picioare numai obiectele care opuneau o rezistență minimă, cum sînt rampele balustradelor podurilor, burlanele etc. Zidurile anumitor imobile comerciale, construite special pentru a rezista la cutremurele de pămînt, nu se prăbușiră. Dar ele nu mai înconjurau decît dărîmături, căci acoperișurile căzură peste plafoane, plafoanele peste planșee, prăbușindu-se cu totul în interiorul zidurilor. Cu excepția acestor ziduri, totul se prefăcu în fărîme pe întinderea unui cerc cu diametrul de aproape 4 km. Coloanele de piatră ale Spitalului chirurgical Shima, aflat exact dedesubtul punctului în care se produsese explozia, fură pulverizate. În același timp, orice obiect care era pus în mișcare — cărămidă, lemn, țigla etc. — se prefăcu într-un proiectil ucigător. Fiecare fereastră deveni izvorul unei ploii de cioburi.

SPICELE SE ÎNFIG ÎN CARNE

Mulți locuitori ai orașului au fost siliți săp-tămîni de-a rîndul să se supună unor operații în care să li se extragă din ochi mici fărîme de sticlă din ceea ce fuseseră înaintea ochelari. Unii chiar fură răniți de mici fragmente de pai care sub impulsul formidabilei explozii deveniră proiectile periculoase. Așa s-a întîmplat cu cîțiva tineri care secerau în cîmp dezbrăcați pînă la brîu. Spicele fură proiectate cu atîta violență pe spatele lor încît rămaseră încrustate în carne.

Dubla acțiune, a suflului și a căldurii, provocă în cîteva secunde mii de incendii. Printre primele clădiri fu distrusă cazarma pompierilor, iar două treimi dintre aceștia — uciși sau răniți. Și chiar dacă nu s-ar fi întîmplat așa, pompierii tot n-ar fi putut să facă nimic, deoarece conductele de apă fuseseră sparte în 70 000 de puncte diferite. De aceea focul și suflul distruseră toate construcțiile în jurul locului exploziei, pe o suprafață de aproximativ 8 kmp. Nu rămaseră în picioare decît zidurile a 30 de imobile.

După valul de căldură și suflu și după incendii, locuitorii Hiroshimei aveau să facă cunoștință cu încă alte calamități. La cîteva minute după explozie începu să cadă o ploaie stranie, ale cărei picături mari ca niște bile erau negre.

MARELE «VÎNT DE FOC»

După ploaie începu alt vînt, marele «vînt de foc», care de astă dată sufla dinafară spre centrul catastrofei și creștea în tărie pe măsură ce aerul deasupra orașului se încălzea în urma incendiilor. Vîntul sufla cu atîta putere încît smulse din rădăcină copaci groși din grădina publică, unde mulți dintre locuitorii orașului se adăpostiseră de teama incendiilor. Pe mai multe brațe ale rîului vîntul ridică valuri enorme în care-și pierdură viața mulți dintre cei care intraseră în apă să-și răcorească trupurile arse de flăcări sau care căzuseră o dată cu prăbușirea podurilor. De altfel, aceste poduri erau singurele căi pe care se putea fugi de pe insulele în flăcări. E lesne de imaginat aglomerația tragică care se produse pe podurile rămase intacte. Toți fugeau orbește, fără o țintă precisă și, mai mult mînași de instinct, părăseau orașul. Locuitorii suburbiilor crezură la început că vin negrii, văzînd culoarea pielii fugarilor. Nici unul dintre refugiați nu putu să explice cum fuseseră arși. Ei spuneau doar atît: «Am văzut trăsnetul și uite ce-am pățit».

Printre amintirile celor care au reușit să scape cu viața din primul măcel atomic există mărturia zguduitoare. Iată ce a povestit Michiyoshi Nukushina, un motopompist în vîrstă de 38 de ani. Înnebunit de groază, el se repezise în apa rîului Ota, de unde fu luat de un mic vas. «Am putut să mă cațăr pe bord — povesti el mai tîrziu. În acel moment mi s-a atras atenția că am burta spintecată. Alți supraviețuitori înotau în rîu strigînd după ajutor. Dar atunci cînd cineva încerca să-i tragă din apă, pielea de pe mîini și de pe brațe li se lua așa cum ai coji un fruct. Pușin după aceea apărî din apă trupul unei fete de 15-16 ani. I se întinse mîna, dar în aceeași clipă fața i se desfăcu de pe cap ca și cum i-ar fi căzut o mască. Nu mai avea nici nas, nici ochi, nici gură. În locul lor se vedeau doar găuri negre într-un ghem de carne. În clipa următoare capul dispărî în apă, astfel încît nu se mai vedea decît părul ei lung și negru care plutea pe apă dus de curent».

La cîteva săptămîni după bombardamentul de la Hiroshima lumea auzi pentru prima oară vorbindu-se despre cei care, supraviețuind cataclismului, erau acum atinși de o boală ciudată. Părul le cădea, gingiile le singerau, globulele roșii se împușinau vertiginos, iar pielea acoperită de bubă le singera. Curînd ei mureau. Era o boală rară, pe care japonezii au numit-o «genshibakudansho» — boala bombeii, iar americanii — boala radiației.

Unul dintre efectele acestei boli s-a răsfrînt asupra copiilor, în ziua aceea nenăscuți încă. 24 din 64 au venit pe lume anormali. Pe de altă parte, după 20 de ani mai existau printre locuitorii orașului 231 de bolnavi de leucemie și numeroase cazuri de tumoare canceroasă a glandei tiroide.

HIROSHIMA NU RĂSPUNDE!

Ce se petrecuse la Hiroshima? La început

acum 25 de ani

(II)

HIROSHIMA

CE SE ȘTIE AZI
DESPRE ZIUA DE
6 AUGUST 1945,
UNA DINTRE CELE
MAI TRAGICE
DIN ISTORIA
UMANITĂȚII?
CONTINUĂM AZI
EVOCAREA
ÎNCEPUTĂ
ÎN NUMĂRUL
TRECUT.

de Adrian COSTA

nimic nu lăsa să se vadă că ceva era, într-un fel sau altul, anormal. Pușin după ora 8,16, telefonistul radiodifuziunii naționale japoneze își dădu seama că legătura telefonică cu emițătorul de la Hiroshima era întreruptă și în zadar se strădui să o restabilească. Douăzeci de minute mai tîrziu funcționarii centralei telegrafice din Tokyo a căilor ferate constatară că linia principală spre Hiroshima este întreruptă, probabil în nordul orașului. Tot atunci diverse gări din apropiere de Hiroshima semnală că în oraș avusese loc o puternică explozie. Telegrafistii căilor ferate înștiințară de îndată armata.

Pușin înainte de ora 10 dimineața, Ryugen Hosokawa, directorul ziarului «Asahi», cel mai important cotidian din Tokyo, primi la domiciliu său un telefon de la redacție prin care i se comunica că «Hiroshima s-a prăbușit aproape în întregime în urma unui bombardament al aviației inamice». Hosokawa se grăbi să ajungă la ziar, unde găsi un teanc de telegrame. Citirea lor îl convinse că era vorba de un eveniment cu totul diferit de bombardamentele anterioare și că acesta fusese efectuat cu bombe absolut excepționale.

Cum în același timp, centrala telefonică militară din Osaka, care făcea parte din zona controlată de Hiroshima, anunță că toate comunicațiile cu Hiroshima și posturile din apropierea coastei erau întrerupte.

Marele Cartier General din Tokyo încercă în mai multe rînduri să intre în contact cu biroul de transmisiuni instalat într-un adăpost betonat din vechiul castel fortificat de la Hiroshima, dar încercarea rămase zadarnică și nimeni nu putea să dea vreoa explicație. De altfel, rapoartele transmise de posturile de radio, de căile ferate, de presă, de serviciile poliției sau ale armatei, erau unanime în a

DE PARTEA CEALALTĂ

— Nu m-aș fi așteptat să te văd participând la emisiunea «Mai aveți o întrebare?» în problemele fizicii nucleare. De când te pricepi și la asta?

— Nu mă pricep decât atât cât se pricepe orice om al vremurilor noastre, dornic să fie la curent cu progresele științei. Mi-a plăcut ideea televiziunii de a da discuției forma unei conferințe de presă. Ca gazetar, mă consideram un fel de mandatar al telespectatorilor care ar fi vrut să asiste nu la un colocviu între savanți, ci la o discuție pe înțelesul a cât mai mulți, dacă nu al tuturor.

— Și crezi că voi, ziariștii, ați izbutit într-adevăr să aduceți dezbateră la un nivel accesibil masei telespectatorilor?

— Nu întru totul. Oamenii de știință se desprind cu greu de limbajul lor esoteric, iar noi nu prea sîntem învățați să intervenim prompt, neînhibat, să întrerupem, într-un cuvînt, să procedăm așa cum procedează comentarii de televiziune din întreaga lume. A fost, cred, totuși un pas înainte față de alte emisiuni similare. Ca telecronicar, sînt de părere că, atunci cînd mi se oferă prilejul de a contribui la punerea în practică a unor idei susținute de mine în scris, nu trebuie să mă dau în lături, chiar dacă misiunea mi s-ar părea dificilă. «Mai aveți o întrebare?» este una dintre puținele emisiuni prezentate în transmisiune directă.

— Fii sinceră: direct sau preimprimat, totul e dinainte aranjat, nu-i așa?

— Nu-i așa! Mai demult am participat la o emisiune despre «farfuriile zburătoare». Unii dintre invitați ar fi vrut să cunoască măcar cu cîteva minute înainte de începerea emisiunii întrebările venite prin telefon, dar Ioan Petru i-a refuzat politicos: prefera efectul pe care avea să-l obțină luîndu-ne prin surprindere. Atunci nu ne-am întîlnit cu toții decât cu vreo jumătate de oră înainte de începerea emisiunii. Singurul «aranjament» a constat în așezarea noastră pe scaune, pentru ca tehnicienii să poată potrivi luminile. Întrucît emisiunea despre fizica nucleară urma să se desfășoare alt fel, Ioan Petru ne-a invitat pe toți în ajun, pentru ca oamenii de știință să ne spună nouă, gazetarilor, în ce anume domeniu este specializat fiecare dintre ei. În seara emisiunii, ziariștii au fost chemați cu o jumătate de oră mai devreme: prezentatorul dorea să știe cam ce întrebări ne-am pregătit să punem. Nu voia să fie luat și el prin surprindere. Ei bine, singura parte care a eșuat a fost acest mic aranjament: n-am ajuns să formulăm în emisiune nici măcar un sfert din întrebările dinainte pregătite.

— Îți place televiziunea văzută din partea cealaltă, dinspre studio spre telespectatori?

— Grozav de mult. Studiourile acelea mari, întunecate, cu excepția zonei aflate în bătaia reflectoarelor, operatorii, tehnicienii, regizorii care-și fac treaba pe tăcute, ultimele minute ale filmului «Atentatul de la Sarajevo» urmărind pe un televizor mut pentru ca să știți cînd «intră în emisie», senzația că «a început» și ești deci sub ochii a mii și mii de oameni, toate acestea la un loc creează o stare de spirit specială.

— Dar în juriul concursului «Steaua fără nume» ce-ai căutat?

— Același răspuns: nu m-ar lăsa inima să refuz invitația de a participa la o emisiune în direct, neprefabricată, implicînd deci surprize plăcute sau neplăcute, în care emiți judecăți de valoare supuse pe loc arbitrajului opiniei publice.

— Spune-mi mai bine că nu poți rezista ispitei de a apărea pe micul ecran. Lasă că vă știu eu pe voi... Parcă Y...

— Iar te înșeli. Întreabă-l pe responsabilul actualității cinematografice de cite ori mi-a solicitat colaborarea. M-am eschivat, i-am spus că e un domeniu în care nu mă pricep (deși, oricît, ceva mai familiar decît fizica nucleară tot îmi este), dar realitatea era că nu mă atrăgea de loc perspectiva de a colabora la o emisiune sub baremul minim al acceptabilității.

— Oricum, mi s-ar fi părut mai normal să colaborezi la emisiuni pe specificul profesiei tale de bază: comentator de politică externă.

— Cum ar fi «Cadran internațional», nu? Am participat la una dintre primele ediții ale «Cadranelui». De atunci stilul emisiunii s-a schimbat mult. Există o mare nepotrivire între felul în care o concep autorii ei și opinia mea despre ceea ce ar trebui să fie o emisiune de politică externă la televiziune. Într-o recentă anchetă a «Științei» era criticat «caracterul rigid, lipsit de putere de comunicare, al comentariilor citite inexpressiv de unii invitați (de altfel, colaboratori nu dintre cei mai reprezentativi) ai acestor emisiuni». *No comment*, cum spun americanii cînd nu vor să facă declarații angajante.

— Cum se poartă oamenii de la televiziune cu invitații lor?

— Prevenitor, atent, civilizată. O singură dată mi s-a întîmplat să mă întîlnesc cu nepolitetea. O duduie dintre acelea care fac bucătăria «Studioului N» mi-a cerut un interviu despre «cum aș vrea eu să fie «Studioul N» și m-a anunțat că «simbăta dimineața vine să mă filmeze acasă». Simbăta aceea a trecut de mult, domnia-sa n-a venit și nici măcar nu s-a oștenit să-mi telefoneze ca să mă «decomandez».

— Te pomenesci că te-ai supărat din cauza ei pe «Studioul N».

— Nici gînd, devine tot mai mult emisiunea mea preferată.

arăta că se produsese un eveniment grav, dar nimeni nu reuși să descopere despre ce era vorba.

Abia cu puțin după ora 13 Marele Cartier General primi de la Hiroshima următorul mesaj scurt și uluitor: «Hiroshima a fost distrusă de o singură bombă, iar incendiile continuă să se răspîndească». Mesajul nu provenea de la Cartierul General al Corpului 2 armată, ci de la depozitul intendentei militare, situat în port, în afara zonei distruse de suflu și incendii. Depozitul fusese distrus în proporție de 30%, dar de acolo se putea telegrafia măcar pînă la Kure, o bază navală apropiată, care retransmise telegrama la Tokyo. Cit despre Cartierul General al Corpului 2 armată, acesta nu dădea nici un semn de viață.

Treptat, știrile ajunse la cunoștința armatei se acumulară și în cursul după-amiezii Tokyo aflase că trei avioane zburaseră deasupra orașului Hiroshima în momentul exploziei, dar că două dintre ele nu lansaseră bombe. În acest fel era confirmată prima și cea mai emoționantă versiune: asupra orașului căzuse o singură bombă, ceva foarte mare și înspăimîntător de vreme ce prefăcuse totul în scrum.

CONSEMNUȚĂCERII

Către mijlocul după-amiezii redactorii șefi ai celor cinci ziare principale din Tokyo și cel al agenției Domei fură convocați la Ministerul Informațiilor de către directorul serviciului de cenzură, care le declară:

— Credem că bomba lansată asupra orașului Hiroshima se deosebește de bombe obișnuite, dar în lipsa unor informații precise nu vom da publicității nici un comunicat, atîta vreme cît nu vom ști despre ce este vorba. Pînă la publicarea acestuia, anunțați simplu știrea bombardamentului, așa cum o faceți de obicei, fără să-i acordați mai multă importanță decît unui raid obișnuit.

Cu alte cuvinte, se dădea presei consemnul tăcerii. De fapt însă armata avea încă din momentul acela o puternică bănuială că bomba de la Hiroshima era o armă atomică. Serviciul secret al marinei japoneze semnalase de altfel, la sfîrșitul anului 1944, că Statele Unite își desfășurau intens cercetările în acest domeniu și că guvernul cumpăra tot minerele de uraniu disponibil. E drept că cei mai mari savanți japonezi afirmaseră că Statele Unite n-ar fi în măsură să fabrice o bombă nucleară mai repede de 3 sau 5 ani. Ei își dădură însă seama că la Hiroshima fusese lansată o bombă atomică.

Catastrofa era imensă. Cu toate acestea marii șefi ai armatei, militaristi fanatici, dorind să continue lupta pînă la ultimul om chiar pe teritoriul țării, hotărîră să ascundă cit mai mult timp cu puțință poporului japonez adevărul.

În seara aceea, la ora 18, posturile de radio japoneze dădură o primă indicație, dar celor care ascultau comunicatul oficial le venea destul de greu să priceapă exact ceea ce se petrecea. Comunicatul era redactat astfel:

«Cîteva avioane B-29 au atacat Hiroshima la 6 august orele 8,20 și s-au retras după ce au lansat bombe brizante și incendiare. În momentul de față se evaluează pagubele pricinuite».

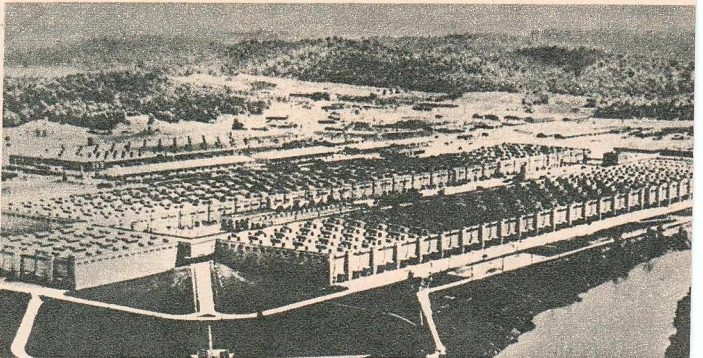
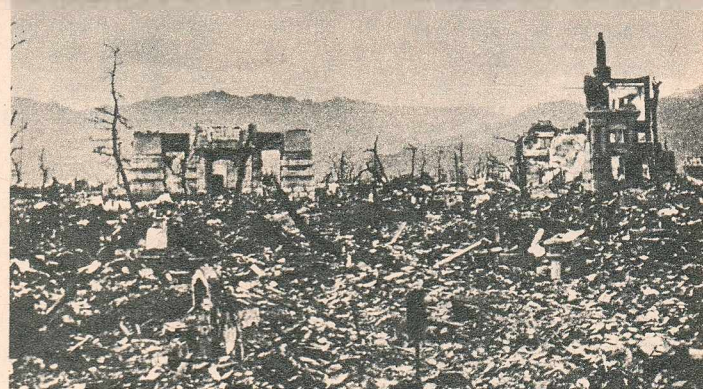
BIN NAKAMURA TRANSMITE

Cu puțin înainte de miezul nopții de 6 spre 7 august agenția Domei primi o comunicare din partea prefecturii din Okayama, aflată la răsărit de Hiroshima, precum și o telegramă mai lungă. Aceasta din urmă reprezenta prima relatare a unui martor ocular al bombardamentului. Întîmplător, ea fusese întocmită de un ziarist profesionist.

Bin Nakamura, subșef al biroului din Hiroshima al agenției Domei, își lua micul dejun în grădina casei sale de la periferie, cînd explozia bombei îi ridică fața de masă iar un val de căldură îl plesni peste obraz. Prima sa reacție fu aceea de a scoți că sărise în aer un depozit de muniții din apropiere. Dar de îndată ce înțelese că nu despre așa ceva era vorba, ca bun gazetar ce era, se puse pe treabă. Fie mergînd cu bicicleta, fie mergînd pe jos, își petrecu ziua anchetînd și interogînd pe refugiații care se scurgeau spre periferie. Apoi, la ora 22, bazîndu-se pe o vastă documentație și pe relații, luă contact cu postul de radio suburban de la Haramura, datorită căruia putu să-și transmită darea de seamă la Okayama, singurul post de radio cu care reuși să intre în legătură. În telegrama sa, Nakamura arăta că nimic nu putea permite să se definească ce fel de bombă era aceea care putuse să provoace un asemenea dezastru.

Dar încă înainte de sfîrșitul nopții redactorii agenției Domei, ca și conducătorii Japoniei, avură mijlocul de a ști mult mai multe despre bombă. La prefectura din Saitama, în apropiere de Tokyo, exista o puternică stație de radio-recepție a agenției Domei. Acolo, 50 de oameni, dintre care mulți născuți în Statele Unite, ascultau și înregistrau fără încetare emisiunile americane. La ora 1 noaptea, Hideo Kinoshita, șeful secției de recepție, fu deșteptat de un operator de serviciu care îi spuse că toate posturile americane difuzau un mesaj al președintelui Truman făcînd cunoscut că bomba aruncată asupra orașului Hiroshima era «atomică».

Kinoshita ascultă raportul subalternului său, apoi se grăbi să telefoneze unui șef mai mare, Saiji Hasegawa, directorul serviciului de informații al agenției. Acesta se dușe în grabă la biroul său din clădirea agenției și după ce

Hiroshima în ziua atacului atomic. Pe toată această întindere rasă de imensul tăvălug atomic au fost case, au trăit oameni. Vechea așezare, pe care poezii au lăudat-o pentru frumusețea sălcilor sale, nu mai avea nici măcar cu ce să-și privească propria nenorocire (fotografia de sus).

Militariștii japonezi depun armele. Dar istoria și-a dat verdictul: atacul atomic de la Hiroshima nu a fost necesar din punct de vedere militar (fotografia din mijloc).

Uzina de îmbobilire a uraniului de la Oak Ridge (S.U.A.), care a pregătit uraniul necesar primelor încărcături atomice. Acest «peisaj» explică, în parte, de ce Operația Manhattan a costat nu mai puțin de două miliarde de dolari (fotografia de jos).

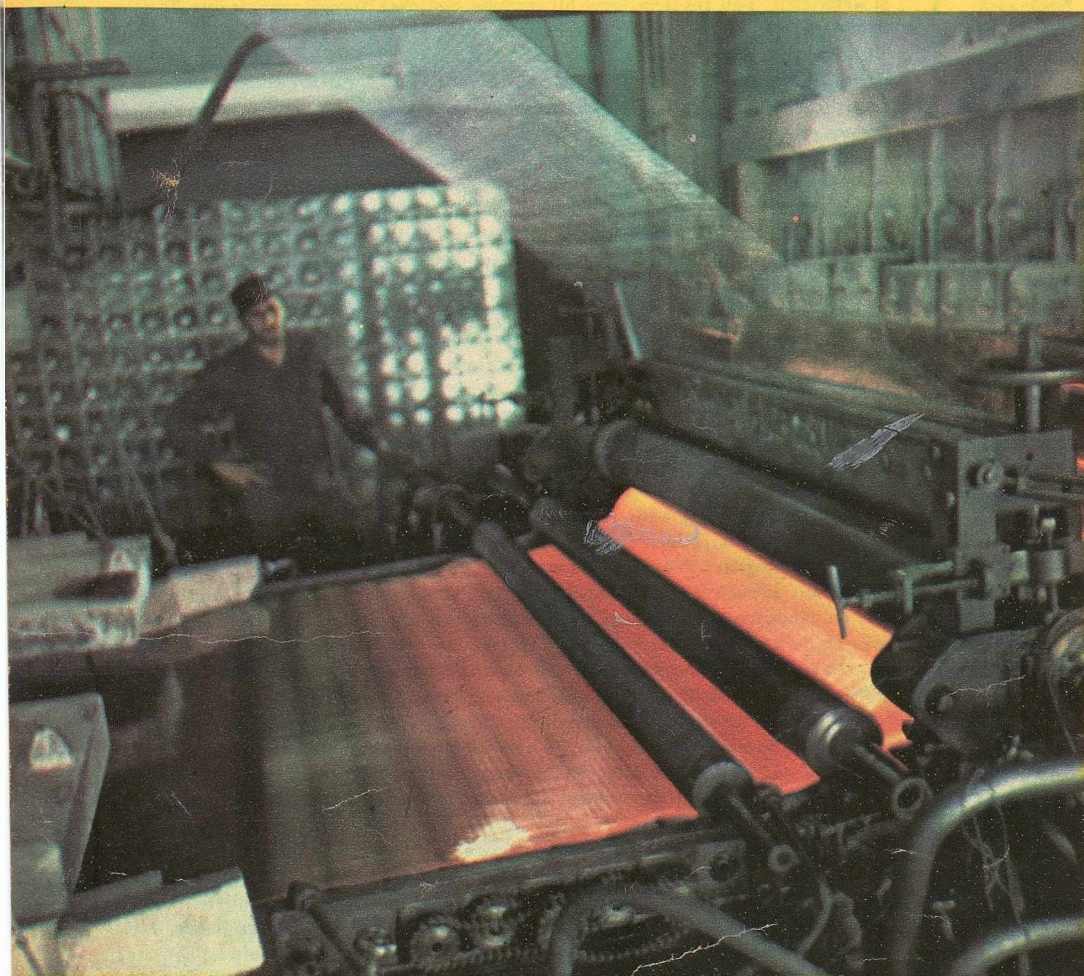
HIROSHIMA

citi textul complet al comunicatului american îi telefonă lui Hisatsune Sakomizu, șeful secretariatului guvernului. Acesta răspunde la început cu o voce adormită, dar ceea ce se comunica de la agenția Domei îl făcu să se trezească de-a binelea. El știa, din rapoartele vagi primite în ajun, că Statele Unite folosiseră o armă cu totul nouă. Aflînd că este vorba de bomba atomică, despre care guvernul discutase pe scurt cu un an înainte, el înțelese pe loc că adevărata semnificație a evenimentului era una singură: războiul se terminase.

«UN RĂZBOINIC CARE SE ACOPERISE DE RUȘINE...»

Războiul se terminase? La început armata japoneză a contestat aceasta, în ciuda presiunilor exercitate de cei care doreau încheierea păcii, deși Japonia se găsea în imposibilitatea de a riposta noii arme americane. În cursul Consiliului extraordinar de cabinet reunit de urgență la 7 august, generalii evocară o veche legendă japoneză în care era vorba despre un războinic care se acoperise de rușine atunci cînd luase fiitit de aripi al unui stol de păsări drept zgomotul îndepărtat pe care-l făcea o oaste dușmană și o rupse la fugă. Generalii afirmară că bomba nu era atomică ci una obișnuită dar de putere mai mare. Ei respinseră categoric propunerea ministrului afacerilor externe, Togo, de a lua în considerare imediat o capitulare, conform ultimatumului de la Potsdam, și insistară ca poporul japonez să-i fie ascunsă declarația lui Truman

ferestre deschise spre calitate și frumos

Oglinzile produse la Buzău întrunesc calități deosebite.

Centrala industrială a geamurilor și materialelor izolatoare, cu sediul în Ploiești, are în subordine nouă întreprinderi.

În raport cu celelalte unități, Fabrica de geamuri-Scăieni se înscrie ca unitate cu ponderea cea mai mare din sector în ce privește producția de geamuri.

Indiferent că e vorba de geamurile trase (2-7 mm grosime) sau de cele laminate, prezente în două sortimente: ornamente și armate, produsul de bază al fabricii poartă pecetea lucrului bine făcut.

Realizate de către o instalație modernă, geamurile ornamente se prezintă în circa 30 de modele atractive, frumoase, conferind oricărui interior o ambianță și o notă de original.

O imagine despre ritmicitatea producției fabricii din Scăieni solicită inevitabil o comparație: 8 km de șosea, lată de 8 m, poate fi acoperită cu geamurile realizate aici în 1 440 de minute.

Kogojinile și saltelele pe suport de carton ondulat sau plasă rabbitz sint două derivate ale unui alt produs realizat la Scăieni — vata de sticlă.

Noul și-a făcut simțită prezența aici, mai pregnant, în perioada 1960-1965, când fabrica a fost modernizată, fiind utilată cu instalații și aparatură modernă.

În documentele vremii, Fabrica de geamuri din Mediaș, altă unitate din cadrul centralei, este înregistrată ca prima fabrică din țară care a folosit gazul metan.

Cuvântul hotărâtor la asigurarea unui astfel de primat și l-a spus, evident, renumita bogăție a subsolului.

Ca și fabrica din Scăieni, unitatea din Mediaș realizează o gamă de aproximativ șase tipuri de geamuri trase, șlefuite, turnate, muslin, mat, givrat.

Utilizările diverse ale acestora, de la construcțiile industriale și civile până la parbrize și mobile, face ca prezența lor să fie simțită în toate sectoarele.

O secție a fabricii prelucrează geamuri securizate, plane și curbate.

Calitatea bună a oglinzilor din geam șlefuit, realizate la Fabrica de geamuri-Mediaș — România, concurează cu succes vestitele oglinzi venețiene, redând imaginea fidelă a hărniciei și talentului medieșenilor.

24 de ore de lucru la Fabrica de geamuri-Mediaș înseamnă 12 000 de ferestre. Un record? Nu! Tendința de a satisface mulțumitor cerințele mereu crescânde ale beneficiarilor.

Față de cât realiza în anul înființării, capacitatea de producție a geamurilor trase realizate în prezent de fabrica din Tîrnăveni s-a triplat.

Albastre, verzi, galbene sau incolore, geamurile din Tîrnăveni le găsim începând de la casele obișnuite până la expoziții.

Sticlăria de ambalaj, piesele presate pentru construcții din sticlă, țiglele, dalele pentru construcții, geamurile șlefuite, oglinzile — reprezintă produse înscrise în fișele de livrare care se completează aici.

«Producția de oglinzi realizată la Tîrnăveni și Mediaș într-un an de zile se va obține la Întreprinderea de geamuri speciale-Buzău în numai 40 de zile» — au fost cuvintele rostite de tov. director general, ing. Dragoș Vasile al Centralei industriale a geamurilor și materialelor izolatoare care, continuând fraza, ne anunță

— De-abia s-a împlinit o lună de când au fost livrate pieței primele produse realizate la Buzău. Fiind cea mai importantă unitate din cadrul centralei, fabrica din Buzău devine cea mai mare întreprindere din țară, profilată pe geamuri trase, laminate, șlefuite și piese presate pentru construcții. Mi-aș permite spre exemplificare citarea unui exemplu: În trecut, geamurile securizate de dimensiuni mari, 200/340 cm se importau. Utilajele de mare tehnicitate, liniile complet automatizate, într-un cuvânt, întregul «zestere tehnică» care se găsește la Buzău permite obținerea unor produse cu caracteristici tehnice superioare.

— Ce produse noi se vor realiza aici?

— Geamuri emailate și neemailate (securizate și nesecurizate) în diferite nuanțe și culori, netransparente, destinate diferitelor obiective industriale, social-mobilierului din sticlă, balustradelor la scări — evident, incasabile — vizoare, geamuri speciale pentru vapoare, avioane etc.

— Ce ne puteți spune despre realizările celorlalte întreprinderi din cadrul centralei?

— Întreprinderea de materiale izolatoare Berceni-Ploiești are produse de bază două mari categorii: materiale izolatoare și materiale termoizolatoare. În prima categorie intră cartonul asfaltat, pînza asfaltată, iar ca produs realizat pentru prima oară în țară, împislitură din fibre de sticlă asfaltată sau neasfaltată, utilizată la straturile de izolare în construcții (planșee, acoperișuri etc.).

Produsul de bază al ultimei categorii, vata minerală, se utilizează la izolații termice și fonice din ea putându-se obține saltele de plasă de rabbitz și carton, placi autoportante sau semirigide, care, realizate pentru prima oară în țară, se remarcă prin proprietăți

osebite: împiedicarea transmisiei căldurii a zgomotelor, retența la acțiunea agenților biologici etc.

Ar fi evitate unele disensiuni în locatarii din blocuri care fac omote în apartamentele lor, da-constructorii ar folosi conform surilor și indicațiilor existente, ci semirigide și autoportante, re au rolul de a evita propaga și transmiterea zgomotelor orice natură între etaje.

Merită să menționăm că, la rda, colectivul întreprinderii materiale izolatoare și finisaj realizat cu mijloace proprii a produse noi de finisaj, a or solicitare, atât în țară cât peste hotare, a întrecut calcu inițial făcute. Este vorba de oarele din policlorură de vinil de tapetele semilavabile, pe ort de hirtie și pînză, desti e pereților de cameră.

realizate de asemenea pentru na dată în țară, noile produse emarcă prin durabilitate, ele tă și asigurarea unui confort eabil, plăcut.

- Am risca să rămînem datori orilor cu un răspuns dacă nu i informa și asupra datei cînd i găsi mai frecvent în maga- aceste produse.

- Într-un viitor apropiat. Mai tis, cînd secția de carton asfal- de la Turda va fi transferată altă unitate, urmînd ca fa- de aici să fie profilată numai produsele pe care le-am citat.

- Continuînd prezentarea ralte unități, ce ne puteți ie despre produsele reali- la fabrica de materiale de trucții Bircea-Deva, la fa- «Izolatorul»-București și la eprinderea de exploatare și elucrare a materialelor nelifere-Văleni de Munte?

Mai nouă, fabrica din Bircea n profilul de producție vata erală, cărămizile dialit pen- zolări termice în construcții striale, blocurile de beton cuitori de cărămizi) și cahlele eracotă de culori, desene și e variate. Trebuie subliniată ința colectivului de aici de a face în condiții optime cerin- țelor interni și externi.

Pentru că în fraza dv. ulți- cuvînt a fost externi, v-am tov. director general, să ionați țările care solicită use realizate de întreprin- e din cadrul centralei.

Evident, ponderea cea mai o reprezintă producția de uri — 80% din cantitatea nată exportului se trimite lia, S.U.A., R.F. a Germaniei, ia, Franța, Israel, Turcia, Iran, Cehoslovacă, R.P. Ungară, Polonă, U.R.S.S., Grecia, etc.

ntinuînd prezentarea ulți- r două unități, vă informez

că la «Izolatorul»-București se obțin cărămizi dialit, alături de produse din plută, ca: dopuri, colaci de salvare, articole pescărești, diverse plăci din plută expandată sau pentru fonoizolație etc. În trimestrul IV al acestui an aici va intra în funcțiune o secție ce va produce țesături din fibre de sticlă.

În sfîrșit, la Vălenii de Munte, în cadrul întreprinderii de exploatare și prelucrare a materialelor nemetalifere, s-a realizat o instalație modernă de înobilare a nisipului prin flotare și tratare chimică. Această instalație va asigura materia primă de bază pentru dezvoltarea sectorului de geamuri și creșterea ponderii geamului de calitate superioară destinat pieței externe și interne.

— Care sînt perspectivele dezvoltării produselor noi?

— Problema este complexă iar spațiul rezervat prea restrîns. De aceea mă voi rezuma numai la următoarele aspecte:

— triplarea producției;

— o nouă fabrică de geamuri la Alba Iulia;

— o nouă fabrică de materiale izolatoare la Vaslui;

— pentru industria de auto-

mobile — geamuri duplex și tri-

plex;

— aplicarea unui nou proce- deu în industria geamurilor, tra- gerea fără debiteuză, soluție care va permite înregistrarea unei pro- ductivități ridicate, cît și a unor produse competitive pe piața mondială;

— un nou produs — țesături din fibre de sticlă;

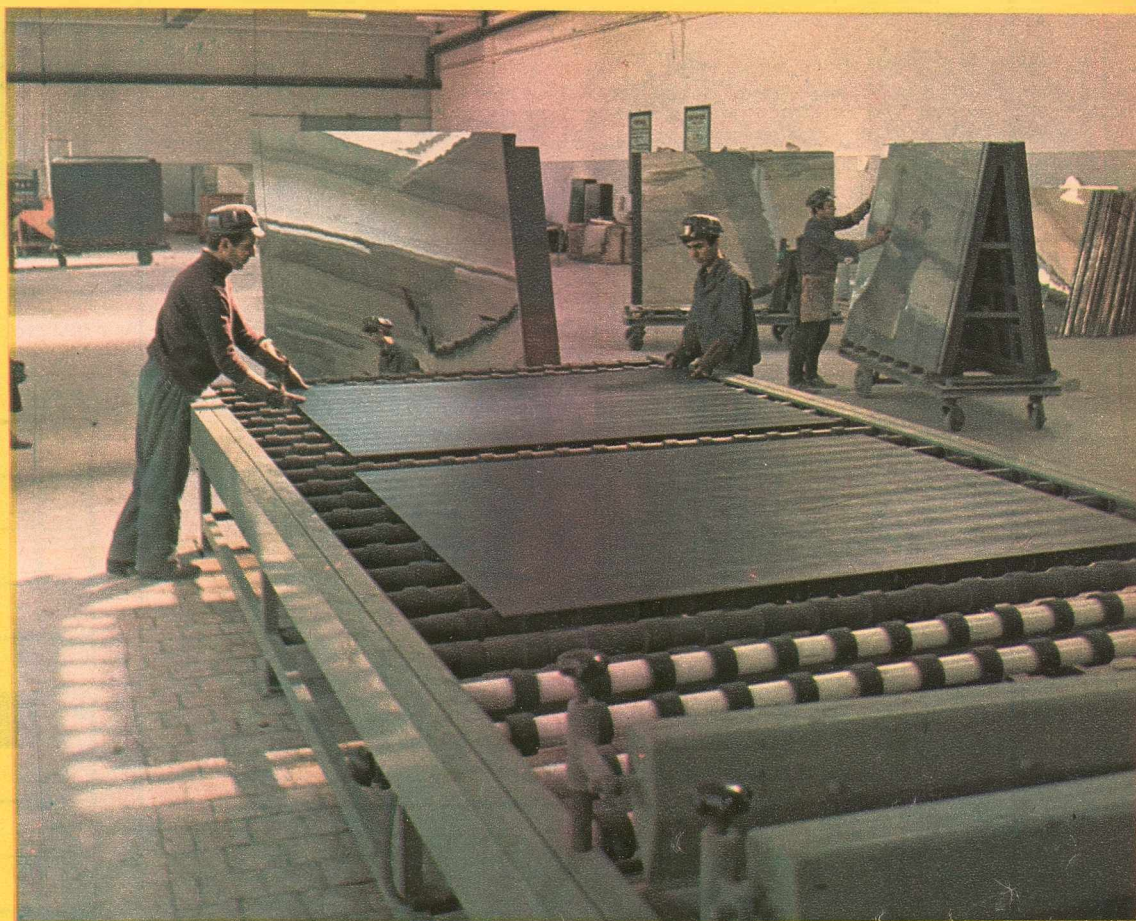
— o serie de dezvoltări la cele- alte fabrici etc.

Cînd unitatea din Buzău va produce cu întreaga sa capacitate, producția de geamuri securizate va reprezenta 198% față de pre- zent. Tot aici va crește în final producția de geamuri șlefuite de circa 15 ori, eliminîndu-se total importul și asigurînd însemnate cantități de oglinzi și geamuri securizate pentru export.

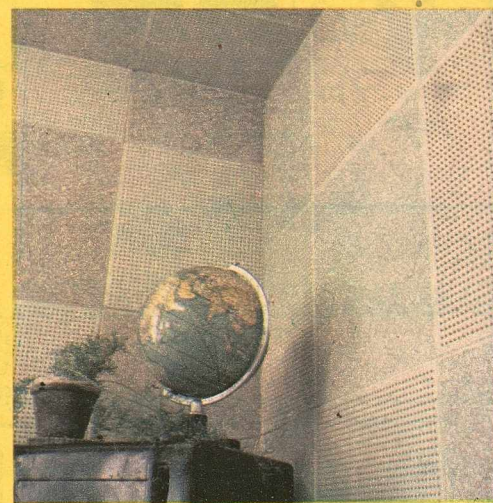
De altfel una din devizele noastre este: «Produsul de bună calitate înseamnă încă un cum- părător cîștigat». Avînd nevoie de cît mai mulți, produsele noastre se conformează devizei.

Tot ca o noutate: începînd cu anul 1973 la fabrica din Berceni se va realiza un nou produs hidro- izolator cu folii de aluminiu, care se va folosi în izolații pentru lu- crări speciale. De asemenea, la noua fabrică ce se va construi la Iași se vor produce, începînd cu anul 1975, pe linia diversificării sortimentelor, elementii de pe- reți-cortină pe bază de polimeri armați cu fibre de sticlă, folosiți ca elemente de rezistență ușoară în construcții.

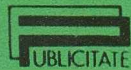
Emil CIULEI

Geamuri produse la cea mai veche fabrică din cadrul centralei — Scăieni.

Diferite produse realizate de întreprinderile aflate sub îndrumarea Centralei industriale a geamurilor și materialelor izolatoare.

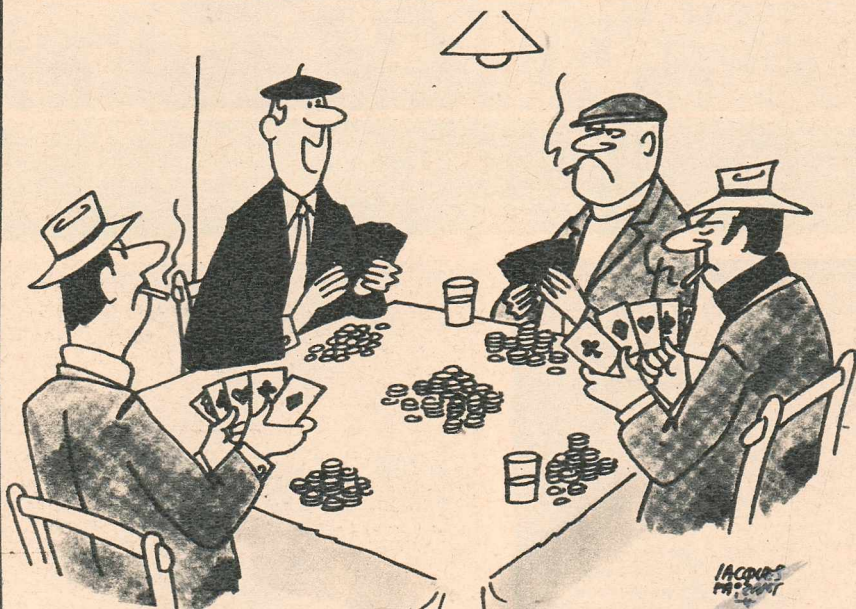

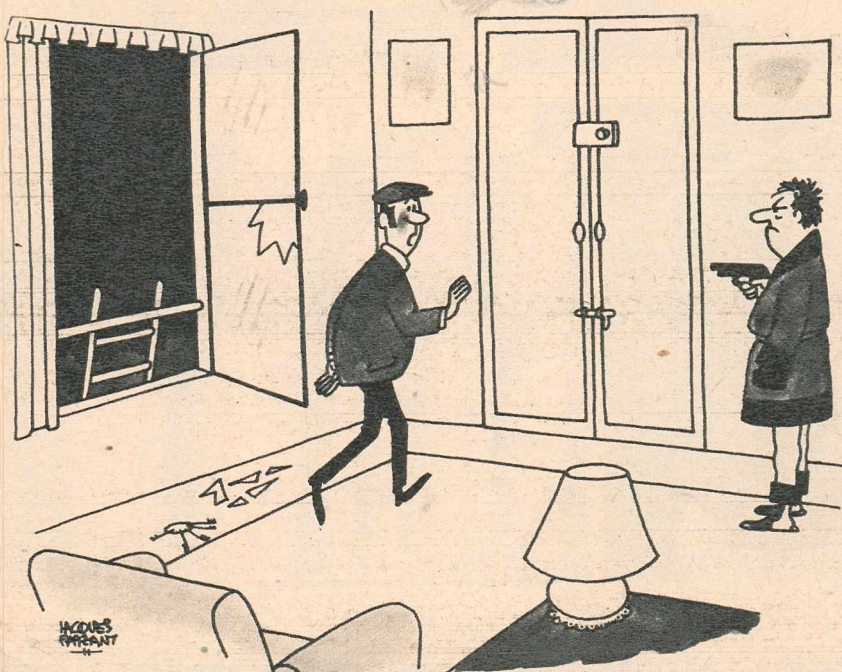
UMOR DE PESTE HOTARE

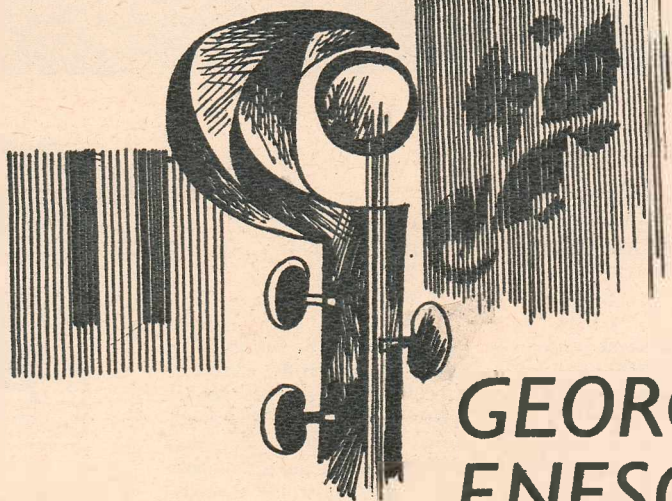
- N-o fi acasă, domnule controlor.

Patru ași.

- Nu vă deranjați, sint doar în trecere!

GEORGE ENESCU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													

ORIZONTAL: 1) «Operă pentru vioară și pian» compusă de George Enescu în anii copilăriei (2 cuv.). 2) ...Galin, străbunicul lui George Enescu — Alfredo... compozitor italian (1883-1947), unul dintre colaboratorii lui George Enescu. 3) Decade! — Suită pentru orchestră de George Enescu scrisă în anul 1938 — În cor! 4) Compoziție muzicală vocală, cu acompaniament de pian sau orchestră (pl.) — Pe mașinile diplomaților străini acreditați în Republica Socialistă România — Prolog de sonată! — Povestire populară despre zei și eroi legendari. 5) Varietate — Compozitor român de seamă, profesor la Conservatorul din Iași, pe care l-a cunoscut George Enescu când era în vîrstă de 5 ani. 6) Capitală europeană în care George Enescu a urmat studii muzicale — Într-o simfonie! — Din aria primăverii! 7) Patrie (fig.) — Întreprinderea pentru raționalizarea și modernizarea instalațiilor energetice (abr.) — Operă muzicală de Giuseppe Verdi. 8) Munți ce traversează mai multe state ale Americii de Sud — Tradiție. 9) ...Hellmesberger, profesor la Conservatorul din Viena, cu care George Enescu a studiat vioara — Mea! — Cufere! 10) Jos, la dreapta — Crescător de albine. 11) Oameni de la curte (pl.) — Mihai Eminescu. 12) Compozitor român vizitat de George Enescu în anul 1916 în timp ce se afla internat într-un spital ieșean — Șal de India — Cascadă (reg.). 13) Acomodat — Apreciat de fumători. 14) Violoncelist spaniol de care George Enescu era legat printr-o mare prietenie — Dirijor sub bagheta căruia, în 1902, George Enescu apare pentru prima oară

ca solist al Filarmonicii din Berlin

VERTICAL: 1) Una dintre marile călătorii pe care le-a avut George Enescu — George Enescu în familie. 2) ...Gédalge compozitor francez (1856-1926), profesor de contrapunct, printre elevii căruia s-a numărat și George Enescu — Tară din sud-estul Asiei — Compoziție muzicală cu caracter eroic. 3) Melodie neterminată! — Înfrînt — Dorohoi. 4) Oraș în care George Enescu este dus de către tatăl său pentru a fi văzut de compozitorul și profesorul Eduard Caudella — Lac adînc — H₂O. 5) Întrebare — Comună în județul Sălaj — Tell 6) În această localitate la data de 27 aprilie 1931, George Enescu pune punctul final de orgă operalei «Oedip» — Făgaș. 7) ...Risler, care împreună cu Alfred Cortot, la 17 decembrie 1899, a interpretat în primă audiere «Variațiuni pe o temă originală pentru două pian» de George Enescu — Va loare (fig.). 8) Unitate de măsură — Hriboaica, cîntăreață populară de la care George Enescu a învățat să cînte din solz de pește. 9) Muzician francez cu care George Enescu a studiat compoziția la Paris — Sigure. 10) Oraș italian — Rezistent la microb — La ciul 11) Zăpadă — Despică firul în patru (pl.) 12) Pronume — Prenumele mamei lui George Enescu — La hochei. 13) Înghesat — La fel (presc.) — Opere literare 14) Învățătură (fig.) — ...Cortot, pianist francez (1877-1962), prieten și admirator al lui George Enescu.

AI. GALI

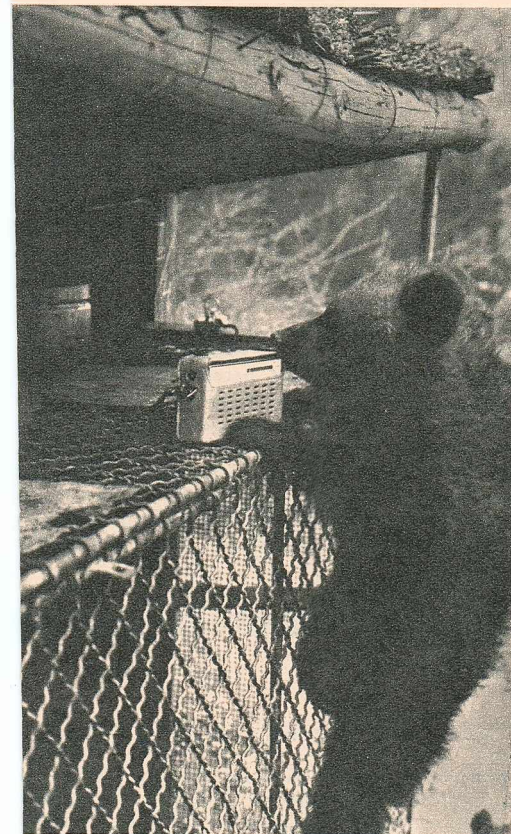
Cuvinte rare: GEAR, SPAL HAUGAS, ASCOLI.

Dezlegarea jocului „ÎN AER...” apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) ASPECT — MACARA. 2) ETER — EMOTII — T. 3) RESPIRATOR — FL. 4) LAT — OMRO — ABUR. 5) I — IUNO — RR — INN. 6) FM — LEST — ASTIA. 7) TALES — BAGEAG. 8) TUICA — CER — EA. 9) RAF — USOR — AGLL. 10) ASTM — TROTIL — R. 11) PA — AEROBA — UGI. 12) I — EROI — ARC MAT. 13) DESEN — ATERIZA.

Celebrul bărbier din Sevilla are un concurent serios la gloria scenică. Este vorba de Nicolai Mylanek, care după ce a îndeplinit cuminte funcția de bucatar la bufetul gării din Băle, timp de ani în șir, și-a descoperit subit talente nebănuite, înscriindu-se în 1964, în particular, la cursurile de canto ale conservatorului din Băle. Succesul deosebit cu care a absolvit conservatorul a determinat angajarea sa imediată la Opera din Geneva, unde va debuta în toamna asta în «Bal masca» de Verdi.

un figaro... bucatar!

precocitate patrupedă

și este un ursuleț pensionar (chiar dacă are încă o stă fragedă) al grădinii zoologice din Veszprém. Area lui pasiune constă în a asculta muzică la radio, pă cum se vede și din imagine, iar preferințele sale s-ar reea că oscilează între Bach și Tom Jones. De ce n-ar ista și ursuleți precoci?

beția vitezei

Să ne bucurăm sau să ne intristăm că beția vitezei se citește și pe fețele acestor experimențați conducători auto în vîrstă de (conform regulamentului concursului) cel mult șase ani? Firește, laurii de azi prevestesc gloria sportivă de mîine, dar și — horribile dictu — groaznice accidente posibile. Să lăsăm însă gîndurile negre și să aplaudăm pe învingătorul cursei de la Crystal Palace, Londra, în vîrstă de cinci ani. Organizatorii au făcut cunoscut numele cîștigătorului (Michael Stoner), dar nu și mediul orară.

Ochelarii de soare au un dezavantaj: ascunzînd ochii, știrbesc expresivitatea figurii. Un patent britanic al firmei «Warwick Evans» înlătură acest inconvenient, lăsînd necolorată o «fereastră» în ochelari. Trecerea de la zona «umbrită» la cea liberă se face cu o gradăție savantă, bazată pe considerente strict medicale. Tocmai de aceea ochelarii de acest tip sînt folositori nu numai la soare, ci și la trecerea bruscă din soare într-o zonă umbrită, în locuri mai întunecoase, într-un restaurant sau o prăvălie de pildă, permițînd o vedere normală și în aceste condiții.

Totul pare foarte simplu, dar cineva trebuia să se gîndească primul.

ocheade

PUNCT ȘI DE LA CAPĂT

- Recordul încetinelii în transporturile poștale a fost bătut din nou de o scrisoare expediată în anul 1929 de la Cannes la Menton și care a sosit la destinație în luna aprilie 1970. Cum între cele două orașe distanța nu e mai mare de 60 km, înseamnă că scrisoarea aceeașta a parcurs cam un kilometru și jumătate pe an. Ea a adus totuși un beneficiu destinatarului, deoarece valoarea mărcii cu care fusese timbrată în 1929 a crescut pînă azi cu circa 1 000 de franci.

- Într-un moment de gelozie, italianul Giovanni Greco din Mantova a smuls un buchet de trandafiri dintr-o gلاstră și și-a lovit cu ei soția peste față. Ghimpii trandafirilor au rănit atît de grav obrajii acesteia încît aproape au desfigurat-o, fapt pentru care impulsivul soț a fost condamnat la 2 ani închisoare. În modul acesta Giovanni Greco va putea să cugete mai adînc la vechea zicală că pe o femeie nu trebuie s-o atingi nici cu o... floare.

- Condamnat pentru săvîrșirea a peste 40 de furturi, francezul Robert Lacroix a reușit să evadeze și, la cîteva ore după aceea, să comită o spargere la o librărie, de unde să sustragă toate cărțile poliștice pe care le-a găsit. Cu două valize pline de asemenea cărți, Lacroix s-a înapoiat la închisoare, promițînd că va deveni un deținut liniștit dacă i se va permite să citească în celulă literatura preferată.

ÎNTELEPȚII PRINTRE NOI

PARADOXURI

- Sînt muștrări care laudă și laude care muștră.

La Rochefoucauld

- Că a murit, încă nu dovedește că a trăit.

S.J. Lec

- Nimic nu e atît de periculos decît să fi modern: riști să devii curînd ultrademodat.

Oscar Wilde

- Ceea ce e moral e ceea ce găsiți că a fost bine, iar ceea ce e imoral e ceea ce găsiți că a fost rău. Întotdeauna după...

Ernest Hemingway

- În fărfurie nu poate fi mai mult decît a fost în oală.

Salom Alehem

- Și lipsa de precedent e un precedent...

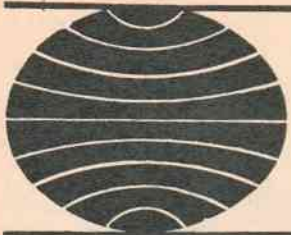
Alfred Hitchcock

- Oamenii nu sînt înțelepți în raport cu experiența lor ci în raport cu capacitatea lor de experiență.

G.B. Shaw

- Norocul e cu toane; el nu e statornic decît în nestatornicia sa.

Proverb italian

globe-comentariu

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

SPIRIT DE MĂSURĂ ȘI DE ECHILIBRU

Avem în față un comentariu, sau mai exact spus, o cuprinzătoare și competentă cronică asupra cărții tovarășului Nicolae Ceaușescu «Pentru o politică de pace și de cooperare internațională», apărută nu demult în Franța. Documentul de presă la care ne referim este un punct de vedere asupra lucrării aparținând agenției France Presse și difuzat de aceasta în lume prin serviciul său de reportaje speciale și actualități.

Volumul, în esență o culegere bine concepută de extrase din cuvântările, declarațiile și scrierile secretarului general al Partidului Comunist Român, a apărut în preajma vizitei pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut-o în Franța, la invitația președintelui francez Georges Pompidou. Cartea s-a bucurat de o călduroasă primire încă de la punerea ei în librării, cititorii și ziarele văzînd în prezența ei un moment editorial remarcabil. Fapt întru totul explicabil: România, politica externă a României sînt, în Franța, noțiuni și realități prestigioase, o țară și o politică externă care au cucerit deplinul respect al opiniei publice.

Dar să revenim la cartea care ne preocupă și la ecoul ei în Franța, să revenim, mai concret, la cronică difuzată de France Presse. După ce face o apreciere generală asupra lucrării și structurii acesteia, cronică trece în revistă cele douăsprezece capitole ce compun, fiecare, un subiect distinct — raportul de forțe pe arena internațională, relațiile dintre țările socialiste și relațiile României cu țările socialiste, relațiile României cu țările nesocialiste, relațiile României cu țările în curs de dezvoltare, normele și relațiile dintre state etc.

Întreg articolul respiră înțelegere a problemelor, simpatie și respect pentru punctul de vedere românesc exprimat de secretarul general al partidului, de șeful statului nostru. Redăm, cu încuviințarea cititorului, un paragraf, considerîndu-l mai concludent decît orice comentariu:

«În capitolul intitulat «Despre norme și relații între state», autorul se preocupă să demonstreze cum dreptul de a te conduce și acționa independent și internaționalismul sînt perfect compatibile; el este foarte atașat ideii de națiune și consacră întregul capitol al șaselea rolului națiunii, în esență, contemporană. Națiunile, subliniază el, nu sînt nici perimate, nici depășite. De asemenea, el reamintește, cu o emoție filială, istoria națiunii române. Dar el nu înțelege totuși să lase să fie contestat internaționalismul solid al țării sale... Capitolul care se leagă de cel precedent privește, și acest lucru nu constituie o surpriză, atitudinea României față de problemele europene. Domnul Ceaușescu dorește o conferință a țărilor europene; el a mai spus-o în importante discursuri din martie și aprilie 1970. El nu pierde totuși din vedere focarele de încordare internațională care persistă în afara Europei și care ar trebui lichidate: Vietnam, Orientul Mijlociu...»

Cronica agenției France Presse pune apoi în evidență poziția țării noastre față de O.N.U., subliniind spiritul de principialitate, constructiv, care călăuzește activitatea României în cadrul adunărilor generale ale Națiunilor Unite, în cadrul organismelor acestui important for internațional.

Aprecierea generală asupra cărții este subsumată în câteva cuvinte cuprinse în contextul cronicii: spirit de măsură și de echilibru.

I. FÎNTÎNARU

LA ORA NEGOCIERILOR

La Moscova, negocierile sovieto-vest-germane s-au încheiat prin semnarea unui tratat. La Varșovia, convorbirile Duckwitz-Winiewicz se află pe un făgaș similar. Se apreciază că aceste progrese vor reînnoa, după Erfurt și Kassel, dialogul dintre cele două state germane. Convorbiri cehoslovaco-vest-germane au și fost planificate. Se speră că, o dată cu preluarea de către ambasadorul Bruce a conducerii delegației americane, conferința de la Paris în problema vietnameză va cunoaște o înviore. La Viena, se încheie zilele următoare — cu unele rezultate efective — o rundă importantă a tratatelor sovieto-americane SALT. Last but not least (ultimul dar nu cel din urmă), cum spun englezii, acceptarea de către R.A.U., Iordania, Israel a «planului Rogers» a permis reluarea misiunii Jarring, deschizînd calea unei reglementări politice a conflictului din Orientul Apropiat.

Am enumerat — exemplificativ, nu exhaustiv — citeva din evenimentele care țin «capul de afiș» în presa internațională în această vară care nu se lasă cufundată într-un «dolce farniente» diplomatic. Cum se vede, evenimentele au loc în diverse capitale, privesc relații între țări foarte deosebite ca regim social-politic, se referă la o agendă variată, sînt în stadii și au perspective de realizare diferite. Și totuși ele au toate un numitor comun: triumful spiritului tratatelor. Se impune ca o trăsătură dominantă a vieții internaționale — fără îndoială pozitivă, îmbucurătoare — ideea că singura cale valabilă de soluționare a problemelor litigioase este calea reglementării politice.

Afirmarea acestei metode nu se produce însă de la sine, ca un postulat unanim admis. În mai toate cazurile s-a recurs la tratative pentru că a dat faliment metoda contrarie — politica de pe «poziții de forță». Un singur exemplu. Forțele înaintate, lucide, pătrunse de responsabilitate istorică — și România s-a situat consecvent printre ele — au susținut, înainte și după ostilitățile din iunie 1967, că războiul dintre Israel și țările arabe nu va rezolva nici una din problemele conflictuale, dimpotrivă, le va acuși și complica, în profitul imperialismului. Ele au chemat la rațiune politică, la soluții politice. Poate fi oare tăgăduită justetea acestui punct de vedere după cele petrecute?...

Evident, angajarea de tratative — factor prin el însuși pozitiv, generator de destindere — nu este încă echivalentă cu reușita lor. Nimeni nu poate ignora în toate cazurile complexitatea problemelor, dificultățile existente. Referindu-se la numeroasele negocieri în curs, André Fontaine de la «Le Monde» menționează trei surse de scepticism: unele precedente dezamăgitoare, continuarea cursei înarmărilor, existența în toate cazurile a unor forțe ostile realizării unui acord. Asemenea elemente există încontestabil. Dar experiența arată că obstacolele nu sînt insurmontabile. Cine ar fi crezut cu numai trei ani în urmă că, de pildă, s-ar putea negocia cu succes un tratat sovieto-vest-german?...

Possibilitatea decurge nu din voințe subiective, ci din realități obiective: din raportul de forțe în lumea contemporană. Acel raport care arată că mai puternice decît forțele ostile acordurilor sînt forțele favorabile destinderii, întronării legalității internaționale, cooperării și progresului social.

Acestea fiind zise, opinăm că la această oră — care se definește ca o oră a negocierilor — augurii sînt de partea optimiștilor.

Dr. N.S. STĂNESCU

EVOLUȚIE SEMNIFICATIVĂ

«Le Monde» a publicat recent un studiu retrospectiv (pe perioada 1964 — primul semestru 1970) asupra evoluției prețurilor citorva materii prime pe piața mondială. Autorii studiului au în vedere numai acele materii prime pe care ei le denumesc «cele mai sensibile la conjunctură» — cu alte cuvinte, pe acelea care sînt folosite în industrie și care suferă influența directă a evoluției economice în principalele țări occidentale importatoare. Este vorba în deosebi de cupru, cositor, plumb, zinc, nichel, metal rare, aluminiu. Dincolo de interesul pe care studiul respectiv îl prezintă pentru specialiști, el îndeamnă la reflecție deoarece sintetizează în mod pregnant o situație semnificativă.

Dintre materiile prime citate, numai două — aluminiu și nichelul — au cunoscut o permanentă creștere a prețurilor lor în perioada 1964-1970. Cele mai mari capacități de producție de aluminiu se află în minile citorva monopolurilor internaționale — Alcoa, Alcan, Reynolds, Kaiser ș.a. În acest fapt a influențat hotărîtor evoluția prețurilor respectivei materii prime. În ce privește nichelul, creșterea cursurilor la care este el vîndut pe piața mondială se datorează mai ales considerentului că este una din materiile prime socotite a fi «strategice», adică avînd un rol însemnat în industria militară.

Restul materiilor prime, ai căror producători principali sînt țări în curs de dezvoltare, au cunoscut de-a lungul celor șase ani și jumătate o sinuoasă evoluție, cu căderi bruște cu creșteri similare, datorate schimbărilor conjuncturii economice în țările capitaliste dezvoltate. Ca tendință generală, prețurile acestor materii prime au tîns «în jos». Cîrul se vinde acum mai ieftin decît în 1965, zincul mai ieftin decît în 1964, la fel și plumbul. Explicația unei asemenea tendințe este legată tocmai de faptul că principalii producători ai acestor materii prime — ca și ai altora — sînt țări mai puțin dezvoltate, care nu prelucrează ele înseminele extras și-l exportă spre țări industriale sub formă brută. Cererea de pe piața mondială depinde deci în primul rînd de evoluția industriilor prelucrătoare din țările dezvoltate. Or, această cerere este fluctuantă. În plus, marile monopoluri importatoare sînt constituite în acorduri (carteluri) internaționale, menite să controleze nivelele prețurilor respectivei materii prime.

La prima vedere, țările în curs de dezvoltare ar trebui să țină seama tocmai de tendința generală a prețurilor, să reducă producția, făcînd astfel ca oferta pe piața mondială să scadă și ea. Dar pentru ele acest lucru este practic imposibil. În cele mai multe cazuri, întregul lor export se bazează pe cite una, două, cel mult trei materii prime. Cu cît scade prețul, cu atît ele sînt silite să exporte mai mult, pentru a putea obține aceeași sumă necesară economiei pentru asigurarea unor importuri vitale (inclusiv alimente). Un din țările în curs de dezvoltare consideră că actuala evoluție a prețurilor nu poate fi răsturnată decît dacă ele se vor începe să-și prelucreze materiile prime, pun bazele unei industrii proprii. Este exact ceea ce și fac un număr din ele. Deocamdată însă prea puține pentru a putea influența substanțial o evoluție care s-a dovedit pînă ac nelavorabilă lor.

telex

- NEW YORK ● Numărul incendiilor și exploziilor provocate în clădiri aparținînd autorităților federale aflate în New York a crescut în ultimul an aproape de două ori. Pagubele în perioada iunie 1969 — iunie 1970: 728 000 dolari.
- SOFIA ● A fost elaborat proiectul unui port petrolier în apropierea orașului bulgar Șabl. Capacitatea celor 5 dane: 1 000 nave anual. S-au prevăzut măsuri pentru prevenirea poluării cu petrol a apelor.
- NEW DELHI ● În cadrul aplicării reformei agrare au fost repartizate pînă în prezent 48 000 ha pămînt. Se semnalează în continuare acțiuni de represiune ale reprezentanților marelui latifundiu împotriva membrilor mișcării pentru improprietărea țăranilor.
- TOKYO ● Exporturile japoneze de produse siderurgice s-au ridicat în prima jumătate a anului 1970 la 8,6 milioane tone, depășind cu 1,2 milioane tone perioada corespunzătoare a anului trecut.
- SANTIAGO ● În deșerturile saline din provincia chiliană Antofagasta au fost descoperite zăcăminte de litu și potasiu despre care se presupune că ar fi cele mai mari din lume. Potrivit unor estimări

ALGER

prealabile, ele conțin 1,2 milioane tone litu și 12 milioane tone potasiu.

WASHINGTON

● S-a terminat construcția a 15 noi baraje a căror dare în exploatare contribuie la alimentarea cu apă a unor mari regiuni și extinderea suprafețelor irigate. În întreaga țară se amenajează asemenea pentru irigații, fîntini arteziene.

LONDRA

● Prețurile continuă să crească. Potrivit unor date oficiale, luna iulie alimentele, produsele industriale, precum și diverse servicii au costat cu 6% mai mult decît în iulie 1969.

ACCRA

● Poliția și biserica din Anglia își manifestă îngrijorarea în legătură cu popularitatea crescîndă a «magiei negre» și «vitorilor». Numai în Londra există 26 asemenea secte; cel puțin 60% din membrii lor au între 15 și 30 de ani.

RÎNDURI DESPRE „ENVIRONMENT“

Era într-o vreme — și s-a menținut astfel mult timp — un element specific pur britanic, și aproape n-a existat relație despre acele meleaguri de dincolo de Canalul Mîneci care să nu facă referire la fenomenul de un «pitoresc» parte, constituit dintr-un amestec de «fog» (ceată) și um. Era, acest «smog» — în viziunea celor preocupați de el — o explicație de rigoare științifică — tributul pe care-l plătea o țară faptului de a păși prima pe calea dezvoltării moderne, industriale. Astăzi, după ce Angliei i-au succedat pe același drum o sumedenie de state, unele chiar întredind-o, «smogul» a încetat de a mai fi doar un apanaj al țărilor insulei din nordul Europei, devenind parte a unei mai largi preocupări, sintetizată în acești termeni care au irupt ca peste noapte în paginile presei și în limbajul curent: *poluare* și «*environment*» (mediul înconjurător). Și tot mai des parvin știri despre manifestări ale acestei rămîntări pentru apărarea mediului înconjurător împotriva primejdiei poluării. Zilele trecute, de pildă, din înepărtata Japonie se anunța intenția celei mai mari centrale industriale nipone, SOHYO, de a organiza în toamnă o grevă cu semn de protest împotriva insuficienței măsurilor adoptate de autorități pe acest tărîm. În același timp, de pe malul Atlanticului se relata despre instituirea «stării de alertă» datorită acoperirii celei mai mari părți a zonei atlantice a S.U.A. de un strat amenințător de «smog»...

O dată declanșată campania pentru protejarea mediului înconjurător, s-au făcut auzite și glasuri care o consideră pe un «hobby» al oamenilor care nu știu să trăiască decît în liniște, fie o cruciadă a unor politicieni oportuniști entru a abate atenția de la aspectele negative ale politicii interne sau externe, fie o simplă «modă», care va dispărea tot astfel, de pildă, ca «războiul împotriva sărăciei»... Lămbătîndu-i, cei ce o susțin afirmă că este în joc însăși supraviețuirea Terrei. Rațiunea și cunoștințele actuale te îndeamnă să te ralieză acestora din urmă. Și unui asemenea unct de vedere ca acela exprimat în această privință de șeful executivului celei mai mari puteri industriale a lumii occidentale, țară despre care se afirmă de altfel că ar fi dat totul — fiind vital interesată — în cruciada avînd drept îndar salvgardarea environment-ului. «Ne vom preda mediului înconjurător — spunea patetic președintele Nixon — sau vom realiza pacea cu natura și vom plăti reparațiile venite pentru daunele ce le-am adus aerului, pămîntului și apei?»

Aplecîndu-mă asupra acestor cuvinte mi-au venit însă în minte cîteva relatări de presă parvenite tot în aceste zile. De pildă, că din 1965 pînă la finele lui mai 1970 aviația, artileria și infanteria S.U.A. au folosit în Indochina peste 10 milioane tone explozivi — ceea ce echivalează cu 500 bombe de pul Hiroshima... Sau că sumele alocate în acest an cerceirilor de ordin militar se cifrează în S.U.A. la 2,9 miliarde dolari (în timp ce cheltuielile federale pentru controlul supra poluării apei abia au ajuns la 300 milioane dolari, iar a aerului la 88,7 milioane!)... Ce-ar fi să se realizeze pacea nu numai cu Natura, ci și cu Omul? Căci dacă daunele luate aerului, pămîntului și apei pot fi, să spunem, reparate, nu tot astfel stau lucrurile și cu specia umană. Ce folos că astăzi — cum tot zilele trecute nota o corespondență din Londra — părinții unor copii născuți cu teribile malformații din cauza talidomidei vor primi ca despăgubire un milion de dolari!...

ELDO, ESRO ȘI... PROGRAMUL POST-APOLLO

Recent, s-a desfășurat la Bruxelles cea de-a IV-a Conferință spațială vest-europeană, care a luat în discuție, printre altele, propunerea NASA ca cele 13 state vest-europene membre ale ELDO (care construiește rachete) și ale ESRO (care construiește sateliți) să participe, în cooperare, la programul american post-Apollo. Propunerea americană a suscitât interes dar, în egală măsură, a stîrnit în rîndurile participanților numeroase semne de întrebare. De pildă, ce considerente au determinat NASA să facă o asemenea propunere? Cel mai mult sînt evocate, în acest sens, rațiunile financiare. Poate fi adevărat. Dar numai într-o anumită măsură și într-un anumit context. În fond, programul Apollo a costat aproximativ 40 miliarde dolari, ceea ce, pe o perioadă de mai bine de zece ani a însemnat în medie 4 miliarde anual. De trei ori mai mult însă cheltuiesc anual americanii pentru fumat. Cele 4 miliarde nu reprezintă decît 0,5% din produsul național brut american, doar 2% din buget și, oricum, constituie o sumă de 25 de ori mai mică decît cheltuielile afectate programelor militare. În principal, programul post-Apollo vizează realizarea, într-un timp scurt (5 ani), a unei stații orbitale permanente, cu echipaj uman. Pentru aprovizionarea acesteia cît și pentru schimbarea echipajului va fi folosit un tren spațial format din două piese separate: racheta purtătoare și modulul orbital. Trenul spațial ar urma să fie lansat asamblat pînă la o înălțime de 45 mile, moment în care cele două piese s-ar despărți, racheta purtătoare întorcîndu-se pe Pămînt, potrivit unor manevre similare aterizării unui avion obișnuit. Același lucru l-ar face și modulul orbital după aprovizionarea stației permanente. Astfel, trenul spațial putînd fi refolosit (de aproximativ o sută de ori), costul per lansare s-ar reduce de 10 ori. Toate acestea ar solicita însă un efort considerabil științific și financiar, într-un timp extrem de scurt, pentru rezolvarea complicatelor probleme privind în special ghidarea și confecționarea materialelor capabile să reziste contactelor repetate cu atmosfera. Costul, pe care aprecierile cele mai optimiste îl situează la 6-7 miliarde dolari, pare ridicat pentru o perioadă scurtă și Congresul american nu se arată dispus să aprobe fondurile necesare în momentul de față, cînd noi cheltuieli sînt considerate circumstanțe agravante pentru climatul și așa puternic inflaționist din S.U.A. De aceea, în aceste condiții, o participare financiară vest-europeană pare, pentru NASA, o soluție. Dar, din punctul de vedere al vest-europenilor, n-ar însemna aceasta stoparea și chiar compromiterea propriilor programe spațiale?

De aceea Franța și R.F. a Germaniei — care doresc să aibă programe spațiale proprii (atît un sistem de sateliți cît și rachete capabile să înfăptuiască aceste programe) — par favorabile propunerii americane numai în măsura în care S.U.A. vor consimți, în schimb, să pună la dispoziție rachete pentru lansarea sateliților vest-europeni pînă la construirea și perfecționarea sistemului de rachete proprii. În contextul în care Marea Britanie (în principal) argumentează că avînd în vedere propunerea americană nu mai este nevoie să se persevereze în proiectele «europene» foarte costisitoare, se pare că principală direcție a propunerii NASA vizează aminarea programelor spațiale vest-europene pe termen lung, cel puțin pînă la cunoașterea rezultatelor concrete ale convorbirilor ce vor fi angajate cu partea americană.

«Smogul» semnalat în aceste zile aproape simultan într-o serie de importante centre urbane din diferite părți ale globului — la New York, de pildă, ca și pe întreaga coastă de est a S.U.A., în orașul olandez Rotterdam, ca și în cel australian Sydney (în fotografia) — constituie un adevărat semnal de alarmă asupra gravității poluării.

INDIA: TANGAJ PARLAMENTAR

În mod normal, în perioada caniculei parlamentele europene iau vacanță și comentarii de presă pot remarca, într-o relativă liniște, cum barometrul politic staționează în dreptul gradației «calm». Dacă în sezonul acesta excepțiile n-au fost puține, în India în schimb regula verilor politice fierbinți se confirmă din nou. Ca și în urmă cu un an, la New Delhi, liniștea parlamentului central a fost tulburată de tentativele forțelor de dreapta vizînd punerea în minoritate a primului ministru Indira Gandhi.

Partidele «Jan Sangh» și «Organizația Congresului», folosind drept berbec politic Partidul Socialist Unit, aflat în opoziție, încearcă să spargă unitatea congresistă, care sprijină pe primul ministru. Camera populară a parlamentului a respins însă cu 241 de voturi contra 134 acest nou și de altfel de așteptat microcutremur parlamentar; Partidul Socialist Unit și-a văzut anulată moțiunea de neîncredere în guvern, iar dreapta a trebuit să recunoască, la scenă deschisă, ineficacitatea metodelor sale.

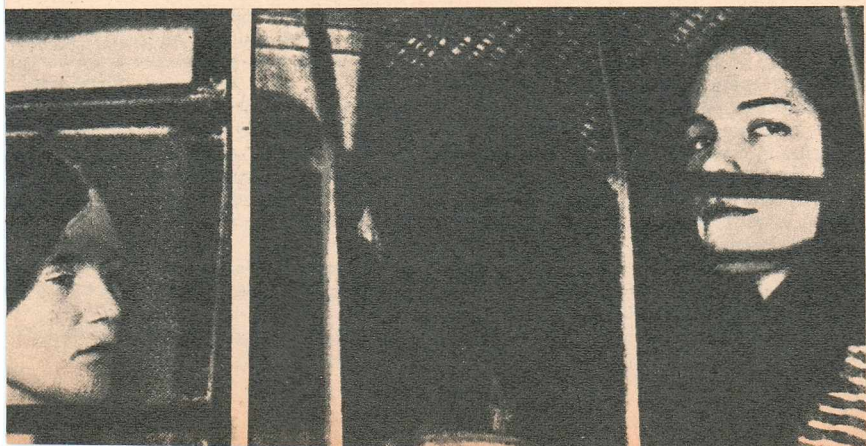
Parlamentul central de la New Delhi și în special forțele de stînga, care formează baza politică a primului ministru, nu trăiesc pentru prima oară asemenea evenimente. În tot cursul anului 1969, o dată cu pregătirea și apoi cu desfășurarea alegerilor prezidențiale, ca să dăm un singur exemplu, lupta între forțele de dreapta și cele majoritare, orientate spre stînga, s-a purtat cu o intensitate deosebită. La începutul acestui an, de asemenea, tensiunea între cele două principale forțe politice a continuat atît la nivel central cît și la nivelul guvernelor locale. În această ordine de idei se înscrie și recenta demisie a guvernului, în care majoritatea portofoliilor erau deținute de membrii coaliției de stînga, cu precădere comuniști. Această demisie, survenită în urma unor puternice dezacorduri între reprezentanții stîngii și cei ai partidelor de dreapta, va fi urmată de alegeri care, după opinia observatorilor politici, se vor solda cu un rezultat previzibil: continuarea deținerii puterii de către stînga congresistă în alianță cu comuniștii.

Pe fondul tensiunii înregistrate în parlamentul central, încercările de obstrucție ale dreptei și apropiatele alegeri din Kerala se leagă într-un mod mai complex decît ar părea la prima vedere. Barajul dreptei împotriva cursului politic inițiat de gruparea de stînga a Indirei Gandhi își extrage esența tocmai din teama forțelor de dreapta față de pericolul reprezentat pentru ea de unitatea de vederi realizată între guvernele locale de stînga și aripa democratică a partidului Congresul Național Indian.

Pentru partidele aflate în slujba oligarhiei financiare, ultimele măsuri preconizate de guvernul Indira Gandhi (naționalizarea bancară, controlul investițiilor de capital etc.) au reprezentat puternice lovituri. La acestea s-a adăugat masiva aderență a forțelor politice progresiste din India — și în primul rînd a partidului comunist — la punctele programului guvernamental de dezvoltare a societății pe baze moderne.

În acest context, pentru forțele de dreapta eficacitatea manevrelor de dezbinare practicate în cadrul parlamentului central devine, evident, discutabilă. Fapt probat cert de nenumăratele sesiuni parlamentare în care majoritatea a votat împotriva dreptei.

Radu BUDEANU

La Los Angeles continuă procesul asasinilor prezumtivi ai actriței Sharon Tate. Pe banca acuzaților au fost aduși Charles Manson precum și Patricia Kernwinkel, Suzan Atkins și Leslie van Houten. Principala martoră a acuzației este o fostă membră a bandei, Linda Kasabian (fotografia din stînga). În fotografia din dreapta: Leslie van Houten.

Silviu BRUCAN

Revoluția marină

Revoluția științifico-tehnică a dezlănțuit deopotrivă imense forțe distructive și extraordinare surse de progres și belșug. Pe pământ, oamenii au descoperit recent că industriile moderne și aglomerările urbane care cresc o dată cu ele pot polua aerul pe care-l respiră pînă la asfixiere și otrăvire. În cosmos, vehiculele care zboară spre Lună și spre planete îndepărtate sînt lansate de rachete puternice care pot conține în conul lor cele mai teribile încărcături nucleare. Acum a sosit timpul să se constate că și pe mări și în oceane efectele tehnologiei moderne pot duce simultan la belșug și la distrugerea vieții. Este ceea ce se numește revoluția marină.

Estimații științifice conservatoare relevă că în următorii 30 de ani peste o treime din necesarul crescînd de petrol va fi extras de sonde marine, că hrana din oceane (în special prețioasele proteine) va spori de patru ori, că în fundul oceanelor zac miliarde de tone de cupru, de bor, manganez, uraniu, aur și argint. Ingineri și arhitecți care gîndesc în termenii anului 2000 anticipează construcția unor orașe pe apă, centre de muncă sau de recreare pe platoul oceanic.

Pe de altă parte, otrăvirea apelor cu scursori de petrol și cu deșeurile vaselor și industriilor de pe tîrm amenință grav sistemul ecologic marin — rezervor esențial de viață nu numai pentru peștii și viețuitoarele din mediul oceanic, ci și pentru atmosferă și pământ. Specii întregi de pești din Atlantic și Pacific sînt amenințate cu dispariția, Rinul și Caspica ilustrează dramatic efectele nocive ale poluării apelor. Iar nicăieri ca în biologie «efectele ireversibile» nu sînt atît de categorice. Plaje însoțite ale Angliei, Californiei și Golfului Mexic au fost murdărite — spre disperarea localnicilor și turiștilor — cu reziduuri petroliere. În jurul frumoasei insule Malta din Mediterana stăruie un inel de apă cenușie, poluată de scursorile

și deșeurile flotelor militare și vaselor civile care patrulează și străbat o mare cu cît mai aglomerată, cu atît mai puțin albastră.

Toate aceste probleme constituie în prezent tema discuției în Comitetul O.N.U. pentru fundul mărilor, întrunit la Geneva. Sarcina acestui comitet este de a examina două aspecte majore: statutul juridic al unui viitor regim al oceanelor și mecanismul internațional al unui asemenea regim. Ambele aspecte au fost complicate recent de tendința de a extinde cursa înarmărilor nucleare pe fundul oceanelor, care-și caută și ea o legalizare juridică internațională. Ca rezultat, delimitarea teritorială a unui regim internațional al oceanelor «dincolo de jurisdicția națională» trebuie să împace cinci «hotare» — al dezarmării sau, mai precis, al înarmării, al apelor teritoriale, al platoului continental, al zonei intermediare și al zonei de control al poluării.

Cît privește mecanismul internațional al regimului oceanelor, el trebuie să fie de un tip diferit de cele existente. Natura problemelor create pe mări și oceane de revoluția științifico-tehnică — de la explorarea și exploatarea bogățiilor pînă la poluarea și otrăvirea apelor — cere un mecanism eficace, înzestrat cu capacitatea de a planifica, adopta decizii și a le face respectate. Este știut doar că vasele militare sau civile aparținînd diferitelor state elimină deșeurile și scursorile fără a se sinchisi de efectele nocive ale acestora asupra platoului continental, inclusiv asupra apelor teritoriale ale altor națiuni. Încetarea acestor practici nu se poate obține prin recomandări sau apeluri la bunăvoința statelor abuzive, ci numai prin măsuri internaționale efective și eficace.

În acest sens, noul regim al oceanelor poate deschide un nou drum în viața internațională contemporană.

VIENA

OMAGIU SLUJITORILOR CULTURII ROMÂNE

Correspondență specială de la Margit PFLAGNER

Capitala austriacă a trăit recent un important eveniment cultural. Talentatului scriitor din România, Zoltan Franyö, care și-a petrecut mulți ani din viața sa la Viena și care ne-a devenit unul din prietenii deosebit de simpatizați prin conferințele sale interesante despre literatura României, ținute în fiecare an în cadrul Pen-Clubului austriac, i-a fost decernat valorosul premiu «Gottfried von Herder 1970», distincție atribuită unor personalități din estul și sud-estul Europei pentru activitatea lor în slujba înfrățirii popoarelor.

Vasta operă de traducător a scriitorului cuprinde traduceri ale unor proeminenți poeți francezi și italieni în limbile germană și maghiară. Dar pe lîngă limbile mai sus-amintite el cunoaște marile limbi vest-europene, apoi limba rusă și cehă, limbile clasice și chineza veche și, în fine, araba și persana.

După decernarea premiului, maestrul Zoltan Franyö, în vîrstă de 83 de ani, a ținut o serie de conferințe la Viena, ca și în alte orașe ale Austriei, făcînd astfel România și mai cunoscută și iubită întregului auditoriu. Dintre toate aceste manifestări cea mai interesantă a fost aceea organizată de Zoltan Franyö și Pen-Clubul austriac cu prilejul împlinirii unui veac de cînd genialul poet liric Mihail Eminescu și-a început studiile universitare la Viena.

În fața unui numeros public reunit în sala de festivități a Ambasadei României și alcătuit din scriitori, artiști, profesori, ziaristi și mulți alți intelectuali cunoscuți, după cuvîntul de deschidere rostit de ambasadorul român la Viena, Dumitru Aninoiu, Zoltan Franyö a conferențiat despre viața și opera marelui Eminescu, referindu-se în special la perioada sa de creație vieneză. Cu această ocazie a citit în traducerea sa mai multe poezii scrise în această perioadă de Eminescu și traduse în limba germană.

Luînd cuvîntul în continuare, prof. Carry Hauser, vicepreședintele Pen-Clubului, a subliniat că această festivitate este o nouă contribuție la edificiul luminos al înfrățirii popoarelor, exprimînd recunoștința austrieșilor pentru activitatea rodnică a talentatului poet și curajosului luptător pentru pace Zoltan Franyö. Manifestarea a fost completată de un program artistic în cadrul căruia s-au interpretat piese muzicale pe versuri de Mihai Eminescu.

În fotografie: Zoltan Franyö recitînd din Eminescu. În stînga, ambasadorul Dumitru Aninoiu.

cronica de trei secunde

IN MEMORIAM

S-au împlinit anul trecut, cam pe vremea asta, la sfîrșit de iulie, 175 de ani de la ghilotinarea cetățeanului Dumas, președinte al unui tribunal revoluționar din Paris. Istoricul ne dă următoarele lămuriri: «Arestat la 10 thermidor (28 iulie 1794), la o oră după moartea lui Robespierre, Dumas a fost judecat la fel de sumar precum judecase el pe alții, declarat de Convenție în afara legii și ghilotinat imediat». Printre actele nemuritoare săvîrșite de Dumas este și condamnarea la moarte a unui ciine — ciinele contra-revoluționarului Saint Prix. Acest ciine mușcase un soldat al Republicii. Acest ciine lătra în chip diferit la cei care-i vizitau stăpînul. Într-un fel lătra la patrioți, într-altfel la regaliști. Dumas aprecie că acest ciine e un inamic al poporului, irecuperabil. La 28 brumar anul II (18 noiembrie 1793), ciinele reacționar fu omorît.

Anul trecut — la 175 de ani de la ghilotinarea lui Dumas — omenirea se afla la o săptă-

mină după debarcarea pe Lună a lui «Apollo 11». Anul acesta se deplînge că lumea a cam uitat de cele petrecute în iulie 1969. De ce atîta supărare? Mulțumită tocmai acestor amnezii sîntem îndreptățiți în a nu mai ține minte ce s-a întîmplat în iulie 1794, în brumar anul II și etcetera.

STAGIUNEA

Dintre toate delatările cîte există pe pământ, cea mai umilitoare — cred eu — este autodelatîrea. Dintre toate autodelatările, cea mai nedemnă socotesc a fi declarația de martiraj. Mă uit prin teatrul nostru cotidian și, la cîți dramaturgi avem, un calcul propriu mă face să număr de trei ori mai mulți martiri. Dramaturgi care nu mai au de învățat decît de la ei înșiși, dramaturgi cu 7 piese grase după 7 piese slabe, debutanți care în așteptarea lui Godot devastează la Ionescu, nedebutanți care știu că cea mai sănătoasă morală, și în teatru, este să extragi morală după fiecare scenă — toți, oricît de progresiv le e impozitul, se

proclamă martiri. Martir al ideii. Martir al propriei intransigențe. Martir al Europei. Martir al criticii. Martir al regiei. Martir pînă și al difuzorilor de bilete în întreprinderi.

Orice martiraj e o diversivone. Martiriu autorului de teatru tras pe roata regiei (și reciproca de cînd tot regizorul se vrea creator cît demiurgul) nu e decît o diversivone la sfînta și brutala luptă dintre text și pretext, care ar trebui numită așa: «luptă pentru coroană între adversari îndreptățiți. Îndreptățiți — dar și loiali? Martiri loiali se sinucid. «Nu e cazul...», cum stă scris în fiecare autobiografie a celor aflați în luptă. Nu sînt de loc dispus să fac haz pe seama acestei situații.

Nu. Mai bine o viclenie decît un oftat. Mai bine o masă de lucru decît o autocritică.

Mai bine o tăcere complice cu mine în sumi decît o jalbă.

Radu COSAȘU

FLACĂRA-ALBUM

Sperăm că apropiata toamnă ne va aduce întâlnirea făgăduită cu **JULIE CHRISTIE** în filmul «Departa de mulțimea nebună» al lui John Schlesinger.

Foto: **KEYSTONE**

